నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం

నమ్మలేని నిజాలు

కాంతి విహీనం
విశ్వవిత్త విపణి
మారణ హోమం.

డోలాయ మానం
దీపావళి సంబురం
గ్రహణ భయం.

సత్య రూపాలు
ఇంకిన ఆలోచన
ప్రజా రచన.

పాపాల రాత్రి
కాలుతున్న శవాలు
చీకట్ల ముల్లు

క్షుద్రపూజలు
తెలియని నిజాలు
గురువా మోసం

– రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com

E-mail : netinijam93@gmail.com

శ్రీనిజాలు

ఆమరణ దీక్ష సాగే
పదమూడేళ్లు నేటికీ !
పోటీకి ఒకే ఒక్కడు
ఎవడు లేడు ముమ్మాటికి !

దీర్ఘ దీక్షా దక్షతకు
తెలంగాణ వచ్చింది !
యావద్దేశ జనాభా
కేసీఆర్ను మెచ్చింది !

– కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ | గురువారం 1-12-2022 | RNI No.52865/93-Postal No\.H/SD/258/2020-2022 | ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 | సంపుటి :29 | సంచిక: 87 | పేజీలు:6 | వెల: రూ.1/-

సదాశివ పురస్కారం జ్ఞానపీఠతో సమానం

- సుద్దాల అశోక్ తేజ

సామల సదాశివ అవార్డు అందుకోవడం జ్ఞానపీఠతో సమానంగా భావిస్తున్నానని ప్రముఖ సినీగేయ రచయిత సుద్దాల అశోక్ తేజ అన్నారు. తెలంగాణ కళా వేదిక ఆధ్వర్యంలో కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ పురస్కార గ్రహిత, దివంగత సామల సదాశివ పేరిట ఏటా అందించే రాష్ట్రస్థాయి పురస్కారాన్ని ఈసారి అశోక్‌తేజకు ప్రకటించారు. శనివారం రాత్రి స్థానిక జెడ్పీ సమావేశ మందిరంలో నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో జెడ్పీ చైర్మన్ జనార్దన్ రాథోడ్, మున్సిపల్ చైర్మన్ ప్రేమేందర్, ఎస్పీ డి.ఉదయ్‌కుమార్‌రెడ్డి ఆయనకు ఈ పురస్కారం అందజేశారు. శాలువాతో సత్కరించారు.

ఈ సందర్భంగా అశోక్‌తేజ మాట్లాడారు. జిల్లాతో, సదాశివతో తనకున్న అనుబంధాన్ని గుర్తు చేసుకున్నారు. సినీ గేయాలు రాయడం సులువేనని.. సదాశివ లాగా సామాన్యుల మన్ననలు పొందిన రచనలు చేయడం చాలా కష్టమన్నారు. జెడ్పీ, మున్సిపల్ చైర్మన్లు మాట్లాడుతూ జిల్లా కేంద్రంలో ఏర్పాటు చేయనున్న ఆడిటోరియంకు సదాశివ పేరిట నామకరణం చేస్తామన్నారు.

తెలంగాణ కళావేదిక అధ్యక్షుడు దయాకర్, కవులు వసంతరావు దేశ్‌పాండే, గోపగాని రవీందర్, సదాశివ తనయులు రాజవర్ధన్, శ్రీవర్ధన్, చంద్రవర్ధన్, దార్ల కిష్టు, జీట్టా రమేశ్‌తో పాటు సదాశివ కుటుంబ కులు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

తెలుగుకవుల చేతిరాతల కవితా సంకలనం ఆవిష్కరణ

తెలుగు సాహిత్యంలో సుప్రసిద్ధ కవుల చేతిరాతను 'పొయెట్రీ వర్క్‌షాప్' సంకలనం పరిచయం చేస్తోందని ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటర్ కె. శ్రీనివాస్ అన్నారు. బొగ్గులకుంటలోని తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్, దేవులపల్లి రామానుజరావు సభా మందిరంలో మంగళవారం జరిగిన కార్యక్రమంలో 'పొయెట్రీ వర్క్‌షాప్' తెలుగు కవుల చేతిరాతల కవితా సంకలనాన్ని ఆయన ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా కె. శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ సాహిత్యాన్ని, కవిత్వాన్ని ఇష్టపడే వాళ్లు పొయెట్రీ వర్క్‌షాప్ పుస్తకాన్ని తమ ఇంట్లో పెట్టుకోవాలని అభిప్రాయ పడ్డారు. 182 మంది ప్రముఖ కవుల దస్తూరిని సేకరించిన గ్రంథ నిర్వాహకులు ఏటుకూరి ప్రసాద్, యామిజాల ఆనంద్ కృషిని ప్రత్యేకంగా కొనియాడారు. ఈ కార్యక్రమానికి విశిష్ట అతిథిగా విచ్చేసిన ప్రముఖ కవి నిఖిలేశ్వర్ మాట్లాడుతూ త్రిపురనేని గోపీచంద్ కవిత్వం రాశారనే విషయాన్ని ఈ పుస్తకం తెలియజేస్తుందని పేర్కొన్నారు. గురజాడ (1862) నుంచి యాకూబ్ (1962) వరకు తెలుగు కవుల విలక్షణమైన చేతిరాతను, వాళ్లు కవిత్వం రాసే క్రమాన్ని కళ్లకు కట్టే అరుదైన గ్రంథం పొయెట్రీ వర్క్‌షాప్ అని ప్రశంసించారు.

మరో ముఖ్యఅతిథి పద్మశ్రీ పురస్కార గ్రహిత ఆచార్య కొలకలూరి ఇనాక్ మాట్లాడుతూ ఈ పుస్తకం విశాలమైన కవితా ప్రపంచాన్ని కళ్లకు కట్టడంతో పాటు, కవి ఆవేదనను చూపిస్తుందని అన్నారు. చేతిరాతే ప్రామాణికంగా ఎటువంటి పక్షపాతం లేకుండా ఆంధ్ర, తెలంగాణ కవుల దస్తూరిని పుస్తకంలో పొందుపరిచి నట్లు గ్రంథ నిర్వాహకులు ఏటుకూరి ప్రసాద్, తెలిపారు. సభాధ్యక్షత వహించిన ఆచార్య ఎస్వీ సత్యనారాయణ మాట్లాడుతూ ప్రపంచ సాహిత్యంలోనే అత్యంత అరుదైన పుస్తకంగా నిలిచే పొయెట్రీ వర్క్‌షాప్‌ను గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డు కోసం పంపాలని సూచించారు. పొయెట్రీ వర్క్‌షాప్ సంకలనం ఎవరెస్ట్ శిఖరమంత గొప్పది ప్రముఖ కవి డా॥ నాళేశ్వరం శంకరం కొనియాడారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఆర్వీ రామారావు, రాపోలు సుదర్శన్, మధుకర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. కార్యక్రమంటలో భాగంగా జింబో, కందిమళ్ల ప్రతాపరెడ్డి, యార్లగడ్డ రాఘవేంద్ర రావు, సౌభాగ్య, తదితర కవులను ని ర్వాహకులు శాలువాతో సత్కరించారు.

యువ శక్తి "మేలుకో" రాజకీయాలు "ఎలుకో"

భారత దేశ జనాభాలో15బి 29 యేళ్ల యువత 27.5శాతం వున్నారు. యువత జాతి ప్రగతికి సంధాన కర్తలు' అభివృద్ధి చెందిన ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో వృద్ధుల సంఖ్య పెరుగుతోంది .మన దేశములో యువత శాతం పెరుగుతుంది. మన దేశం 2020 నాటికి ప్రపంచములో అత్యంత 'యువ దేశంగా" నిలిచింది. దేశ జనాభాలో 40 శాతం ఉన్న యువత అత్యంత మానవ వనరు అని చెప్పవచ్చు. జాతి భవిష్యత్తు వారే కనుక యువత నిర్వహించాల్సిన పాత్ర మహత్తరమైంది. వారి సృజనాత్మకత ఉత్సాహం, శక్తి కలిసి దేశంలో అద్భుతఫలితాలివ్వగలవు. దేశాన్ని అభివృధి పథంలో నడిపేందుకు దోహదపడేభలమైన మానవ వనరులు యువత దేశాన్ని అన్ని రంగాలలో ముందుకు నడిపే సత్తా వున్న యువతకు దేశ రాష్ట్ర స్థాయి. రాజకీయాలలో వివిధ రాజకీయ పార్టీలు యువకులకు విద్యావంతులకు ప్రాధాన్యత కల్పించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. వివిధ రాజకీయ పార్టీలు అనుబంధ సంఘాలలో విద్యార్థి సంఘాలు. యువజన సంఘాలు మరికొన్ని సంఘాలలో యువకులు విద్యావంతులు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు. ప్రతి రాజకీయ పార్టీ నిర్వహించే ప్రతి కార్యక్రమం. ప్రతి ఎలక్షన్. ఎన్నికల సభలు ధర్నాలు పాదయాత్రల్లో సమావేశాలలో యువకులు విద్యావంతులు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొని కార్యక్రమాలు జయప్రదం చేయడములో ముదుండి ప్రధానమైన పాత్ర పోషించడం జరుగుతుంది. జాతీయ రాజకీయ పార్టీలు ప్రాంతీయ రాజకీయ పార్టీలు యువతను విద్యావంతులను ఓటు బ్యాంకుగా ఓట్లను సమీకరించె కార్యకర్తలుగా ఉపయోగించుకోవడం రాజకీయ పార్టీల సాంప్రదాయమైంది. విద్యా వంతులైన యువతకు చట్టసభలలో ఎన్నిక కావడానికి విద్యార్థి సంఘం తరఫున. యువజన సంఘం తరఫున. కుల సంఘాల తరఫున. వారి వారి జనాభా మరియు ఓటర్ల సంఖ్య ప్రాతిపదికన రిజర్వేషన్ పద్ధతి ప్రకారంగా. వారు పార్టీలలో అనుబంధ సంఘాలలో పనిచేస్తున్న సీనియారిటీ ఆదారంగా గ్రామ పంచాయితీ వార్డ్ సభ్యుని నుండి మండల జిల్లా పరిషత్ మున్సిపాలిటీ మిన్సిపల్ కార్పొరేషన్లు ఎమ్మెల్యే ఎంపీ ఎమ్మెల్సీ పదవులకు జరిగే చట్ట సభ ఎన్నికల్లో ప్రజాప్రతినిధులుగా విద్యా వంతులైన యువతకు అవకాశం కలిపించాలి.

యువతకు 50 శాతం టికెట్స్ ఇవ్వాలి

యువతకు విద్యావంతులకు తప్పనిసరిగా 50% సీట్లు కేటాయించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. నేటి బాలలే రేపటి పౌరులు అన్నట్లుగానే నేటి యువత విద్యావంతులే రేపటి భవిష్యత్తు దేశ ప్రగతి రథ సారధులు. కనుక దేశ భవిష్యత్తు వీరిపైనే ఉంది. జనాభాలో15 – 29 యేళ్ల వయసున్న యువత 27.5 శాతం వుంది యువ శక్తి వనరులు ఎక్కువ వున్న దేశంగా భారత్ ప్రపంచములో గుర్తించ బడ్డది . విద్యావంతులలో గ్రాడ్యుయేషన్. పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్. డాక్టరేట్ పట్టభద్రులు కూడా వివిధ సంఘాలలో వివిధ రాజకీయ పార్టీలలో వివిధ బాధ్యతల్లో కొనసాగుతున్నారు. వార్డు సభ్యుడు మొదలుకొని పార్లమెంటు సభ్యుడు వరకు చట్టసభలకు జరిగే సార్వత్రిక మరియు స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో పోటీ చేయడానికి పార్టీలు టికెట్స్ ఇవ్వాలి గతంలో యువత రాజకీయ పార్టీ లో పార్టీకి చేసిన సేవలు సీనియారిటీ నిబద్ధత ప్రజా సంభందాలు వెయిన్నగు అంశాలనులెక్కలోకి తీసుకోవాలి. రిజర్వేషన్ వంటి అంశాలను పరిగణలోకి తీసుకొని యువతకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి.

యువత రాజకీయాలు ఉపాధి కల్పన-భారత దేశం

ఎదుర్కొంటున్న ప్రధాన సమస్యలల్లో నిరుద్యోగం ప్రధానమైనది. "ఓనామాల నుండి డాక్టరేట్ డిగ్రీ" వరకు ఉన్నత విద్యలను అభ్యసించిన కూడా ఉద్యోగ అవకాశాలు దక్కడం లేదు. కనుక సామాజిక అంశాలపై సంక్షేమ పథకాలపై దేశ పరిస్థితులపై సమగ్ర అవగాహన కలిగిన యువతకు విద్యావంతులకు చట్ట సభలకు జరిగే సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో పార్టీలు టికెట్లను కేటాయిస్తే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో యువకులకు నాయకత్వము కలుగుతుంది గ్రామీణ సమస్యల పరిష్కారానికి యువత శక్తివంతంగా పనిచేసే అవకాశం ఏర్పడుతుంది. నిరుద్యోగ యువతకు రాజకీయ రంగములో పరోక్షంగా ప్రత్యక్షంగా ఉపాధి అవకాశాలు పెరుగుతాయి. కొంతవరకు నిరుద్యోగ సమస్య తగ్గుతుంది. యువత సంఘ విచ్చిన్నకర కార్యకలాపాలకు దూరంగా వుండే అవకాశం కలుగుతుంది . రాజకీయ పార్టీలు విద్యావంతులైన యువతకు చట్టసభలకు ప్రజాప్రతినిధులుగా అవకాశాలు కల్పించాలి.

గుణాత్మక మార్పులు యువత భాగస్వామ్యం

ప్రతి జిల్లా కేంద్రాలలో ఎంప్లాయిమెంట్ కార్యాలయాలలో నిరుద్యోగులుగా ఉద్యోగ అవకాశాల కోసం సంవత్సరాల పాటుమ్ఐఐ ఎదురుచూస్తున్న నిరుద్యోగ యువతకు ఉద్యోగావకాశాలు నైపుణ్యాభివృద్ధి రాజ్యాంగ అంశాలు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ప్రగతి పథకాల అమలులోశిక్షణ ఇవ్వాలి శిక్షణ పొందిన యువత ప్రజలను వివిధ పథకాలలో భాగస్వాములను చేస్తూ దేశములో గుణాత్మక పరిమానాత్మక మార్పుల సాధనలో యువశక్తిని సంపూర్ణంగా ఉపయోగించాలి.

సామాన్యుని ముంగిట్లో ప్రగతి ఫలాలు యువత

ప్రజాస్వామ్యం ప్రగతి ఫలాలు సామాన్యుని ముంగిట్లోకి చేర్చడానికి యువత కృషి చెయ్యాలి. యువతకు వివిధ రాజకీయ పార్టీలు ప్రజల సేవ చేయడానికి అవకాశం కల్పించాలి. వారికి అవకాశాలు దక్కకపోవడంతో ఉద్యోగ అవకాశాలు లేకపోవడంతో రాజకీయ పార్టీలు వివిధ అనుబంధ సంఘాలలో సేవలు మాత్రమే ఉపయోగించుకొని వారికి తగిన అవకాశాలు ఇవ్వకపోవడంతో నిరుద్యోగులుగా. పని లేకపోవడం వల్ల సోమరులుగా తయారై మత్తుకు మాదక ద్రవ్యాల వినియోగం, దొంగతనాలకు డ్రగ్స్ కు అలవాటు పడి నేరాలకు పాలుపడుతున్నారు. వివిధ వ్యసనాలకు అలవాటు పడి నిరాశ నిస్పృహలకులోనై డిప్రెషన్ తో ఆత్మహత్యలకు పాల్పడి వారి కుటుంబ సభ్యులకు గర్భ శోకం కలిగిస్తున్నారని అనేక సామాజిక ఆర్థిక సర్వేల్లో వ్యక్తమైంది. యువత కుటుంబ సభ్యులపై వృద్ధులైన తల్లిదండ్రులపై బ్రతుకు భారంగా రోజులు సాగదీస్తున్నారు.

దేశ స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం:స్వాతంత్ర్య అనంతరం తెలంగాణ ఉద్యమం వరకు దేశములో జరిగిన సాంఘిక రాజకీయ పౌర ఉద్యమాల వ్యూహాల్లో కార్యకలాపాల్లో యువత కేంద్ర బిందువుగా వుండడం గమనార్హం.

రాజకీయ పార్టీలు యువతను పార్టీజెండాలు పట్టి జై కొట్టడానికి గొంతులు చించుకొని నినాదాలు బిగ్గరగా ఇవ్వడానికి మాత్రమే వీరిని ఉపయోగించుకుంటే సరిపోదు.

రాజకీయ పార్టీలకు కనువిప్పు

మైకెల్ గ్రీస్ రాసిన " సామాజిక రాజకీయ మార్పులో క్రియాశీలక ప్రతినిధులుగా యువత" అనే పుస్తకములో యువతలో సానుకూల దృక్పథం కలిగించి అభివృద్ధికి అనువుగా మలుచుకోవడం అనేది ఎప్పటికప్పుడు విస్తృత స్థాయిలోని

బలీయమైన ఉద్యమము చేపట్టాల్సి ఉంటుందనీ పేర్కోవడం

రాజకీయ పార్టీలకు కనువిప్పు కావాలి. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలోనూ. దేశంలోనూ వివిధ రాజకీయ పార్టీలలో వివిధ విభాగాల్లో ప్రతినిధులుగా వివిధ హోదాలలో పనిచేస్తున్న యువత సేవలను గుర్తించాలి.

పెరిగిన జనాభా వల్లనిరుద్యోగులకు ప్రభుత్వం ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించలేకపోయినా కనీసం ప్రజా ప్రతినిధులుగా ప్రజాసేవ చేయడానికి అవకాశం కల్పించాలని వివిధ రాజకీయ పార్టీలకు యువత విద్యావంతుల అభిప్రాయ పడుతున్నారు .

స్థానిక సంస్థల్లో ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధులు

కొన్ని సందర్భాలలో ప్రజాప్రతినిధులుగా గ్రామాలలో మహిళ ప్రజా ప్రతినిధులు, స్థానిక సంస్థలలో గెలిచి ప్రభుత్వ పనితీరు శ్రీసంక్షేమ పథకాల పై అవగాహన లేక సభలు సమావేశాలలో ఉత్సవ విగ్రహంగా ఉండి ప్రజలకు ప్రభుత్వానికి ఆశించిన మేరకు ఏమాత్రం ప్రజాప్రతినిధిగా పూర్తిస్థాయిలో సేవ అందించలేకపోతున్నారు

చట్టసభలు కనీస విద్యార్హత

గ్రామ పంచాయితీ వార్డ్ మెంబేర్ నుండి అసెంబ్లీ పార్లమెంటుకు పోటి చేసే అభ్యర్థులకు కనీస విద్యార్హతలు నిబంధన అమలు చెయ్యాలి

విద్యావంతులైన యువతకు స్థానిక సంస్థల నుండి చట్ట సభలకు ప్రతినిధులుగా ఎన్నికయ్యే అవకాశం కల్పించి సామాజిక ఆర్థిక.వికాసంలో విజ్ఞాన వంతులను భాగస్వాములను చెయ్యాలి . "నేటి యువత రేపటి నాయకులు" అనే నినాదాన్ని మానుకొని "నేటి యువత నేటి నాయకులే" "అన్న స్పృహ రాజకీయ పార్టీలకు కలుగాలి. చట్ట సభలకు యువతను ప్రతినిధులుగా ఎన్నికయ్యే అవకాశం కల్పించి రాజకీయ పార్టీలు యువత రాజకీయాల్లో రాణించి ప్రజాసేవ చేయడానికి రాచబాట వెయ్యాలి. అభివృధి కర ఆదర్శ వంతమైన భారత్ నిర్మాణములో అన్ని రంగాలలోన దూసుకుపోతున్న యువతకు రాజకీయ రంగములో ప్రవేశం కల్పించాలి. చట్ట సభల్లో అన్ని వర్గాలకు సముచిత ప్రాతినిధ్యం కలిపించాలి. ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణలో అందరూ భాగస్వాములు కావాలి . దేశంలో గుణాత్మక మార్పుల ఆవిష్కరణలో యువ శక్తి సామర్థ్యాలతో ముందుకు సాగాలి ఎవరికి తలవంచని రీతిలో సంపూర్ణమైన ఆత్మవిశ్వాసంతో రాజకీయాలలో యువత ముందుకు సాగాలి.

మెరుగైన రాజకీయాలు యువత

యువత మెరుగైన సుస్థిర రాజకీయాలతో నేరమయ రాజకీయాలను అడ్డుకొని సుస్తిరాభివృధి కొరకు యువ శక్తి కృషి చెయ్యాలి.

"లే మేలుకో రాజకీయాలలో ముందు కు సాగిపో" లక్ష్యాన్ని సాధించే వరకు ఆగకు అన్న , "స్వామి వివేకానంద బోధనల స్పూర్తితో 'నిరంతరం ముందుకు సాగాలి.యువ శక్తిని అభివృధి వనరుగా తీర్చిదిద్దాలి. ప్రగతి శీల రాజకీయాలతో "స్వయంసమృద్ధ" "స్వావలంబన "స్వదేశీ" ఆత్మనిర్భరభారత్ "ఆవిష్కరణకు ఉద్యమిద్దాం

-నేదునూరి కనకయ్య
9440245771

విమర్శ సాహిత్య విధూషిమణి ప్రొఫెసర్ సిహెచ్ సుశీలమ్మ

-ప్రభుత్వ అధికార భాషా సంఘం అధ్యక్షులు పి. విజయబాబు

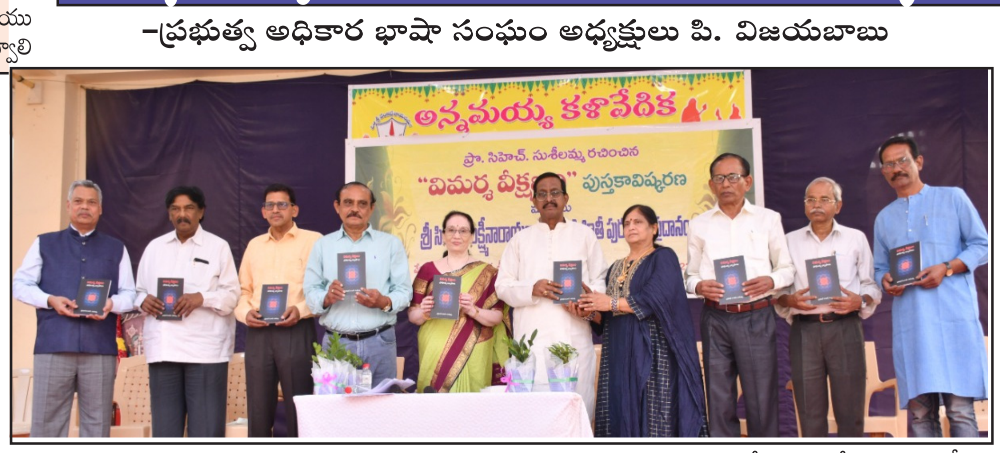

విద్యావేత్తగా, స్త్రీవాదిగా, విమర్శ సాహితీవేత్తగా ప్రఖ్యాతిగాంచిన ప్రొఫోసర్ సిహెచ్ సుశీలమ్మ తన తండ్రి సిహెచ్ లక్ష్మీనారాయణ స్మారక సాహితీ పురస్కారం పేరుతో సాహితీ దిగ్గజాలను నగదు పురస్కారంతో సత్కరించుకోవటం అభినందనీయమని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అధికార భాషా సంఘం అధ్యక్షులు, సీనియర్ జర్నలిస్ట్ పి. విజయబాబు పేర్కొన్నారు. బృందావన్ గార్డెన్స్ శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి దేవస్థాన అన్నమయ్య కళావేదికగా శనివారం ప్రముఖ రచయిత్రి, సాహితీవేత్త డాక్టర్ సి.హెచ్. సుశీలమ్మ రాసిన **"విమర్శ వీక్షణం"** పుస్తక ఆవిష్కరణోత్సవ కార్యక్రమం ఘనంగా జరిగింది. పుస్తక ఆవిష్కరణతోపాటు "సిహెచ్ లక్ష్మీనారాయణ స్మారక పురస్కార" సభలో ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న విజయబాబు మాట్లాడుతూ తెలుగు భాష పరిపుష్టం, విశ్వజనీనం చేయటం కోసం రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి జగన్ మోహన్‌రెడ్డి సారథ్యంలో అధికార భాషా సంఘం కృషి చేస్తున్నదని చెప్పారు. సభకు అధ్యక్షత వహించిన అభ్యుదయ రచయితల సంఘం జాతీయ కార్యదర్శి పెనుగొండ లక్ష్మీనారాయణ మాట్లాడుతూ సాహిత్యంలో విమర్శ అంటే మంచి చెడుల విశ్లేషణగానే చూడాలన్నారు. రచయితగా విమర్శ వీక్షణం పుస్తకం వ్రాయటం సుశీలమ్మ సౌశీల్యాన్ని దిగుణీకృతం చేస్తున్నదన్నారు. ఈ సందర్భంగా పుస్తక రచయిత్రి ప్రొఫెసర్ సుశీలమ్మ మాట్లాడుతూ విమర్శ గ్రంథానికి కాకుండా నిరంతరం కృషి చేస్తున్న సాహిత్య విమర్శకులను ప్రతి ఏడాది సత్కరించుకుంటున్నామని వివరించారు. పుస్తక పరిచయాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ రచయితల సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షులు సోమేపల్లి వెంకట సుబ్బయ్య గావించగా కార్యక్రమంలో అడిషనల్ కమీషనర్ ఆఫ్ ప్రోహిబిషన్ అండ్ ఎక్సైజ్ విశ్రాంత అడిషనల్ కమిషనర్ వి.జి. కటకం, ప్రముఖ రచయిత సీనియర్ జర్నలిస్ట్ ముక్కామల చక్రధర్, డాక్టర్ ఓరుగంటి వెంకటరమణ, రామచంద్రారెడ్డి, ఆలయ కమిటీ అధ్యక్షులు చిటిపోతు మస్తానయ్య, పలువురు సాహితీవేత్తలు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

తెలంగాణలోనే ఉపాధి అవకాశాలు ఎక్కువ : మంత్రి నిరంజన్ రెడ్డి

సీఎం కేసీఆర్ తీసుకుంటున్న నిర్ణయాలతో రాష్ట్రంలోని గ్రామాలు నివాస యోగ్యంగా మారాయన్నాయని, ఉపాధి అవకాశాలు పెరిగితే ఊర్లు స్వయం సమృద్ధి సాధిస్తాయన్నారని మంత్రి నిరంజన్ రెడ్డి అన్నారు. పల్లె నిద్రలో భాగంగా వనపర్తి జిల్లాలోని రేవల్లి మండలం తల్పునూరులో ప్రజల సమస్యలను మంత్రి అడిగి తెలుసుకున్నారు. అనంతరం మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణలో ఉపాధి అవకాశాలు భారీగా పెరుగుతున్నాయన్నారు. సాగునీటి వసతితోపాటు, 24 గంటల ఉచిత కరెంటు అందిస్తుండటంతో బీళ్లన్నీ పొలాలుగా మారుతున్నాయని, దీంతో గ్రామాల్లో దారులు సమస్యగా తయారయ్యాయని చెప్పారు. కాగా, తుల్పునూరుకు చెందిన రుక్మాకర్ రెడ్డిని మంత్రి అభినందించారు. 35 ఏండ్ల తర్వాత అమెరికా నుంచి స్వగ్రామానికి వచ్చిన రుక్మాకర్.. మేకలు పెంచుకోవడం ఆశ్చర్యకరంగా ఉందన్నారు. దళిత బంధులో కూడా ఇలాంటి యూనిట్లు అందిచవచ్చన్నారు.

చరిత్రలో నేటినిజం

(డిసెంబర్ 1 భావనాకాంత్ పుట్టిన రోజు..)

-రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

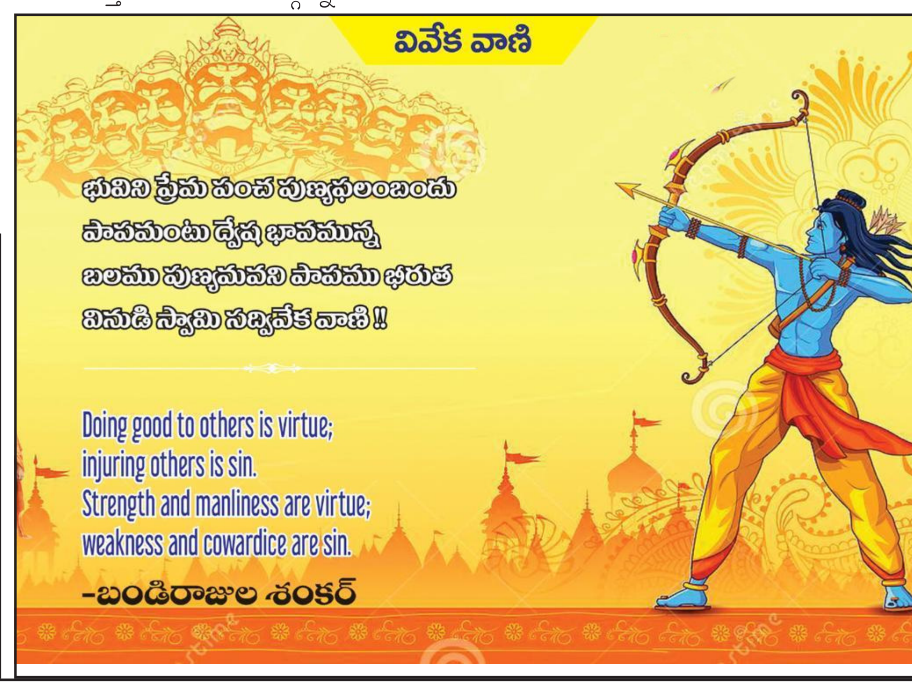

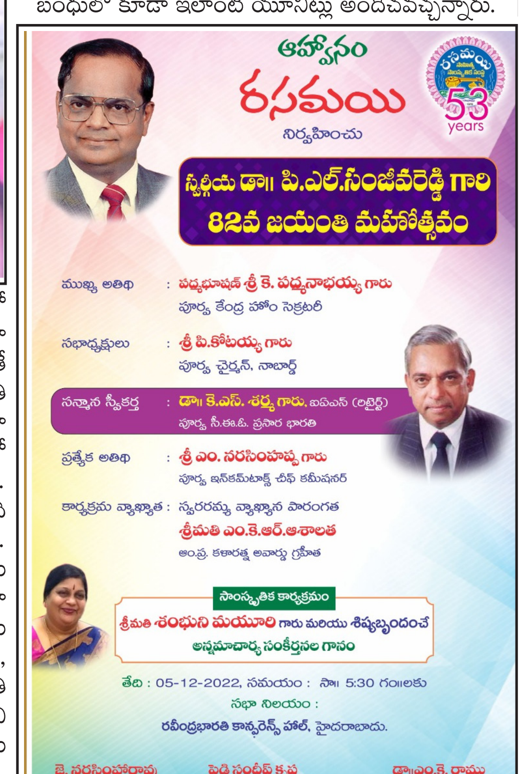

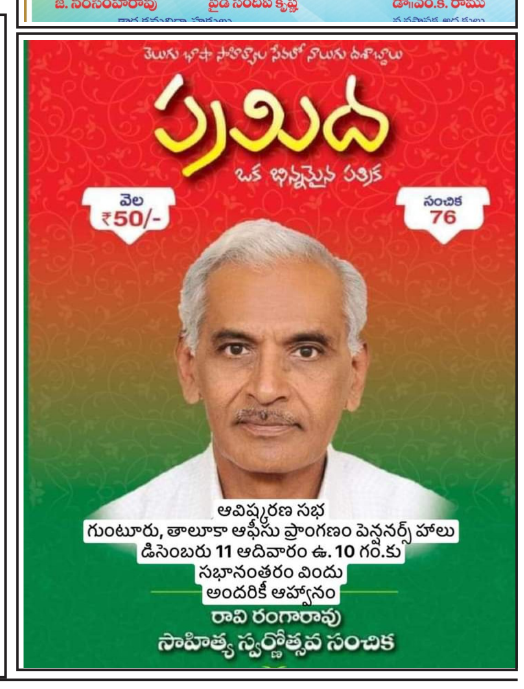

సాహితీ కెరటాలు

website: www.netinijam.com

2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 గురువారం 1-12-2022

నానీలు

రైతు వొంటిపై
చెమట చుక్క
నాగేటి చాలులో
నవ్వుతున్న మొక్క.

గొడ్డు కోసం గడ్డి వామి
బిడ్డ కోసం
ధాన్యం గాదె
రైతు సమన్యాయం.

అక్షరానికి
అక్షరం తోడైతే పదం
మనిషికి మనసు తోడైతే
సుపథం.

పుస్తకం
చదవటం కాదు
మస్తకాన్ని
పదిమందికి పంచు..!.

-బొమ్ము ఉమా
మహేశ్వర రెడ్డి
సెల్:94402 14705

ఘంటారావం

వేరు వేరు గదులున్నాయని
ఊరేగి చెబితే ఎలా?
హృదయాలు విడిపడకుండా
మెదలాలి కదా.

అవినీతికి
ఆస్కారమివ్వకు
ప్రతిభను
పాతిపెట్టకు.

ఒకప్పుడు
సైద్ధాంతిక సమరం
ఇప్పుడు
సాంకేతిక సంగరం.

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

నవమాసాలు+అమె

అంతరంగం అనేక భాషల సంగమం
మూలమెరుగని తనం నుండి
పూర్తిగా తెలిసిన తరం వరకు
మరీచికలను ఆశా కిరణాలు చేసుకొని
ఆందోళనలు ఆనందాలు వెంటరాగా
తొంభై ఏళ్ళ తూనీగ మనసయ్యేదెవరుగాని
దిగమింగిన దుఃఖపు సెగ
గుండె నిండ నింపుకొని
కరుణ రసం పూసే చెట్టులా నవ్వమంటుంటే
చుట్టాలందరి ముచ్చట్ల సమయమంతా
ఒక్కసారైనా స్వప్నక ప్రయాణం చేయిస్తుంది.
అనేకానేక సంచులను కట్టుకున్న మనసు
బంధుత్వ మైత్రినొకదాంట్లో వేయమంటుంటే
కుటుంబపక్షం వహించ శాంతమూర్తిగా
తనను ఆవిష్కరిస్తూ
సంధానకర్తగా వరసల తాడుకట్టి
కొన్ని సంచులనైనా ఖాళీ ఉంచి
రాబోయే విపత్తర
సంభాషణల దాడి కొరకు సంయమనరూపుతో
భీభత్స భయానకాలను
దరిచేరకుండా ఎదుర్కొంటుంది
అవసరాల అనివార్యతలు తీర్చ
నైసర్గిక నైబర్హుడ్‌తో చెలిమి సూచనవ్వాలి.
స్త్రీ శిశు సంక్షేమాల కాలమిదనే
ప్రకటనల పరోక్ష విన్యాసాలేమీ కొత్త కాదు
ఈ అనవసరపు కయ్యాలలో
ఈ అమానుష అన్యాయాలతో
రౌద్ర రసమూ విరజిమ్ముతోంది.
జాతి నిర్వీర్యం కానీయని
ప్రత్యేకతలను హృదయంలోనే దాచి
రేపటి తరానికి ఊతమిచ్చే
అద్భుతరసమూ తానే జెతాసి చెప్పకుండా
త్రికరణాలూ గుప్పిట్లో పెట్టి
కోపతాపాల త్రాసు ఊగిసల్లే పట్టించుకోకుండా
మూడుముళ్ల బంధానికి
అంగారాన్ని అదిమి
శృంగారరసానికి తావిస్తుంది
పిల్లలకోసిగా ఓసారి
అడవిలో బాలింత పులిగా
మరోసారి
కదుపుకట్టుకోవా..

- కొండపల్లి నీహారిణి
సెల్:9866360082

అక్షరం...

పనికిరాని
వస్తువేది లేదు
పని చేయక
సుద్దులు
చెప్తేవాడు
పనికిరానివాడు
ఏ.. పని.. కి రాడు.

నిచ్చెన
వున్న చోటే
ఉంటది
ఎందరో
ఎదగడానికి
సోపానం....

-పత్తి శివ ప్రసాద్
9440001224

రాజ్యాంగ పతాకను ఎగరవేసిన దేశ నిర్మాత

ఆ నావలోని తెరచాపలు
ఏదో పాటకు ఊగుతున్నాయి
ప్రతి గాలి తరంగాలలో
జీవన శృతులు
పక్షుల గుంపులు
ఆకాశం పైకి లేచినప్పుడు
నక్షత్రాలు సమూహాలుగా
రాలుతున్న దృశ్యం.
నది అలలు దాటిన ఆ పడవ
అంతరమున నిశ్శబ్దంగా నడుస్తుంది
ఆకాశానికి భూమికీ
వర్ణ బేధం లేదు
రాముణ్ణి వధించి
రావణున్ని దళిత సామ్రాట్‌గా
ప్రకటించిన
ఆ అంబేద్కర్ సూర్యుడు
మండుతూనే ఉన్నాడు
కృష్ణుణ్ణి ఆర్యుల బంటుగా
దళిత తల్లి పూతనను
వధించిన హంతకుడిగా
చిత్రించిన చిత్రకారుడు
ఆ అంబేద్కరుడు
భారతావనికి విద్యాకిరీటం
ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ, రూపాయి
అందరి సొత్తు అని
ప్రకటించిన మేధావి అతడు
సముద్ర గర్భంలోకి
చొచ్చుకుని పోయి
ముత్యాలు ఏరితెచ్చి
దళిత తల్లికి హారం వేసిన
సుపుత్రుడు అతడు
నక్షత్ర మండలాన్ని ఛేదించి
వెలుగు సముద్రాలు పొంగించి
దళిత వాడల్లోకి
ప్రవహింపజేసిన
నీరజుడు అతడు
అతను కావ్యాల్లోని బ్రహ్మ కాదు
ప్రపంచానికి మేధో ఆయువులు
పోసిన సృష్టికర్త
చీకటి దొంతరులలో జీవిస్తున్న
ఆ అమ్మకు
ముళ్ళ కిరీటాన్ని తొలగించి
విద్యా కుసుమ సౌరభాలను
వెదజల్లిన యుగ నిర్మాత
తరాలుగా జంధ్యప్పోగుతో
గుండెలకు గాయం చేస్తున్న
పరాన్నభుక్కుల తాడు తెంచి
మనుషులతో కలిపిన
మహనీయుడు
అతడు అందరివాడు

కొందరివాడుగా
ఎందుకు ముద్ర వేశారు?
సూర్యుణ్ణి అరచేతిలో
ఇమడ్చ గలరా?
కొలంబియాలో వెలుగుతున్న
శిల్ప ఔన్నత్యాన్ని తగ్గించగలరా?
శూద్ర శంభూకున్ని వధించిన
కర్కశత్వాన్ని
ఇనుప ఘంటంతో లిఖించిన
కావ్యకర్త అతడు
గౌతమ బుద్ధుని శిల్పాన్ని
ఆకాశమంత చెక్కి
ప్రపంచానికి దార్శనికుడిగా
ప్రకటించిన మహాశిల్పి అతడు
వేదాల అడవిని ఛేదించి
ధ్వంసించి, దహించి
పోడు వ్యవసాయం చేసి
చిరుధాన్యాలు పండించిన
మహా హాలికుడు అతడు
మనుస్మృతి ఆయువు తీసి
మనుషుల మధ్య గోడలు కూల్చి
విష సముద్రాన్ని ఎండబెట్టి
సమసమాజ నిర్మాణ భవనాన్ని కట్టి
రాజ్యాంగ పతాకను ఎగరవేసిన
దేశ నిర్మాత అతడు.
బుద్ధుని తత్త్వసారాన్ని
సూక్తి మంజీరం చేసి
త్యాగ వారధిని నిర్మించిన
నిర్మాణదక్షుడతడు
అతడు విశ్వజనీనుడు
బుద్ధుడు - పూలేల వారసుడు
శీల సంపదకు నిధి
సముజ్జ్వల ప్రకాశ ప్రజ్వలిత
జ్ఞాన పెన్నిధి
అతడొక విజయం
అతడొక నీలిపతాక
అతడు ధైర్య సాహసాల ఎజెండా
అతని స్ఫూర్తిరూపం
శిల్పాకృతితో భారతాన్ని వెలిగిస్తుంది
అతడు మా పెన్నిధి
మా తండ్రి
అతని బాటలో మేము.

-డా. కత్తి పద్మారావు
9849741695

'విశ్వ విహారం' 'బర్డ్స్ బ్యూటీఫుల్' పుస్తకాల ఆవిష్కరణ

'విశ్వవిహారం' పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటర్ కె. శ్రీనివాస్, ఎన్. వేణుగోపాల్, సి. వనజ తదితరులు.

కంభంపాటి సీత రాసిన 'విశ్వవిహారం' ప్రకృతి యాత్రా గాథల పుస్తకాన్ని శనివారం సికింద్రాబాద్‌లోని ఓ హోటల్‌లో కె. శ్రీనివాస్ ఆవిష్కరించారు. అదే సమయంలో కంభంపాటి సీత, సోమంచి శ్రీనివాసరావు దంపతులు రూపొందించిన 'బర్డ్స్ బ్యూటీఫుల్' కాఫీ టేబుల్ పుస్తకాన్ని ఏపీ స్టేట్ అకాడమీ ఆఫ్ ఫోటోగ్రఫీ అధ్యక్షుడు తమ్మా శ్రీనివాసరెడ్డి అభివర్ణించారు. అనంతరం ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటర్ కె. శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ విశ్వవిహారంలోని యాత్రా గాథలు చదువుతుంటే ముగ్ధులవుతామని కొనియాడారు. యాత్రా రచనాశైలిని ప్రత్యేకంగా ప్రశంసించారు. బర్డ్ ఫోటోగ్రాఫర్లకు "బర్డ్స్ బ్యూటీఫుల్' కాఫీటేబుల్ పుస్తకం ఒక ఎన్ సైక్లోపీడియా వంటిదని ఏపీ స్టేట్ అకాడమీ ఆఫ్ ఫోటోగ్రఫీ అధ్యక్షుడు తమ్మా శ్రీనివాసరెడ్డి ఆవిష్కరించారు. ఈ పుస్తకంలో దేశవిదేశాల్లోని 200 రకాల అరుదైన పక్షుల ఫోటోలతో పాటు, అందుకు ఉపయోగించిన కెమెరా, లెన్స్ వివరాలనూ పొందుపరచడం ప్రత్యేకమైన విషయమన్నారు. సభకు ఎన్ వేణుగోపాల్ అధ్యక్షత వహించారు. సీనియర్ జర్నలిస్టు సి. వనజ, న్యాక్ మాజీ డైరెక్టర్ ఆచార్య వీఎన్ ప్రసాద్ పలువురు పాల్గొన్నారు.

కవిత్వాన్ని జనానికి చేరువ చేసిన మహాకవి గురజాడ

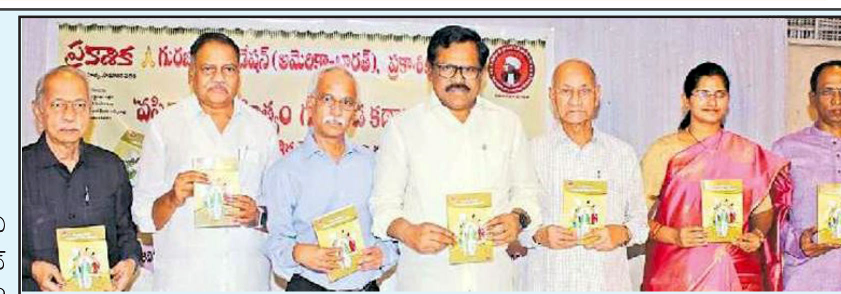

పుస్తక ఆవిష్కరణలో గౌరీశంకర్, పద్మనాభరావు, బుద్ధప్రసాద్, గోపాలకృష్ణ, విహారి, దేవేంద్ర

కవిత్వాన్ని జనం దగ్గరకు తెచ్చిన మహాకవి గురజాడ అని సాహిత్య అకాడమీ చైర్మన్ జూలూరు గౌరీశంకర్ కొనియాడారు. ఆదివారం గురజాడ ఫౌండేషన్ (అమెరికా-భారత్) ప్రకాశిక పత్రికల ఆధ్వర్యంలో వసివాడని సాహిత్యం- గురజాడ కథా మంజరి' పుస్తకం, 'ప్రకాశిక వార్షిక సంచిక ఆవిష్కరణ సభ నారాయణగూడలోని తాజ్‌మహల్ హోటల్‌లో ఆదివారం జరిగింది. దూరదర్శన్ (దిల్లీ) విశ్రాంత అదనపు సంచాలకుడు డా॥ రేవూరి అనంత పద్మనాభ రావు అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ సభలో ఆయన మాట్లాడుతూ ఆధునిక కాలంలో మరో గురజాడ రావాల్సిన అవసరంఉందా? అనేది నవతరం సాహితీవేత్తలు ప్రశ్నించుకోవాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ పూర్వ ఉపసభాపతి మండలి బుద్ధప్రసాద్ మాట్లాడుతూ సాహిత్య వినీలాకాశంలో ధ్రువతార గురజాడ అని కీర్తించారు. మొదటి ప్రకాశిక సంచికను అమెరికాలో ఆవిష్కరించానని, దీనిని ఇతర భాషల్లోకి తీసుకెళ్లాలన్నారు. ప్రకాశిక ప్రధాన సంపాదకులు ఆచార్య కొవ్వలి గోపాలకృష్ణ ఆత్మీయ అతిథి విహారి మాట్లాడారు. తెలంగాణ మహిళా విశ్వవిద్యాలయం అధ్యాపకురాలు డా॥ఎం. దేవేంద్ర గ్రంథ సమీక్ష చేశారు. ఎం.వి.ఆర్. ఫౌండేషన్ మట్టిగుంట వెంకటరమణ పాల్గొన్నారు.

ముస్లిం వాదానికి అద్దం పట్టిన నస్రీన్‌ఖాన్ కవిత్వం

పుస్తక సమీక్ష

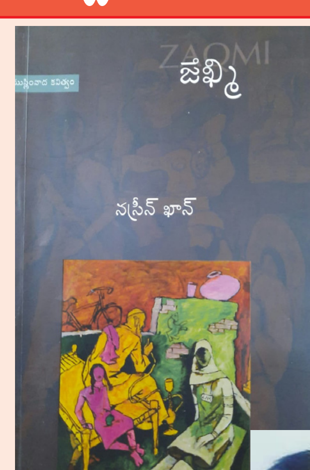

ఈ భూమిలో మొలకెత్తిన
అత్యంత సహజత్వాలం
బహుజనుల్లో భాగాలం
మూలవాసీ చెట్టులం

"భారత ముస్లిం"లం అంటూ స్వాభిమానంతో... దేశభక్తి పూర్వకంగా తమ భావాలను ప్రకటించిన ప్రముఖ కవయిత్రి నస్రీన్‌ఖాన్ గారు ముస్లింవాదా నికి అద్దం పడుతూ "జఖ్మి" పేరుతో ఓ కవితా సంపుటిని వెలువరించారు.

దేశమంటే...

ఫోటోలకు ఫోజిచ్చే చీపురు కాదనీ.. అమితాబ్‌తో బహిర్భూమి గురించి చెప్పించడం అంతకన్నా కాదనీ.. రంగు లద్దిన నోట్లు కాదు.. ఏటిఎం ల ముందు బారులు తీర్చడమూ కాదని నస్రీన్ ఖాన్ గారు తేల్చి చెబుతూ ఇందలి కవిత్వాన్ని తీర్చిదిద్దారు.

మసిపూసి మారేడు కాయ చేసే
నియంతలం కాము మేమని
ఈ దేశపు ఇసుక రేణువులం
సౌశీల్యత నిండిన నిగ్రహాలం అంటూ ముస్లింలకు ఈ దేశం పట్ల ఉన్న శ్రద్ధాభక్తులను ప్రకటించారు.

ప్రేమను పంచడమే తెలుసు... అసహనాన్ని రగిలించే వైరం మాకులేదనీ.. పేరు వింటేనే హడలెత్తేలా చిత్రించలేమనీ... కుటిల నీతిపై జాలినవ్వును రువ్వే పతాకలం అంటూ కొనసాగించారు.

పంచుకు తినే పండుగల సంస్కృతీ వారసులమనీ... అలాయ్ బలాయ్‌లే కానీ.. అంతస్తుల తేడాలేవీ పట్టించుకోని విశాలులం.. నిచ్చెన మెట్ల అణచివేత తెలియని పరిపూర్ణులం అంటూ కవయిత్రి సవినయంగా తమ భావాలను మనతో పంచుకున్నారు.

మా దేశంలో కాము మేము పరాయిలం
వలస బతుకుల జాడ చెప్పగలం
తల్లి పాదాల్లో స్వర్గం చూసే సంస్కా రులం

అంటూ ముస్లిం వాదంలోని గొప్పద నాన్ని నస్రీన్‌ఖాన్ గారు బలంగా ఆవిష్క రించారు.

యాభై ఆరు కవితలతో కొలువుదీరిన ఈ గ్రంథంలో ప్రతీ కవితా లోతైన భావా లను మోసుకొని రావడం విశేషం ! ఆమె ఎంపిక చేసుకున్న కవితా వస్తువుల్లో వైవిధ్యం ఉంది.. అభివ్యక్తిలో నవ్యత ఉంది. శిల్పంలో చతురత ఉంది. పదబంధ ప్రయోగంలో ఔచిత్యాన్ని పాటించారు. భావ ప్రకటనలో సంయమనాన్ని ఎక్కడా కోల్పోలేదు.. ముస్లిం వాదానికి తమ కవిత్వంలో పెద్దపీట

వేస్తానే... వివక్షకు గురవుతున్న సమాజంలోని మిగతా స్త్రీల పక్షాన నిలబడి కవయిత్రి తమ కలాన్ని సంధించారు. ముఖ్యంగా ముస్లిం స్త్రీలు మరింత వివక్షకు గురికావడాన్ని.. ముస్లిం మహిళలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను తమ కవిత్వంలో ప్రతిఫలింప జేయడంలో కవయిత్రి నస్రీన్‌ఖాన్ గారు సఫలీకృతు లైనారు.

ఫెమినిజం స్పృహ కలిగిన కవయిత్రి నస్రీన్‌ఖాన్ గారు తమ కవిత్వం ద్వారా చైతన్య దిశగా అడుగులు వేయడానికి ప్రయత్నించడం ప్రశంసనీయం. తెలుగుభాష పట్ల ఆమెకు ఉన్న పట్టు అభినందనీయంగా ఉంది. నల్గొండ జిల్లాకు చెందిన కవయిత్రి నస్రీన్ గారు జర్నలిస్టుగా.. అందరి మన్ననలు పొందారు. మంచి వక్తగా.. వ్యాఖ్యాతగా ఆమె పేరొందారు.

"దిల్ కీ తక్లీఫ్" కవితలో
ఆజాదీ కి హవా
కాంక్షించి స్వ తంత్ర పోరాటానికి
ఊపిరులూదాం
బానిస సంకెళ్ళను
తెగనరికాం, భిన్నత్వంలో ఏకత్వ మనే తెహజీబ్‌తో.. అలయ్ బలయ్ లిచ్చుకున్నామని వివరించిన తీరు బాగుంది.

దసరా పాయసం మా ఇంటికి,
రంజాన్ షీర్‌కుర్మా మీ ఇంటికి
ప్రవహిస్తూనే ఉన్నాయి కదా..
వరయోళ్ళంటూ వబ్బం
గడిపేటోళ్ళకి,
కులం, మతం అంటూ
గగ్గోలు పెట్టేవారికి
ఒత్తాసు వలకడం
చూస్తుంటే...
తులసి వనం గంజాయి
మొక్కలొచ్చి వడ్డట్లు
కలుక్కుమంటుంది మనసులో అంటూ వాపోయారు.

"దేశభక్తి అంటే ద్వేషం పెంచడం కాదు" కవితలో కవయిత్రి ప్రకటించిన భావాలు అలోచనాత్మకంగా ఉన్నాయి.

కానరాని దేవుడి కోసం గంటల కొద్దీ పూజలు చేసే మనం.. మనుషుల్లో దైవత్వాన్ని చూడలేక పోతున్నామని..బలవంతంగా దేశభక్తి కోసం ఊగిపోతున్నామని వ్యాఖ్యానించారు.

దేశభక్తిని చాటాల్సిన సమయంలో నీతో సమంగా నిలిచిన వాళ్ళమే... నీకు తెలియని చరిత్ర పుటలెన్నో.. మాదంతా "చేతల ప్రేమే" అంటూ ముస్లింల పక్షాన నిలిచి.. దేశభక్తి అంటే ద్వేషం పెంచడం కాదని సూచించారు.

భుజం భుజం కలుపుదాం.. భాయీ భాయీగా మెలుగుదాం.. ఇదే కదా మన దేశం రగిలించే స్ఫూర్తి.. అంటూ కొనసాగించడం బాగుంది.

"అతడు - ఆమె" కవితలో కవయిత్రి స్త్రీల కష్టాలను.. ఏకరువు పెట్టారు.. పురుషుల ఆధిపత్యాన్ని అక్షరాల్లో ఆవిష్కృతం చేశారు.. ఈ కవితలో కవయిత్రి గారి నిజాయితీని.. నిష్పక్షపాత భావధారతో.. నిర్మొహమాటంగా నడుస్తున్న చరిత్రకు అద్దం పట్టారు. ఈ కవితను ముస్లిం స్త్రీ పురుషులను ఉద్దేశించి రాసినట్లు కనిపించినా.. అందరూ అన్వయించుకునేలా కొన్ని పంక్తులున్నాయి. ఈ కవితలోని ప్రతి పంక్తి.. ముస్లిం స్త్రీల మనోవేదనను మోసు కుని రావడం విశేషం.

అతడు 'తలాఖ్' ఇస్తాడట
ఆమె 'ఖులా' ఇవ్వాలట
అతడు వదిలేస్తాడట
ఆమె వదిలి వేయమని అడగాలట..

అంటూ కవితను ఎత్తుకోవడం బాగుంది.

అతడు అదుపు తప్పుతాడు కాబట్టి
ఆమె ముసుగులో ఉండాలట
అతడు సమాజాన్ని ఉద్ధరిస్తాడట
ఆమె ఇల్లు చూడాలట
ఇంకా ఇలా కొనసాగించారు.
అతడు పోషిస్తే.. నాలుగు పెళ్ళిళ్ళకైనా సై అట
ఆమె ఉత్పాదక తను గుర్తించాలి కనుక కూడదట.

ఇక ముగింపు లో...
ఎప్పుడూ మది లో తొలిచే ప్రశ్న
పునరుక్తి అయ్యే ఒకే ఒక ప్రశ్న
అతడికి అతడిపైనే నిగ్రహం లేనప్పుడు
మరి నమాజాన్ని ఎలా ఉద్ధరిస్తాడంటూ ప్రశ్నించారు.

"శానిటరీ ఆఫ్ ఇండియా" కవితలో కవయిత్రి నస్రీన్ ఖాన్ గారు 'జీ ఎస్టీ'పై వ్యంగ్యాస్త్రాలను సంధించారు. దిగులు ముఖానికి నవ్వులదిద్ద సర్కారు కోసం ఎదురు చూశావా? భగ్నమైన ఆశలు నీలో జ్వాలను రగిలించాయా? పాలకులే కీలుబొమ్మలైనప్పుడు ఊహలు మాత్రమే నీ సొత్తు అని వ్యాఖ్యానించారు.

మన బతుకులు లగ్జరీ కాకున్నా.. రుతుస్రావాలకైనా లగ్జరీ బడ్జెట్‌లో చోటు దక్కిందని గర్వపడు అంటూ శానిటరీ నాప్కిన్స్‌పై పన్ను విధించడాన్ని ఎండగట్టారు.

"సమానత్వపు జాడలు" కవితలో సమాజంలో ఇంకనూ మహిళలపై చూపుతున్న వివక్షతపై ధ్వజమెత్తారు.

ఏళ్ళకొద్దీ పాతుకుపోయిన మౌఢ్యాలన్నీ ఇంకనూ కొలువుదీరే వున్నాయని వాపోయారు. ఏదీ బాధిత మహిళలేని మతం.. ఏదీ ఆధిక్యత లేని ప్రపంచం.. ఏదీ అణచివేత లేని సమాజం? అంటూ ప్రశ్నల వర్షం కురిపించారు - అతివల బాధలకర్థం జీరో బ్యాలెన్స్ అకౌంట్‌లో లేదు.. ట్రిపుల్ తలాఖ్ తఖరారులోనూ లేదని వ్యాఖ్యానించారు.. పరిష్కార మార్గాన్ని దారి మళ్లిస్తూ.. సమానత్వాన్ని పరిహాసమాడే పన్నాగమని కవయిత్రి తమ ఆవేదనను వ్యక్తపరిచారు.

అణచివేసే ఆధిక్యపు కుట్రను.. ఎండగడుతూ "మూర్ఖపు గోడలు" కవితను రాశారు.

"మౌలిసాబ్" కవితలో అందమైన అరబిక్ భాష అనీ.. సుతారమైన గీతలతో.. ఎడమ నుండి కుడికి తిరిగే నుడికారాలు.. వింటున్నకొద్దీ అమృతధార కురిసినట్లుగా అలవోకగా మౌలిసాబ్ గొంతులో నుండి జాలువారుతాయని కొనియాడారు.

"యుద్ధనౌకను నేను" కవిత - ఆర్ద్రంగా మలచబడింది. ప్రతి పంక్తీ పఠితులను కదిలిస్తుంది. అతివలపై వున్న ఆంక్షలను అక్షరాల్లో బంధించారు.

స్వేచ్ఛగా చిందులాడాల్సిన బాల్యాన్ని
ఆడపిల్లవైనందుకు
అలవర్చుకోవాల్సిన తరీఖాలకు
అంకితమిచ్చాను అని ప్రారంభ పంక్తుల్లోనే ప్రకటించడం కవయిత్రి యొక్క కలం బలాన్ని సూచిస్తోంది.

భావి బతుకుకు పునాది పడాల్సిన
కౌమారాన్ని పరదాల చాటుకు తోసేసి..
ఏడు రంగుల స్వప్నాలను
కనురెప్పల మాటునే భద్రంగా
దాచుకున్నాను.. వెన్ను నిటారు చేసుకుని, మనోనేత్రంతో ప్రపంచాన్ని చూడాల్సిన యవ్వనాన్ని నలుపు వస్త్రంలో చుట్టబెట్టి చూరుకు వేలాడదీశాను అంటూ వాపోయారు. పెళ్ళి అనే ప్రహసనానికి జీవితాన్ని తాకట్టు పెట్టి ఆటబొమ్మనై.. పునరుత్థానం చెందుతూ కొంగ్రొత్త మొగ్గ తొడిగిన ఆశలన్నింటినీ.. సమాధి చేసుకున్న మబ్బు తునకను అంటూ కొనసాగించారు.

సంతానోత్పత్తిలో సమిధనవుతూ తరిస్తున్న అమాయక ఆనందాన్ని.. సంసార నౌకను ముందుకు తోస్తూ.. అనుక్షణం చస్తూ.. బతకడానికి యుద్ధం చేస్తున్న నౌకను నేను అంటూ మహిళల వ్యథలకు దర్పణం పట్టారు.

మాతృత్వపు మమతలలో.. మైమరిచిన వారము.. ఉనికిని ప్రశ్నింపజేసుకునే దౌర్భాగ్యులము.. దేశ వారసత్వాన్ని నిరూపించుకునే నిర్భాగ్యులం.. మా దేశంలో మేమే పరాయిలమవుతున్న దురదృష్టులం - ఎన్నికల వేళకు అక్కరకొచ్చే ఓటు బ్యాంకులం.. మేం ముసల్మానులమంటూ మరో కవితకు ఈ గ్రంథంలో చోటు కల్పించారు. నేడు అక్కడక్కడ భారతీయ ముస్లింలు ఎదుర్కొంటున్న దీనస్థితిని తెలియజెప్పారు. భారతీయ ముస్లింలను భారతీయులుగానే గుర్తించాల్సి ఉన్న సంగతిని కవయిత్రి నొక్కి చెప్పారు. ఎక్కడో జరిగే ఒకటి రెండు ఘటనలు మనసుకు బాధ కల్పిస్తాయి. నిజమే.. కానీ వాటినే సార్వజనీనం చేసి అభద్రతాభావాన్ని కలిగి వుండాల్సిన అవసరం లేదన్న సంగతి కవయిత్రి గార్కి తెలియంది కాదు - కవయిత్రి నస్రీన్‌ఖాన్ గారు ప్రకటించినట్లు అక్కడక్కడ ముస్లింలను పరాయివారిగా చూసే పద్ధతికి ఇకనైనా పాలకులు స్వస్తి పలకాలి.. ముస్లింల దేశ భక్తిని శంకించకుండా వారు కూడా వ్యవహరిస్తారన్న విశ్వాసముంది. వారిని మనలో ఒకరిగా గుర్తించే పరిస్థితులు తేవడానికి ప్రభుత్వాలు తీసుకుంటున్న చర్యలకు అందరం అండగా ఉందాం.

ఈ కవితా సంపుటిలో కవయిత్రి నస్రీన్‌ఖాన్ గారి ఉత్తమ వ్యక్తిత్వాన్ని ఈ దేశం పట్ల ఆమెకున్న శ్రద్ధాభక్తులను.. గొప్ప సంస్కారాన్ని అడుగడుగున చూస్తాం. సామాజిక చైతన్యానికి దోహదపడే మరిన్ని మంచి రచనలు ఆమె కలం నుండి జాలువారాలని కోరుకుందాం.

ప్రతులకు: నస్రీన్‌ఖాన్
సెల్: 9652432931

- దాస్యం సేనాధిపతి
9440525544

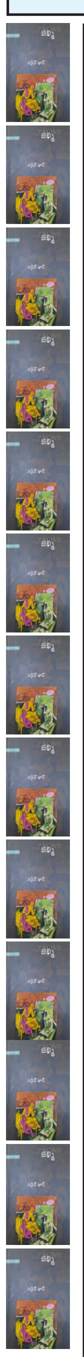

నాన్నను కవితాకాశంలో నిలబెట్టిన 'నాన్న నానీలు'

'నాన్న నానీలు' ఆవిష్కరణలో మోనమ్మ, ఆలూరి విల్సన్, తంగిరాల చక్రవర్తి, రాపోలు సీతారామరాజు, డా॥ ఎస్.రఘు, ఆవిష్కర్త డా॥ యన్. గోపి, వెన్నెల సత్యం, రాజు, బైస దేవదాసు, కుడికాల వంశీధర్, అనుముల ప్రభాకరాచారి.

వెన్నెల సత్యం అమ్మగారు మోనమ్మను సత్కరిస్తున్న డా॥ ఎన్.గోపి, బైస దేవదాసు

'తెలంగాణ సాహితి ఆధ్వర్యంలో వెన్నెల సత్యం రచించిన నాన్న నానీలు పుస్తకావిష్కరణ ఎస్. ఎరఘుగారి అధ్యక్షతలో సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో ఈ రోజు ఉదయం ఘనంగా జరిగింది. ఈ సందర్భంగా ముఖ్య అతిథి, ఆవిష్కర్త, కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు గ్రహీత ఎన్. గోపి మాట్లాడుతూ వెన్నెల సత్యం సామాజిక స్పృహ ఉన్న కవి అని ఇప్పటికే అనేక ప్రక్రియల్లో బలమైన కవిత్వం రాస్తున్నాడని అన్నారు.

నాన్న నానీల్లో నాన్న ఔన్నత్యాన్ని శిఖరాయమానం చేసాడన్నారు. అమ్మతో పోల్చితే నాన్న మీద కవిత్వం తక్కవే అని అందులో నానీల్లో ఏకవస్తువు నాన్న గా నానీల సంకలనం తెచ్చిన తొలి కవి వెన్నెల సత్యం అన్నారు. అమ్మానాన్నలు ఇద్దరిమీద నానీల సంపుటాలు తేవడం అభినందనీయమని అన్నారు. జీవన సారాన్ని పట్టి చూపిన నానీలు రాసాడని పేర్కొన్నారు. సభాధ్యక్షులు కవి, విమర్శకులు ఎస్. రఘు మాట్లాడుతూ నాన్న నానీలు నాణ్యతలో ముందువరుసలో నిలుస్తాయని అన్నారు. ఒక్కో నానీ ఆణిముత్యంలా మెరిసి నానీల ఘనతను నిలబెట్టాయని అన్నారు. మంచి భావుకతతో కూడి, పాఠకులు తాదాత్మ్యం చెందేలా ఉన్నాయన్నారు. నేటినిజం పత్రిక సంపాదకులు బైస దేవదాస్ మాట్లాడుతూ తెలుగుసాహిత్యంలో ఎన్నో ప్రక్రియలు వచ్చాయని కొన్ని మాత్రమే నిలబడ్డాయని పాతికేళ్లయినా నానీల ప్రభ ఇప్పటికీ తగ్గడంలేదన్నారు.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రవాసకవి రాపోలు సీతారామరాజు మాట్లాడుతున్న లుప్తమౌతున్న మానవీయ బంధాలను, నాన్న కోల్పోతున్న ఉనికిని అక్షరబద్ధం చేసిన నానీలని అన్నారు.

ఆత్మీయ అతిథి కుడికాల వంశీధర్ మాట్లాడుతూ ఏక వస్తునానీలు రాయడం వెన్నెల సత్యానికి వెన్నతో పెట్టిన విద్య అని అన్నారు. ప్రముఖ విమర్శకులు తంగిరాల చక్రవర్తి మాట్లాడుతూవిమర్శకు నిలబడే నానీలు రాసిన వెన్నెల సత్యం నిఖార్సయిన కవితా అభివ్యక్తితో రాస్తాడన్నారు.

సభాసమన్వయం అనుముల ప్రభాకరా చారి చేయగాఈ కార్యక్రమంలో వెన్నెల సత్యం మాతృమూర్తి వడ్ల మోనమ్మ, వడ్ల రాజు, వడ్ల లక్ష్మి తెలుగుపూలతోట అడ్మిన్లు డా. జయప్రకాశ్, మంజుల కులకర్ణి, ముజాహిద్ అలీ, చంద్రశేఖర్ రెడ్డి, నర్సింహ, కోట్ల నర్సిములు, వడిచర్ల సత్యం, గాజుల పవన్ కుమార్, రవి కుమార్, దండు వెంకట్ రాములు, మాయకుంట్ల వెంకటరెడ్డి, విఆర్ తూములూరి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఉభయమార్గం!

*

మనస్సు రాయమంటోంది
కలం వద్దంటోంది
ఏమి చేయాలో తెలియనితనం
ఎదలో ప్రశ్నార్థకమైంది!
మనస్సును కాదనలేను
కలాన్నీ కాదనలేను
మనస్సు మాటను ఒకసారి
కలం మాటను మరొకసారి
అనుసరిస్తూ పోతాను
ఉభయమార్గానుసారినౌతాను!

డా॥ అయాచితం నటేశ్వరశర్మ
9440468557.

'చిరిగిపోదు ఈ చరిత్ర గ్రంథం!'

భారత చలనచిత్ర స్రవంతిలో ప్రయోగాల స్వర్ణ ఘట్టం.
చిత్ర పరిశ్రమలో నేను, నీవు అనేభేదంలేని **"నేని"**
బహుముఖ ప్రతిభా ఖనిజాల గని.
జీవిత ప్రస్థానంలో సంకల్ప సాధన తృష్ణమే అని,
దురాశల మృగతృష్ణ వెంట పరుగులు లేనేలేవు.
ఆయనే **ఘట్టమనేని శివరామకృష్ణ!**
సినీ విజయాల క్రికెట్లులో సూపర్‌హిట్ల సిక్సులూ, ఫోర్లు
వరల్డ్ కప్పులకూ గర్వించలేదు,
అనూహ్య వికెట్ల పతనాలకు కలతచెందలేదు.
ఈ అభినవ అల్లూరి లోకం నుండే వెలువడింది.
"సూపర్ స్టార్" ఖ్యాతి!
సినీ వినీలగగనంలో అనంత సంఖ్యలో స్టార్లు ఉన్నా,
ఇతడొక్కడే సూపర్‌స్టార్!
నిర్మాతలకు **"భరోసాల బాండ్"**పై సంతకం చేసిన జేమ్స్‌బాండ్
అల్లూరి సీతారామరాజు మరోసారి అవతరించాడు,
ఈయన రూపంలో, అవతారం చాలించాడు మొన్ననే!
అర్ధ శతాబ్దికాలంలో మూడున్నర శతాల చిత్రాలలో
నటించిన ఏకైక ప్రపంచనటుడు.
తెలుగు చిత్రరంగ కర్మసాక్షి రశ్మిని విశ్వమంతా
ప్రసరింపజేసాడు, **"సాక్షి"** చిత్రంతో!
వారసత్వ ధనాన్ని, ప్రదానం చేశాడు, పుత్రునకు
కీర్తిధనాన్ని మూటగట్టుకుని నిష్క్రమించాడు, శాశ్వతంగా
పద్మాలయ సరోవరంలో బ్లాక్‌బస్టర్ చిత్రపద్మాలను
వికసింపజేసిన **"పద్మభూషణ్"** మన కృష్ణ!
80 సంవత్సరాలు జీవించాడు, 80 యుగాలైనా
చిరిగిపోదు అతని **"చరిత్ర గ్రంథం"**.

- వి.యస్.వి.ప్రసాద్
సెల్:81063 20576

బాల్యం ఓ బహుమతి

బాల్యం దేవుడిచ్చిన బహుమతి
చీకు చింతలు లేని నిశ్చింత మతి
బాల్యం ఓ కానుక, ఓ వేడుక
ఆనంద వికాసాల తిలక
రంగురంగుల సీతాకోకచిలుక
ముద్దు మురిపాల మొలక
కన్న కలల ప్రతిరూపం
బాల్యంలో దాగున్నది విశ్వరూపం!
బాల్యం జీవితానికి ఉపోద్ఘాతం
బాల్యం బావి జీవిత సిద్ధాంతం!
స్వేచ్ఛగా విహరించే బాల్యాన్ని
బంధీ చేయకు
తిరిగి రాని బాల్యం బోనులో
దోషివి కాకు
బాల బానోదయం మసక బారితే
జగతి ప్రగతికి గ్రహణం పట్టు!
బాల్యం బావి జీవితాలకు అద్దం పట్టు
బాల్యం బానిస అయితే
జీవితం వెట్టి చాకిరవుతుంది
బాల్యం బహుమతి అయితే
దేశ గుర్తుగా దాచుకుందాం!
(చిల్డ్రన్స్ డే సందర్భంగా)

-పి.బక్కారెడ్డి
9705315250

పిల్లల్ని హింసించే బూచులు

పిల్లల్ని కొట్టి కొట్టి చేతులు నొప్పెట్టిన స్కూళ్లు
పిల్లల్ని మానభంగం చేస్తూ భయపెడుతున్న యి
చెంపల మీద వాతలు తేలేనా ,కన్నీళ్లు కారుతున్నా
పిల్లల నోట్లోంచి మాట పెగలనివ్వని క్రమశిక్షణ.

ఎన్నో దేవుళ్ళకు మొక్కి ఎన్నో నోములు నోచి
కత్తి కోతలెన్నో భరించి వారసుల్ని కన్నవారికి
చదువులు రేంకులు పేరుతో చుక్కలు చూపించి
డొనేషన్లు పేరుతో డబ్బులన్నీ గుంజే పెద్ద స్కూళ్లు.

పసి వాళ్ల ను హోమ్ వర్కులతో హింసించి
జరిగే అన్యాయం తల్లి దండ్రులు ప్రశ్నించకుండా
తల్లి దండ్రుల నోరు నొక్కేసి,పరువు పోతుందని
భయపెట్టి పబ్బం గడుపుకునే అహంభావులు.

కావాల్సి నంత ఫీజులు లాక్కోవడంలోనూ
పిల్లలు ఎక్కడా నోరు తెరవకుండా చూట్టంలోనూ
కన్న తల్లి దండ్రులు కూడా నిజం చెప్పకుండా చేసే
అపర మేధావులు,అద్భుత నటన గల బేవర్లు.

పిల్లల్ని చూసుకుంటామని లక్షల్లో ఫీజులు లాక్కొని
స్వీపర్లకు,డ్రైవర్లకు, క్లీనర్లకు పిల్లల్ని వదిలేసి
పేరెంట్స్ గొంతులో రేంకులు కుక్కి నోరు మూసేసి
పిల్లల క్షేమాన్ని బలి ఇచ్చే పేరున్న పాఠశాలలు.

పాఠాలు చెప్పటం తెలీదు,గోడ కుర్చీలు తెలుసు
పిల్లల పెంపకం తెలీదు,తొడ పాశం పెట్టటం వచ్చు
మనసును అర్థం చేసుకోలేరు,ముక్కులు చెయ్యుచ్చు
పిల్లల పాలిట యమదూతలు రాక్షస బూచులు.

-డా॥కందేపి రాణీప్రసాద్
98661 60378

ఆలోచనల పడవ

నేను చేసి నీళ్లలో వదిలిన పడవ
నాకు నేను కల్పించుకున్న ఆలోచన
ఉన్నాయి రెండూ ఒకలా
చిన్న చిన్న అలల మీద
ఊగుతూ పోతోంది కాగితం పడవ
తుది చేరని నా ఆలోచనల్లా
అడ్డొచ్చినవన్నీ ఆగుతూ
అలలకు పక్కకు తిరుగుతూ పోతున్న
పడవను చూస్తూ
తుది దాకా దిద్దుకుంటున్నాయి
నా ఆలోచనలు
అడ్డూ ఉన్న
అనవసర విషయాలను పక్కకు పెట్టి
పడవ తడిచి చిరిగిపోతున్నట్టే
నా ఆలోచనలూ విడి పోతున్నాయి
ఫలితం లేకుండానే
మునుగుతున్న పడవను
గాజు కళ్లతో చూస్తూ
నిలబడి పోయా
నిస్తేజంగా..... నిర్లిప్తంగా.....

-జి. మధు మురళి
భీమారం,హన్మకొండ

తెలుగు గజల్

కాలాన్ని ఎదురీది..కదలాలి ముందుకు
గమ్యాన్ని చూసుకొని..నడవాలి ముందుకు
కలతపడిన హృదయాన్ని..కన్నీట ముంచకు
నీకు నీవే ఓదార్పు..సాగిపోవాలి ముందుకు
ఆ శిశిరాలు చీకట్లు.. ఉంటాయా ఎపుడు
ఈ సత్యాన్ని తెలుసుకొని..సాగాలి ముందుకు
నీ కన్నీటి కెరటాలు.. ఉప్పొంగి వచ్చినా
గుండెల్లో దాచుకొని..పోవాలి ముందుకు
జీవితాన ఎన్నెన్నో..ఒడిదుడుకు లుంటాయి
ధైర్యాన్ని నమ్ముకొని..తరలాలి ముందుకు

- బూర దేవానందం
8143589789

పుస్తక సమీక్ష

మత సామరస్యానికి మారాకు తొడిగే వినూత్న గ్రంథం

చరితార్థులు-2

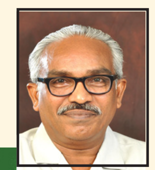

స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం మతవాద్యం కుల, మతాల మధ్య విద్వేషపు కంచెలు నిర్మిస్తుంది. అల్పసంఖ్యాక మతస్థులను మరీ ద్వేషిస్తూ, వారిని దేశం నుండి తరిమివేయాలనే విపరీత వికృత ధోరణితో అధిక సంఖ్యాక మతస్థులు కొందరు అవాస్తవాలను, లేనిపోని అపోహలను, పక్షపాత వైఖరితో వివక్ష, కుళ్లు బుద్ధులతో, కుట్రలు చేస్తూ కక్షలు కార్పణ్యాలను సృష్టిస్తున్నారు. అవాంఛనీయ వీధి పోరాటాలకు తెరలేపుతుంటారు, ఆ వివక్ష మతాల మధ్య ఆరని అగ్నిగా మారి రగులుతుండే విధంగా స్వార్థంతో మతపెద్దలే మత దూషణను దైవ భాషగా నమ్మిస్తుంటారు.

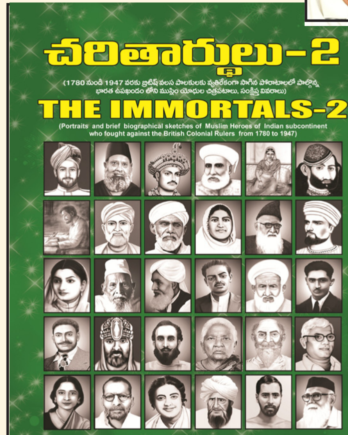

మన భారతదేశం ఎన్నో మతాలు, కులాలు, వర్గ సముదాయాలతో సమైక్యతా పరిమళాలతో విభిన్న రకాల పుష్ప విరాజితమై విలసిల్లుతున్న సుందర నందన వనం లాంటి ఆనందదాయకమైన దేశం. ఇటువంటి సమైక్యతా రాగంతో అన్నదమ్ముల్లా అన్ని మతాలకు చెందిన ప్రజానీకం కలసి ఉండాల్సిన దేశంలో అల్పసంఖ్యాక వర్గాలైన ముస్లింల మీద అధిక సంఖ్యాకులైన హిందువులు ద్వేషభావం చూపాల్సిన అవసరమేమిటి? హిందువులు ముస్లింల మధ్య ఆరని మతద్వేషాల్ని, మారణహోమాల్ని సృష్టించాల్సిన అగత్యమేమిటి? అని ఆలోచిస్తే స్వార్థపూరితులైన, మత ఛాందసులైన ఉభయ మతాల్లో వున్న ముక్కిడి సంస్థల పనిగా, మతద్వేషాలకు కారణాలుగా అవగతమౌతున్నాయి. ఈ హిందూ మతోన్మాద సంస్థలు భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో ముస్లింల భాగస్వామ్యం ఎంతమాత్రం లేదని, కాకపోగా వారు తమ కోసం పాకిస్థాన్ కోరారని, ఆ ఏర్పాటువాదం వలన భారతదేశం ముక్కలయ్యిందని ప్రచారం చేస్తూ, ఈ చర్యలన్నిటికి ముస్లింలు కారణమంటూ, వారిని అపరాధులుగా దుష్ప్రచారం చేస్తూ సామాన్య హిందువులను రెచ్చగొడుతుంటాయి. మన మాతృభూమి నుండి తెల్లవాళ్ళను పారద్రోలి స్వాతంత్ర్యం సముపార్జించటంలో భారతీయులంతా ఏకతాటి మీద నిలబడి ఉమ్మడి శత్రువు అయిన బ్రిటిష్ పాలకుల్ని ఎదిరించి పోరాడి స్వేచ్ఛా-స్వాతంత్ర్యాలను పొందామన్న స్పృహను చరిత్రలో చెరిపివేసేందుకు కొన్ని హిందూత్వ శక్తులు, సంస్థలు అపోహలను సృష్టించేందుకు అసత్య ప్రచారాన్ని ముమ్మరంగా సాగిస్తున్నాయి. భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో ముస్లింలకు లోతైన భాగస్వామ్యం లేదనే అసత్యాన్ని తెరమీదకు తెచ్చి హిందూ-ముస్లింల మధ్య చిచ్చు పెట్టడానికి యత్నిస్తున్నాయి. 'ముస్లిం' అనగానే ద్వేషించే విధంగా చూడటం పరిపాటైపోయింది. భారత విభజనలో ముస్లింలీగ్ ప్రస్థానం ఉండవచ్చునేమో, కానీ భారత దేశంలో నివసిస్తున్న తాడిత, పీడిత, బడుగు, బలహీన ముస్లిం వర్గాలన్నీ 'ముస్లింలీగ్' తో ముడివడిలేవు అనేది నగ్న సత్యం. అలాగే ఆర్.యస్.యస్ హిందూ ధర్మానికి అనుబంధ సంస్థ. ఈ సంస్థ ముస్లింలను వ్యతిరేకిస్తుంది. అంతమాత్రాన హిందువులంతా ఆర్.యస్.యస్ లో భాగస్వాములు కారుకదా!

స్వాతంత్ర్యం అనంతరం భారతదేశ విభజనను వ్యతిరేకించిన అల్లాబక్ష్ సుంరో, మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్, ఖాన్ అబ్దుల్ గఫార్ ఖాన్, షిబ్లీ నోమాని, మౌలానా హస్రత్ మోహానీ, అష్ఫాఖుల్లా ఖాన్, ముక్తార్ అహమ్మద్ అన్సారి వంటి ఎందరో ముస్లిం నాయకులు స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో ప్రముఖ పాత్ర నిర్వహించారు. అల్లా బక్ష్ సుంరో లాంటి నిబద్ధతగల స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు భారత విభజన ప్రతిపాదనలను ఖండితంగా వ్యతిరేకించినందుకు హత్యకు గురయ్యారు కూడా.

ఈ విషయాల పట్ల అవగాహన కలిగిన చరిత్ర పరిశోధకునిగా హిందువులు, ముస్లింల మధ్య సృష్టించబడుతున్న, సృష్టించబడిన అపోహలు, ద్వేషాలు తొలగించాలనే సదుద్దేశ్యంతో సయ్యద్ నశీర్ అహమ్మద్ గత రెండున్నర దశాబ్దాల నుండి భారత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామంలోని ముస్లింల పాత్రను సవివరంగా పేర్కొంటూ 1999 నుండి చారిత్రాత్మక పరిశోధన గ్రంథాలను వెలువరిస్తున్నారు. భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో ముస్లింల పాత్ర ఏపాటిదో చాటిచెప్పే విధంగా, హిందువులతో కలసి మెలసి ఆంగ్లేయుల మీద ముస్లిం యోధులు పోరాడిన వైనాన్ని పరిశోధించి పరిశీలనాత్మకంగా నశీర్ వివరించారు. ఆయన రాసిన 26 పరిశోధనాత్మక చరిత్ర గ్రంథాలలో. చరిత్రలో కనుమరుగైపోతున్న ఎందరో ముస్లిం స్వాతంత్ర్య సమరవీరుల పోరాట విశేషాల వివరాలను తగిన ఆధారాలతో సహా రచయిత పూసగుచ్చినట్టు వెల్లడించారు.

ఆనాటి చారిత్రక సత్యాలను ప్రజల ముందుకు తెచ్చే ప్రయత్నంలో సయ్యద్ నశీర్ అహమ్మద్ ఎనలేని కృషి చేశారు. ఆ క్రమంలో రెండురన్న దశాబ్దాల నుండి భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో ముస్లింల పాత్రను వివరిస్తూ పరిశోధనాత్మక చరిత్ర గ్రంథాలను రచించి ప్రచురిస్తున్న ఆయన 2014లో 'చరితార్థులు' శీర్షికతో వినూత్న గ్రంథాన్ని వెలురించారు. ఈ గ్రంథంలో 155 మంది ముస్లిం స్వాతంత్ర్య సంగ్రామయోధుల చిత్రపటాలను అందిస్తూ, ఆయా వీరుల పోరాట జీవిత విశేషాలను తెలుగు, ఆంగ్ల భాషల్లో పొందుపర్చారు. అంతర్జాతీయంగా, జాతీయంగా ప్రజల ప్రశంసలు అందుకున్న 'చరితార్థులు' ఉద్గ్రంథం తరువాత మరో 155 మంది స్వాతంత్ర్య సమరవీరుల చిత్రపటాలు, ఆయా వీరుల సంక్షిప్త వివరాలను ఆంగ్లం, తెలుగు భాషల్లో సమకూర్చుతూ 'చరితార్థులు - 2' గ్రంథాన్ని ప్రస్తుతం తెలుగు పాఠకులోకానికి అందించారు. కఠిన తరమైన ఈ కార్యాన్ని ఎంతో కార్యదీక్షతో చేపట్టి రచయిత కృతకృత్యులయ్యారని చెప్పవచ్చు. ఈ గ్రంథం ప్రచురణకు మత సామరస్యాన్ని మనోవాచ, కర్మణ కోరుకునే శ్రీ శివరాత్రి చంద్రమౌళి ఒక హిందూ సోదరునిగా అర్థిక-హార్థిక సహాయం అందించారు. సయ్యద్ నశీర్ అహమ్మద్ లౌకిక భావజాలానికి, మత సామరస్య ధోరణికి ముగ్ధుడయిన శ్రీ చంద్రమౌళి ఆర్థికంగా నశీర్ బృహత్తర ప్రచురణకు చేయూత ఇచ్చారనిపిస్తుంది.

ఆంగ్లేయ పాలకుల చెర నుండి మాతృభూమిని విముక్తి చేయడంలో భరత గడ్డ మీది అన్ని సాంఘిక జనసముదాయాల మధ్య నెలకొని ఉన్న సద్భావన, సదవగాహన, క్రమశిక్షణ, ఐక్యత, నిబ్ధత, అంతులేని సామరస్య ప్రవర్తనా తీరుతెన్నులను ఎత్తిచూపడం ఈ గ్రంథం ముఖ్య ఉద్దేశ్యం. ఏ ఒక్క మతం, కులం సాగించిన పోరాటంతోనే భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం రాలేదన్న సత్యాన్ని నేటి మూఢ విశ్వాసుల, అసత్యవాదుల దృష్టికి తీసుకపోయి వారి అబద్ధ ప్రచారాలకు అడ్డుకట్ట వేసి భారతీయులలో మతసామరస్య భావనలను మరింత పటిష్టం చేయులన్నది రచయిత నశీర్ అహమ్మద్ ఆంతర్యం. హిందూ-ముస్లిం భాయి భాయి అనుకుంటూ అంతా కలసి మెలసి పురిటి గడ్డ మీద శాంతి సౌభాగ్యాలతో నివసించాలనేది రచయిత ఆకాంక్ష. శాంతియుత, సామరస్య, స్నేహపూర్వక వాతావరణంలో మాత్రమే సోదరభావం విలసిల్లుతుందని ఆ పరిస్థితులు అన్ని విధాల ప్రగతికి కారణమయ్యి మూడు పువ్వులు - ఆరు కాయలుగా మాతృభూమి విలసిల్లుతుందని రచయిత అభిష్టం.

ఆ అభిష్టాన్ని నెవేర్చుకునేందుకు రచనా వ్యాసంగాన్ని ఎన్నుకున్న సయ్యద్ నశీర్ అహమ్మద్ ఆనాటి స్వాతంత్ర్య సమరంలో పాల్గొని అసువులు బాసిన ముస్లిం వీరులెందరో, జైళ్ళపాలై జీవితాల్ని ధారపోసిన త్యాగధనులెందరో, మరుగునపడి ఉన్న ముస్లిం యోధుల త్యాగమయ, సాహసోపేత జీవిత విశేషాలను పేర్కొనడం మాత్రమే కాకుండా ఆయా యోధుల చిత్రాలను కూడా ఎంతో శ్రమించి సేకరించి 'చరితార్థులు - 2' లో పొందుపర్చడం విశేషం. ఈ విధంగా ఆయా వీరుల చిత్రాలతో పాటుగా ఆ సాహసయోధుల పోరాట విశేషాల మీద 'చరితార్థులు - 2' ద్వారా రచయిత వెలుగును ప్రసరింపచేశారు. ఈ విధంగా స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల చిత్రపటాలు మాత్రమే కాకుండా ఆయా యోధుల చిత్రపటాలతో కూడిన బృహత్తర గ్రంథాలు వెలువరింపచేయడం భారత ఉపఖండంలో ప్రథమం కావడం నశీర్ విశేషం. ఈమేరకు గ్రంథాన్ని రూపకల్పన చేసి వెలువరించడానికి ఎనిమిది ఏండ్ల అన్వేషణ, రెండు సంవత్సరాల శ్రమ సహాయపడ్డాయంటారు రచయిత. ప్రస్తుత 'చరితార్థులు - 2'లో 1780 నుండి 1947 వరకు బ్రిటిష్ పాలకులను ఎదిరించడంతో, వెన్నుచూపని వీరులుగా చరిత్రలో మిగిలిపోయిన 155 మంది సమరయోధుల అపురూప, అరుదయిన చిత్రాలు చోటుచేసుకున్నాయి. ఆయా యోధుల వివరాలు సమగ్రంగా, క్లుప్తంగా ఇటు తెలుగు అటు ఆంగ్ల భాషల్లో ఇవ్వడం వలన ప్రాంతీయ పాఠకులను జాతీయ-అంతర్జాతీయంగా ఆంగ్ల పాఠకులను కూడా ఆకట్టుకుంటుంది. ఈ గ్రంథాన్ని వెలువరించడంలో రచయిత సయ్యద్ నశీర్ అహమ్మద్ కు ఆర్థికంగా-హార్థికంగా సహకరించిన ఆయన సన్నిహిత మిత్రులు శ్రీ శివరాత్రి చంద్రమౌళి అభిమతాన్ని గౌరవిస్తూ 'చరితార్థులు - 2' ఎంపిక చేసిన ప్రభుత్వ-ప్రైవేటు గ్రంథాలయాలకు ఉచితంగా అందజేయటం ఆహ్వానించదగిన నిర్ణయం. రచయిత సయ్యద్ నశీర్ అహమ్మద్ స్వయంగా తమ 'ఆజాద్ హౌస్ ఆఫ్ పబ్లికేషన్స్' ద్వారా ప్రచురించిన గ్రంథాలలో దాదాపు అన్ని పుస్తకాలను ఎంపిక చేసిన గ్రంథాలయాలకు ఉచితంగా అందజేయడం అభినందనీయం.

ప్రస్తుత 'చరితార్థులు - 2' మాత్రమే కాకుండా సయ్యద్ నశీర్ అహమ్మద్ రచించి వెలువరించిన ప్రతి పరిశోధనాత్మక చరిత్ర గ్రంథాలు పఠించినందు వలన మతాల మధ్య తలెత్తిన అపోహలు, అపార్థాలు తొలిగిపోతాయి. మత సామరస్యం నెలకొనడానికి ఆయన గ్రంథాలు ఎంతో ఉపయోగపడతాయి. ఈ దేశంలో పుట్టిపెరిగి, ఈ మట్టిలో దఫన్ అవుతున్న ముస్లిం సాంఘిక జనసముదాయాలలో ఆత్మవిశ్వాసం, ఆత్మస్థైర్యం మరింత బలపడుతుందని ఆశించడం అతిశయోక్తి కాదు. మతసామరస్యాన్ని ఆశించే ప్రతి ఒక్కరూ నశీర్ గ్రంథాలు, ప్రస్తుత చరితార్థులు-2 గ్రంథం తప్పక చదివితీరాలని పాఠకులకు సూచిస్తు రచయిత సయ్యద్ నశీర్ అహమ్మద్‌ను అభినందిస్తున్నాను.

ప్రతులకు: తాడేపల్లి మండలం,
గుంటూరు జిల్లా, ఆం. ప్ర.,
సెల్: 9440241727

- కొండ్రెడ్డి వెంటేశ్వర రెడ్డి,
99487 74243

బ్రతుకు బాట!

గజల్

మత్లా: బ్రతుకు బాట బాగు చేయి 'రోడ్డు రోలరు'లా!
'పర్సు'! విలువ పెరగనీయి అమెరిక 'డాలరు'లా (బ్ర)
ఆదాయం పెంచుకొని అంతకంతకూ
తెలివిగా ఎగురనీయి తెల్లని 'కాలరు'లా
మండుటెండలాంటి వెతల మరుగుతూ వున్నా
సాటివారి కుపకరించు చల్లని 'కూలరు'లా
కోట్లు గడించకపోయినా గానీ కొన్ని
కోట్లు కుట్టగలగాలి మంచి 'టైలరు'లా
నేర్పుగాను నేరస్థుల సరిదిద్దాలి
మార్పు కోరి పాటుపడే మంచి 'జైలరు'లా
దేశంలో మితిమీరే అరాచకాలన్నీ
రూపుమాప గలగాలి గ్రేటు 'రూలరు'లా
మక్తా: **అవినీతుల నేతల్నీ 'వడ్డెపల్లీ'**
'ఔటు' చేయగలగాలీ క్రికెటు 'బౌలరు'లా

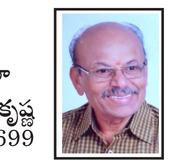

– డా॥వడ్డేపల్లి కృష్ణ
సెల్: 9246541699

అమ్మ

అమృతం కన్న తీయని పలుకు అమ్మ
నా గుండె పలికే చప్పుడు అమ్మ
నాకు తొలిపలుకులు నేర్పింది అమ్మ
గోరుముద్దలు ప్రేమతో పెట్టింది అమ్మ
బుద్ధిమాట చెప్పి బడికి పంపింది అమ్మ
మంచి మంచి కథలు చెప్పేది అమ్మ
పొద్దున్నే లేచి పనులు చేసేది అమ్మ
మనకోసం ఎంతో కష్టపడేది అమ్మ
నాకు కష్టం వస్తే బాధపడేది అమ్మ
నేను బాగుంటే సంతోషపడేది అమ్మ
అందుకే అమ్మ అంటే నాకెంతో ఇష్టం.

-బి. శివాణి,
7వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పాఠశాల
నర్సింహుల పల్లి,
పెద్దపల్లి జిల్లా

కన్నుల వెన్నెల

చిలకలారా! రా చిలకలారా !!
ఆకుపచ్చ పట్టు చీర కట్టి
ట ప ట ప రెక్కలూపుకు
యెగిరేరు తో ట కు వన్నె
చిన్నెలు కూర్చు ట కా!
మాకన్నుల వెన్నెల నింపు ట కా !!

ఉ డ తలారా! ఓ ఉ డతలారా!!
శ్రీరామ హస్త సాముద్రనంది
కుచ్చుతోక వూపుకు తిరిగేరు
తో ట కు వన్నెచిన్నెలిచ్చు ట కా
మాకన్నుల వెన్నెల నింపు ట కా!!

తెల్ల తెల్ల సోయగాల కొంగలార
వెన్నెల ముద్దలు నేల దిగిన ట్టు
కొమ్మకొమ్మల ముద్దులె ట్టే రూ
తో ట కు వన్నెచిన్నెలిచ్చు ట కా
మా కన్నుల వెన్నెల నింపు ట కా!!

మీరంతా స్వేచ్ఛగా హాయిగా
విహరించేలా చక్కచక్కగా
తో ట లెన్నెన్నో పెంచుతాము
ప్రకృతి సౌందర్యం నిలుపుతాము
మీకన్నుల వెన్నెలలు వన్నెలు
మా కంటి పాపలల్లే కాచుకుంటాము!!
చిలుకల్లారా ఉ డతల్లారా కొంగల్లారా
రండి! రారన్డి !!
తోటల్లో ఆనందించండి !!

-ఎల్. రాజా గణేష్,
9247483700.

వీణా వాదనం (కథ)

దినకర్ మంచి వీణ సంగీతవిద్వాంసుడు. అతనికి రాము ఒక్కడే కొడుకు. ఆ రాము పెరిగి పెద్దవాడయ్యాడు .అతనికి తను వీణ వాయించడం నేర్పుతానని దినకర్ అన్నాడు. కానీ రాము దాని పైన ఆసక్తిని చూపలేదు .దినకర్ కు పట్టణంలో ఉండే వైణిక విద్వాంసుడు వెంకటేశం అంటే చాలా ఇష్టం. అతడు తనకన్నా వీణను చాలా బాగా వాయిస్తాడు. అతడు గురువు చెప్పిందే కాకుండా సొంతంగా సాధన చేసి అనేక కొత్త రాగాలను కనిపెట్టాడు. రాము పట్టణంలో చదువుతున్నాడు.

ఒకసారి దినకర్ తన కొడుకు విద్యాభ్యాసం పరిశీలించడానికి పట్టణానికి వెళ్ళాడు .అతడు బాగానే చదువుతున్నట్టు అతని మిత్రుల ద్వారా తెలిసింది .ఆ వార్త విని దినకర్ ఎంతో సంతోషించాడు .ఆ పట్టణంలో వెంకటేశం కచేరి ఆరోజు ఏర్పాటు చేసినట్టు దినకర్ కు తెలిసింది .అతడు ఆ సంగతి తన కొడుకుకు చెప్పి" ఒరేయ్! నీవు రాకున్నా ఫరవాలేదు. నాకు ఆ కచేరి జరిగే ప్రదేశం ఎక్కడనో చెబితే నేనే వెళ్తాను.నాకు ఆయన కచేరీ అంటే చాలా ఇష్టం "అని అన్నాడు. అందుకు రాము 'సరే'నని ఆ చిరునామాను తండ్రికి చెప్పాడు. దినకర్ అక్కడకు వెళ్లాడు.

అతడు వెళ్లేసరికి ఇంకా కచేరి ప్రారంభం కాలేదు. ఇన్ని రోజులకు తాను ఇష్టపడే వెంకటేశం కచేరి ప్రత్యక్షంగా అతన్ని చూస్తూ వినబోతున్నందుకు దినకర్ కు చాలా సంతోషం కలిగింది. ఇంతలో కచేరి ప్రారంభమైంది. అతడు ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆ కచేరిని చేస్తున్నది ఎవరో కాదు. తన కొడుకు రాము. అతడు ఎంతో అద్భుతంగా ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే తన కన్న బాగా వీణను వాయిస్తున్నాడు. తనకు తెలియని కొత్త కొత్త రాగాలను కూడా అతడు వేళ్ళతో తీగలపై పలికిస్తుంటే దినకర్ అక్కడి శ్రోతలతో పాటు కరతాళధ్వనులను చేయకుండా ఉండలేకపోయాడు. "ఇదేమిటి !వీడు ఎప్పుడు వీణను నేర్చుకున్నాడు ?నేను వీణను నేర్పుతానంటే వద్దన్నాడే! వీడికి సంగీతంపై ఎప్పుడు అభిరుచి కలిగింది? మరి వెంకటేశం కచేరి ఎప్పుడో? బహుశా వీడి తర్వాత కావచ్చు! నిర్వాహకులను అడిగితే తెలుస్తుంది "అని అనుకొని వారిలో ఒకరిని పిలిచి "చూడండీ! వెంకటేశం కచేరి అన్నారుగా! మరి ఆ యువకుడు వీణను వాయిస్తున్నాడే !ఈ యువకుని తర్వాత వెంకటేశం కచేరి ఉంటుందా!" అని అమాయకంగా ప్రశ్నించాడు . అతడు మాట్లాడుతూ" లేదండీ! వెంకటేశం గారికి ఈరోజు అస్వస్థతగా ఉందట. అందుకే అతడు ఈ యువకుని పేరును మాకు చెబితే అతని కచేరిని మేమే ఏర్పాటు చేశాము. అతడు చాలా బాగా వీణను వాయిస్తాడని అందరూ అంటుంటే విని మేమే అంగీకరించాం.ఏం మీకు నచ్చలేదా!"అని అడిగాడు. "అదేం కాదండీ!ఇతడు చాలా బాగా వాయిస్తున్నాడు. కాకపోతే వెంకటేశం కచేరి వినాలని నేను చాలా దూరప్రాంతం నుండి వచ్చానండి. అందుకే అడిగాను" అని అన్నాడు దినకర్.

ఇంతలో రాము కచేరి ముగిసింది .ఆ నిర్వాహకులు అకస్మాత్తుగా దినకర్ ను సభా వేదికపైకి ఆహ్వానించారు. అతనిని రాముకు సత్కారం చేయమని చెప్పారు .దినకర్ చాలా ఆశ్చర్యపోయాడు ."నా గురించి వీరికి ఎలా తెలుసు? నేను పట్టణంలో ఒక్క కచేరి కూడా చేయలేదే!" అని అనుకొన్న దినకర్ సభా వేదిక పైకి వెళ్ళాడు. వారు రాముకు ఆయనతోనే సత్కారం జరిపించి "ఈయన దినకర్. గొప్ప వైణిక విద్వాంసుడు .తన తండ్రి గురించి రాము చాలా గొప్పగా మాకు చెప్పాడు. తన తండ్రి నేర్చుకున్నంత వీణ సంగీతాన్ని తాను కూడా నేర్చుకోవాలని ఉందని రాము మాతో చెప్పాడు "అని అన్నారు వారు. దినకర్ ఆనందభాష్పాలు రాల్చాడు. ఆ వేదికపైనే" ఒరేయ్ రాముా! నీకు సంగీతం అంటేనే ఇష్టం లేదన్నవే! అలాంటిది ఈ వీణావాదనం ఎప్పుడు నేర్చుకున్నావు రా! నాకన్నా అద్భుతంగా వాయిస్తున్నావు. నీవు నాకు మాటమాత్రమైన ఈ విషయం చెప్పలేదేమిరా" అని అన్నాడు .

అప్పుడు రాము మౌనంగా తండ్రికి నమస్కరించి "నాన్నా! మీరు చెబితే నేను ఇంతటి విద్వాంసుని కాకపోదునేమో! ఆ వెంకటేశం మాస్టారే నాకు వీణ సంగీతంపై ఆసక్తి కలిగించి ఈ విద్యను నాకు నేర్పించారు" అని అన్నాడు .ఇంతలో సభికుల నుండి వెంకటేశం మాస్టారు వేదిక పైకి వచ్చి దినకర్ కు సత్కారం చేసి "మీరు చాలా అదృష్టవంతులండీ! నేను చెప్పిన సంగతులే కాకుండా మీ అబ్బాయి సొంతంగా చాలా సాధన చేశాడు. అనేక కొత్త రాగాలను కనిపెట్టాడు. అతని కచేరి వినాలని నేను శ్రోతలలో రహస్యంగా ఈ సభలో కూర్చున్నాను. నన్ను మించిన వాడు అయ్యాడు .గురువుకు ఇంతకన్నా ఆనందం ఇంకేముంటుంది? నేను శ్రోతలలో ఉన్న సంగతి వీడికి కూడా తెలియదు" అని అన్నాడు. అప్పుడు నిర్వాహకులు వెంకటేశానికి కూడా ఘనంగా సత్కారం చేశారు.

-సంగనభట్ల చిన్న రామకిష్టయ్య,
9908554535

అప నమ్మకం (కథ)

చాలా రోజుల నుండి తనకు బాకీ పడ్డ అసామీల దగ్గరికి వెళ్దామనుకుంటున్నాడు సుందరయ్య. షేట్ కానీ, తనకు అనారోగ్యంగా ఉండటం వల్ల వెళ్ళడానికి కుదరడంలేదు. అడగకపోతే బాకీలు ఎగ్గొట్టేస్తారు. ముఖ్యంగా వ్యవసాయ పంటల సీసన్లలోనే అప్పులు వసూలవుతాయి, లేకుంటే మళ్లీ సంవత్సరం వరకు అంకే అని భావించి బాకీదారుడు బాకీ చెల్లించకపోయినా ఫర్వాలేదు. కనీసం వడ్డీ అసలు కల్పి బాకీ ఒప్పంద కాగితమైనా కొత్త పాతచేసుకొనాలనే ఆలోచన. తనది, ప్రతి అప్పుచ్చే వారు చేసే పనే ఇది.

ఎలా చేయాలో అర్థం కావడం లేదు తనకు. దీనికి తోడు బాకీదారులంతా పొరుగూరు వాళ్ళే.

ఇలా ఉండగా ఒకనాడు తనకు మంచి నమ్మకం ఉన్ననౌకరు పెంటయ్యను పిలిచి రామాపురం గ్రామానికి పంపుతూ తోడుగా 10 యేండ్ల వయస్సున్న తన కుమారున్ని పంపాడు. ఉందుకంటే అక్కడి విషయాలు వాడికికూడా అర్థం కావాలని, పైగా నిజానిజాలు తెలుసుకుంటాడని.

మొత్తానికి తన కొడుకు నిచ్చి అన్ని జాగ్రత్తలూ చెప్పి నౌకరును వసూల్ కోసం పంపాడు, కాస్త నమ్మీ నమ్మక, రామపురం వెళ్లే తోవంతా ఇసుక పర్రతో (దారంతా ఇసుకే) నిండి ఉంటుంది. అపనమ్మకంతో పంపిన నౌకరు తన బిడ్డడిని క్షేమంగా తీసి కెళ్ళాడో లేదో అన్న అనుమానంతో ఓ గంట తర్వాత మరో నౌకరు సయ్యాజిని వెళ్లి రమ్మన్నాడు. వాడు కొంత దూరం వెళ్ళి తిరిగి వచ్చి "అయ్యా! శేటుగారు. ఈడి నుంచి ఓ మైలు దూరం వరకు వెళ్లి చూశా. అక్కడి వరకు ఓ రెండు చిన్నపాదాల గుర్తులు, మరో రెండు పెద్ద పాదాల గుర్తులు కన బడ్డాయయ్యా! ఆ తర్వాత.." అని చెప్పడం ఆపేశాడు.

అలా వాడు చెప్పడం ఆపేయగానే తన గుండె ఆగినంత పనయ్యింది. శేటుకు బీపీ పెరిగిపోతోంది. ఏం చేయాలో అర్థమవడం లేదు. ఈ దరిద్రుడు నా బాబు నేమైనా చేశాడా? అన్న అను మానమొచ్చి మనసంతా కకలావికలమైపోతోంది. చూస్తుండగానే సాయంత్రం సంధ్యావేళైపో తోంది. ఈ విషయం తెలిసి సుందరయ్య శ్రేయోభిలాషులు వచ్చి తలో రకంగా చెప్పి తనను ఊరడిల్ల బెడుతున్నాడు. అప్పటికే చీకటైపోతోంది. శేటు సొమ్మసిల్లి పడి ఉన్నాడు.

అంతలోనే నౌకరు పెంటయ్యతో బాటు శేటు కొడుకు కూడా వచ్చాడు. వారిని చూసి అక్కడున్న వారు ఆశ్చర్యపోతూ "అరే పెంటన్నా! వచ్చావురా! షేటుగారు ఎంత హైరానా పడి పోతున్నాడో చూడు. బాబూ నీవూ క్షేమమే కదా?" ఆ మాటలు విని ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడి లేస్తూ "బిడ్డ నా బంగారు కొండా!" అంటూ తన కొడుకును కౌగిలించుకొని పెంటయ్య వైపు చూస్తూ "ఏమైందిరా? బాబుని తీసుకెళ్లలేదా?..

"అయ్యో ఎందుకు తీసుకెళ్ళలేదూ.. అందరూ చిన్న శేటును

చూసి ఎంతో సంతోషపడ్డారయ్యా!"..

"మరీ వాడేమో.." సయ్యాజి చెప్పిన సంగతంతా చెప్పాడు.

"నాన్నా! నేను చెప్తా. ఓ మైలు దూరం నడవగానే నా కాళ్ళు పీక్కుపోతుంటే, అంకుల్ నేనింకా నడవలేను అని అంటే పాపం పెంటయ్య అంకుల్ తన భుజాల మీద నన్ను ఎత్తుకొని మోసుకుంటూ ఆ రామపురం వరకు తీసుకెళ్ళాడు. పాపం పెంటయ్య అంకుల్ చాల మంచోడు".

"అదేంటి శేటూ! మీ ఉప్పుతిని బతుకుతున్నోల్లం ఆ మాత్రం గుర్తువం ఉండదా!" అంటూ సవినయంగా నిలబడ్డాడు పెంటయ్య

అక్కడ చేరిన వారిలో ఓ పెద్దాయన ఇది గమనించి "షేటుగారూ ఎదుటి వారిని నమ్మాలండీ, నమ్మకం లేని జీవిం తెళ్ళారదు షేటూ, ఒకరికి ఒకరు నమ్మి బతుకుతేనే బతుకు. అపనమ్మకంతో నీవే కాదు ఎవ్వరం బతకలేమని గుర్తు పెట్టుకోండి.."

"అవునయ్యా! బుద్ధి గడ్డితిని అనవసరంగా అనుమానించాను. అరే పెంటయ్యా! ఇదిగో ఈ వంద రూపాయలు ఉంచుకోరా" అని బహుమతిని ఇచ్చాడు షేటు..

నీతి: నమ్మితేనే బతుకు లేదంటే అంతా కారు చీకటే.

-దారం గంగాధర్
సెల్:9848384777

నాన్న స్వార్థపరుడే..!

తన ఒంటికి
చిరిగిన చొక్కా ఉన్నా...
బిడ్డల శరీరంపై కొత్తదుస్తులు
తళతళలాడాలనుకుంటాడు
నాన్న స్వార్థపరుడే..!

తనపాదాలను
తెగినచెప్పులు హత్తుకున్నా...
బిడ్డల కాళ్లకు
ఖరీదైన పాదరక్షలను
చూడాలనుకుంటాడు
నాన్న స్వార్థపరుడే..!

తను కష్టాల కుంపటిలో నలుగుతున్నా...
తన వారసులు
హంసతూలికా పానుపులపై
పవళించాలనుకుంటాడు
నాన్న స్వార్థపరుడే..!

తను కన్న కలలన్నీ
తనవారి కళ్లలో
కాంతులవ్వాలనుకుంటాడు
అందుకే!
నాన్నెప్పుడూ స్వార్థపరుడే!

-అయిత అనిత
సెల్: 89853 48424.

ఆకాశ నది

అదుగదుగో!
పల్లవించి కదులుతున్న
ప్రాణ స్వరమిది....
హరిత లయలను
కలలు కనే చినుకు తపనిది...

అంకురానికి అంబరానికి
బంధమై నిలిచే వర్ష వారధి..
బ్రతుకు కళలను పిలిచి
నిలిపే గగన జల నిధి...

అణువు అణువుకు
గతులు నేర్పే
కఠిన శిలలకు
శృతిని కూర్చే
ఆకాశ నది ఇది...

వెల్లువెత్తే బ్రతుకు చిత్రపు
చల్లనైన ఋజువిది.

పచ్చనాకున ముత్యమై
జీవకోటికి మూలమై
ఎదుట నిలిచిన సత్యమిది..

-వెల్మల జయపాల్ రెడ్డి
9441168976

మార్పుకు నీవే ప్రతినిధివి కావాలి

సమాజములో మారండి అన్న పిలుపు కంటే మార్పుకు నీవే ప్రతినిధివి కావాలి. ఆచరించు అనిచెప్పకుండ నీవే ఆచరణలో ఆదర్శంగా నిలువాలి.
"వట్టి మాటలు కట్టిపెట్టి ఘట్టిమేలు తలపెట్టవోయ్" అన్న గురజాడ నినాదం
ప్రతి వ్యక్తి విధానం కావాలి. నాడు నేడు మానవ చరిత్రలో గొప్పగొప్ప ప్రయత్నాలు మార్పులుఒక్కనితోనే మొదలై అందరికీ ఫలితాలు ఇచ్చాయి. ప్రపంచములో జరిగిన పలు సాంఘిక సామాజిక సంస్కరణలు రాజకీయ సాంస్కృతిక ఉద్యమాలు జాతుల విముక్తి కొరకు జరిగిన విప్లవాలునేటికీ ప్రపంచ మానవాళికి స్ఫూర్తిగా నిలిచాయి.

స్ఫూర్తి శిఖరమై నిలవాలి
మనిషి పుట్టినపుడు ఒకడే
మరణించినపుడు ఒకడే
జీవిత కాల చక్రములో చేసే
ప్రయత్నాలు ఎన్నో వాటిలో
ఉన్నత ఆశయాల కోసం చేసే
పనులు ఉన్నతునిగా ఉత్తమునిగా
నిలుపుతాయి. ఆశయాల సాధనలో అమరులైతే
భావితరాలకు "స్ఫూర్తి శిఖరమై"చరిత్ర నిర్మాత లౌతారు.

సంకల్పమే సక్సెస్ మంత్రం కావాలి
ఒక్కనిలో సంకల్పం భీజం నాటితే ఆభీజం, ప్రయత్న రూపంలో చిరు మొక్కై మొలకెత్తితే దానికి నీరు పోసేవారు లేకున్నా, తొక్కేవారు అనేకులు! ఉంటారు.
సమాజ సేవలో ఆదిలో అవహేళనలు ఎదురవుతాయి తర్వాత అనుసరిస్తారు, ఆ తర్వాతఅభినందిస్తారు , కాస్త మెరుగైన ఫలితం కనిపిస్తే అణగద్రొక్కాలని, వెనక్కు నెట్టాలని చూస్తారు ప్రయత్నాలు చేస్తారు. చివరికిచరిత్ర హీనులుగా మిగిలిపోతారు. వాటికి బెదరక, చెదరక దీక్షతో మరింతగా దూసుకుపోయే ఆ ఒక్కనితో మొదలైన ప్రయత్నం ఒకనాటికి మహావృక్షమై పలువురికి ఫలాలను ఇస్తూ ఉంటే ప్రతీ ఒక్కరూ ఆ నీడను చేరి ప్రశంసిస్తూ, ఆనందిస్తూ ఫలాలను స్వీకరించేవారు పెరుగుతారు
నాటి స్వతంత్ర పోరాటం నుండి నేటి తెలంగాణ పోరాటం వరకు జరిగిన చరిత్ర నిరూపించింది. ఒక్కనితో మొదలైన పోరాటం సఫలమవ్వాలంటే ఆ ఒక్కనిలో సంకల్పబలం, ప్రతికూలతలను తట్టుకుని నిలబడే దృఢ చిత్తం మనో సంకల్పం విశ్వసనీయత ఉండాలి. సంస్థల ఆశయాల సాధనకు కృషి చేస్తే చరిత్రలో ఆదర్శనీయులుగా మిగులుతారు.మనలో శ్రేష్ఠ మైన ధృఢసంకల్పం ఉదయించిననాడు ఎవ్వరి కోసం ఆగక, ఎవరి సహాయం కోసమో వేచి చూడక స్వ ప్రయత్నాన్ని మొదలిడితే భగవంతుడే సహస్ర భుజాలతో మన వెంట ఉండి నడిపిస్తారు. సమాజ హితం నీ అభిమతము అవుతే నీ కృషికి సమాజ గుర్తింపు వస్తుంది. సమాజ శ్రేయస్సు కొరకు మనల్ని మనం సమర్పించుకుంటే ఒక్కనితో మొదలుపెట్టి న సమాజ చైతన్యం సమాజీకరణ జరిగి అందరికీ మేలు జరుగుతుంది.
ఒక్కడినే అని నైరాశ్యంతో కుంగి పోతే నువ్వు నువ్వు గానేమిగిలిపోతావు నువ్వు ను మనము గా మనమును 'జనం'గా మార్చితే జనజాగృతి తో జన శ్రేయస్సు సాధనకు సారథిగా ఎదుగాలి సమాజ స్వయం స్వమృద్ధికి పాటుపడాలి.

-నేదునూరి కనకయ్య
9440245771

రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా సాహిత్య, సాంస్కృతిక, చరిత్ర వైభవోపేతమైనది

పుస్తక సమీక్ష

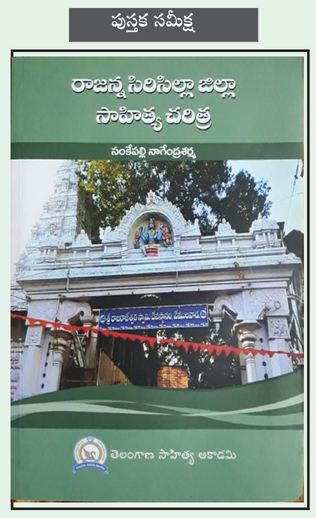

రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా రమణీయమైనది, కవిత్వం కమణీయమైనది. రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాకు ప్రత్యేక గుర్తింపు ఉంది. కవులు, కళాకారులు, మేధావులు, రాజకీయవేత్తలకు, ఎందరికో జన్మనిచ్చింది. తరగని చరిత్ర గని.

2022 జులైలో తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్తు ఆధ్వర్యంలో , "రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా సమగ్ర స్వరూపం" పుస్తకం ముద్రించబడి హన్మాజీపేటలో ఎమ్మెల్యే చెన్నమనేని రమేష్, ఎస్.యు.వైస్ చాన్సలర్ సంకసాల మల్లేశంలు ఆవిష్కరించారు. సభ అధ్యక్షుడుగా డా.పత్తిపాక మోహన్ గారు పుస్తకం సంకలన కన్వీనర్ గరిపెల్లి అశోక్, సారస్వత పరిషత్తు అధ్యక్షుడు ఎల్లూరి శివారెడ్డి, కార్యదర్శి చెన్నయ్య, సినారె కూతుర్లు గంగ, జూకంటి, పెద్దింటి, డా.వాసరవేణి పర్శరాములు, సంకెపల్లి నాగేంద్ర శర్మ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పుస్తకంలోకి వెళ్తే 37 మంది రచయితలు వ్యాసాలు జిల్లాలోని వివిధ అంశాలపై రాశారు. "రాజన్న సిరిసిల్ల భౌగోళిక స్వరూపం" పై పెద్దింటి అశోక్ కుమార్ రాశారు. "చరిత్ర, సంస్కృతి, ప్రాచీన సాహిత్యం"పై శ్రీమతి నందగిరి శారద రాశారు. "పద్య,గేయ, అవధాన కవులు" అంశంపై డా.జనపాల శంకరయ్య రాశారు. "దేవాలయాలు, శాసనాలు, కోటలు, గడీలు, పర్యాటకరంగం" పై సంకెపల్లి నాగేంద్రశర్మ గారు విపులంగా రాశారు. "తేజోమూర్తి మన సినారె" పై డా.పత్తిపాక మోహన్ గారు సినారె జీవిత అద్భుతంగా ఆవిష్కరించారు. "రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా వచనకవులు" పై పెద్ది సర్వింహులు, "జిల్లా అనువాదకులు,కథానికలు ,"జిల్లా కథ నవల, వచన సాహిత్యం" జి.శ్రీమతి రాశారు. "జిల్లా సాహిత్య,సాంస్కృతిక, ధార్మిక సంస్థలు" పై సత్రా అంజన్ రెడ్డి, "జిల్లా సంగీత,నృత్య, నాటకరంగాలు- ప్రముఖులు-విద్వాంగ ఆణిముత్యాలు" గెంట్యా భూమేష్ రాయగా, " రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా పరిశోధకులు-పరిశోధనలు" పై డా. వాసరవేణి పర్శరాములు రాశారు. "నీటి వనరులు" పై డా.దకినాల శ్రీనివాస్, "జిల్లా అడవులు, పర్యావరణం, హరిత వికాసం" పై ఎలగొండ రవి రాశారు. " రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాలోని గ్రామనామాలపై గరిపెల్లి అశోక్ రాశారు. "జిల్లాలో వ్యవసాయం పాడిపరిశ్రమ" పై గోనె బాల్ రెడ్డి ,"జిల్లా గ్రంథాలయాలు, గ్రంథాలయోద్యమాలు"పై వీరగోని చైతన్య రాశారు. "ఉరిశాలనుంచి సిరిశాలకు" పై కందుకూరి రమేష్ బాబు, "రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా బాలసాహిత్యం"పై డా.కందేపి రాణీప్రసాద్ రాశారు. "జిల్లాలో ఉత్సవాలు, పండుగలు,జాతరలు" పై బి మేడికాల అంజయ్య, "స్వతంత్రాతంత్ర విద్యుత్ వాహిని-సినారె" పై జాలారి జగన్నాథం విపులంగా రాశారు. " రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా బాలల రచనలు" జింబో రాశారు.గరిమెళ్ళ " అఖండ దీపం" అవధాని శేఖర్ రాసిన వ్యాసంతో ముగిస్తుంది. ఈ పుస్తకంలో రచయితలు వారికి సాధ్యమైనంతవరకు సమాచారం సేకరించి రాశారు. చారిత్రాత్మక విషయం రికార్డు చేశారు.

సిరిసిల్ల, వేములవాడలు పట్టణాలు ఉన్నాయి. సిరిసిల్లను పూర్వం శ్రీశాల అనేవారు.శ్రీశాల -సిరిశాల-సిరిసిల్లగా మారి ఉంటుంది.సిద్ధసిలనుండి సిరిసిల్లగా ఏర్పడిందనీ పండితుల అభిప్రాయం. లేంబులవాటిక -లేంబులవాడ-లేములవాడ-వేములవాడగా మారిఉంటుంది. వేములవాడలో రాజేశ్వరస్వామి కొలువై ఉన్నాడు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం తెలంగాణరాష్ట్రం ఏర్పడినతర్వాత 33 జిల్లాల పునర్విభజనలో వేములవాడ రాజేశ్వరుని పేరును రాజన్న పరంగా చేనేతకు నిలయమైన సిరిసిల్ల పదాన్ని కలిపి రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాగా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 2016 అక్టోబర్ 11న రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా ఏర్పడింది.

శాతవాహనులు,వేములవాడ చాళుక్యులు ,కాకతీయులు, కుతుబ్షాహీలు, నిజాములు ఎందరో రాజులు పాలించినట్లు ఆధారాలున్నాయి. వేములవాడ చాళుక్యుల మూలపురుషుడు వినయాదిత్య యుద్ధమల్లుడు (క్రీ.శ.750-775), చివరి రాజు మూడవ అరికేసరి 966వరకు పాలించాడు.మొత్తం 10మందికి పైగా రాజులు పాలించారు. రెండవ అరికేసరి (క్రీ.శ.930-955) బోధన్ నుండి రాజధానిని వేములవాడకు మార్చాడు. వేములవాడలో నివాసం ఉన్న పంపకవి సోదరుడు అయిన జినవల్లభుడు కురిక్యాల బొమ్మలమ్మ గుట్టపై శాసనాలు వేయించాడు. ఇందులో మూడు తొలి తెలుగు కందపద్యాలు ఉన్నాయి.

రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాలో వివిధ వృత్తులవారున్నారు. వ్యవసాయం ప్రధానం.చేనేతకు పెట్టింది పేరు. జానపద సంస్కృతి పండుగలు, జాతరలతో అలరారుతోంది. ఒగ్గుకథ, శారదకథ,హరికథ,జనన,సంజు, బైండ్ల, చిందు, బాలసంతుల, బహురూపుల, కోలాటం, బంజారా కళారూపాలున్నాయి. బొడ్డెమ్మ, బతుకమ్మ, బోనాలు, పీరీలు, కాట్రాలు, సంక్రాంతి, ఉగాది, దసరా, రంజాన్, క్రిస్మస్, కొత్త పెద్దలపండుగ,ఊర్ల పండగ, వనబోజనాలు మొదలగు పండుగలున్నాయి.

బద్దం యెల్లారెడ్డి,అమృతలాల్ శుక్లా, కర్రోళ్ళ నర్సయ్య, బుర్ర పాపమ్మ,శంభాబాయి, సింగిరెడ్డి భూపతిరెడ్డి, సి.హెచ్.రాజేశ్వర రావు, సి.హెచ్.రాజలింగం, బండ తిరుపతి రెడ్డి, ఎందరో వీరులు ,వీరనారులకు ప్రసిద్ధి. సిరిసిల్లలో 4వ. ఆంధ్రమహాసభ జరిగింది. మాడపాటి హనుమంతరావు అధ్యక్షతవహించారు. మహిళాసంఘం ఏర్పడింది. తెలుగు మాట్లాడాలని తీర్మానం చేసింది. ఈ సభ.

జి.రాంరెడ్డి, ఇక్బాల్,ఎ.కిషన్ రావు,సి.మల్లేశం విద్యావేత్తలు సి.హెచ్. హనుమంతరావు ఆర్థికవేత్త, సినారె, హనుమద్దాసు సాహిత్యవేత్తలు, కమలాకర్ రెడ్డి, చకినాల శ్రీనివాస్ విద్యాసాగర్ రావు మహారాష్ట్ర గవర్నర్ సేవలందించారు.

ముఖ్యమంత్రి సలహాదారులు రమణాచారిగా వ్యవహరిస్తున్నారు. స్థానిక ఎమ్మెల్యేలు సి.హెచ్. రమేశ్, ఐ.టి మంత్రి కె.టి.ఆర్ గారు రాజకీయాలలో చురుకైన పాత్ర పోషిస్తున్నారు.

రాజన్న సిరిసిల్ల ప్రాంతంలో అనేక ఉద్యమాలు జరిగాయి. సాయుధ పోరాటంనుండి నేటి తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమాలవరకు ఆంధ్రమహాసభలు, రైతాంగ ఉద్యమం, విప్లవ ఉద్యమాలు,తెలంగాణ ఉద్యమాలు, గ్రంథాలయ ఉద్యమాలు మొదలగునవి. ఎలగందల నారయ గ్రంథాలయం సిరిసిల్లలో స్థాపించారు.నేడు లేదు.

మానేరు, మూలవాగుల చుట్టూ రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా విస్తరించి ఉంది. ఎన్నో నక్కవాగు, పాలేరువాగు మొదలగు చిన్న వాగులు పారుతున్నాయి. గొలుసుకట్టు చెరువులు, కుంటలు, ఒర్రెలున్నాయి. ఎగువ మానేరు, మధ్యమానేరు, సింగ సముద్రం,మల్కపేట జలాశయాలు వ్యవసాయానికి ప్రధాన ఆదరువులుగా ఉన్నాయి.

రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాలోపురాతనమైన దేవాలయాలు, కోటలు, బావులు, బురుజులు ఎన్నో ఉన్నాయి. రాతియుగంనాటి చిత్రాలు, ఆయుధాలు , పనిముట్లు బయటపడ్డాయి. దక్షిణకాశిగా వెలుగొందుతున్న రాజరాజేశ్వరి ఆలయం వేములవాడలో ఉంది.

వేములవాడలో భీమేశ్వరాలయం, బద్దిపోచమ్మ, వేములవాడ గ్రామిణాలయం నాంపెల్లి నరసింహాలయం, అగ్రహారంలో హనుమాన్ దేవాలయం, తిప్పాపూర్ లో పిల్లిగుండ్ల కాళికాలయం, వెదురుగట్ల చెక్కపల్లిలో వెంకటేశ్వరాలయం, కొదుముంజలో రామప్ప ఆలయం ఉన్నాయి. సిరిసిల్లలో వెంకటేశ్వర ఆలయం, శివాలయం, గంగమ్మ ఆలయం, సాయిబాబా ఆలయం ఉన్నాయి.

యెల్లారెడ్డిపేట మండలంలో వేణుగోపాలస్వామి ఆలయం ,బొప్పాపూర్ లో రాచర్లకోట, సత్యపీరీలు, సింగారంలో దర్గావలి గుట్ట, అక్కపల్లిలో బుగ్గ రాజేశ్వర ఆలయం, నారాయణపురంలో శివరామ ఆలయాలు, అల్మాస్ పూర్ లో రాశి గుట్ట ఉన్నాయి. గంభీరావుపేటలో సీతారాముల ఆలయం, ఆంజనేయస్వామి ఆలయం, మల్లారెడ్డిపేటలో అభయాంజనేయస్వామి ఆలయం, దమన్నపేటలో మదర్ సాయబు గుట్ట మొదలగువాటికి ప్రసిద్ధి. వీర్నపల్లిలో అభయాంజనేయస్వామి ఆలయం, గోపాలస్వామి ఆలయం, బుగ్గ రాజేశ్వరస్వామి ఆలయం ఉన్నాయి. ముస్తాబాదు మండలంలో ఆవునూరు రామాలయం, రంగనాయక ఆలయం కలవు. తంగళ్ళపల్లి మండలంలో నాగులమ్మ దేవాలయం, మండేపల్లి యెల్లమ్మ ఆలయం, కందికట్కూరు ఎల్లమ్మ ఆలయం, ఓబులాపురంలో సమ్మక్క, సారలమ్మ ఆలయాలు ఉన్నాయి. ఇల్లంతకుంట మండలం జంగారెడ్డి పల్లెల్లో గోపాలస్వామి ఆలయం, బస్వాపూర్ లో శివాలయం, రామోజీపేటలో రామాలయం, అంతగిరి పోచమ్మ ఆలయాలున్నాయి. గాలిపెల్లిలో శివాలయం, వేణుగోపాలస్వామి ఆలయం, పోచమ్మ ఆలయాలున్నాయి

. కోనరావుపేట మండలంలో మామిడిపల్లిలో సీతారాముల ఆలయం, నాగారం ఆంజనేయస్వామి ఆలయం ఉన్నాయి. రుద్రంగి మండలంలో నరసింహాలయం హరిహరభక్తి శివాలయాలున్నాయి. చందుర్తి మండలంలో మల్యాలలో ఎలుకబావి, బండపల్లిలో వేంకటేశ్వరుని ఆలయం ఉంది. బోయినపల్లి మండలంలో విలాసాగర్ లో త్రిలింగ సంగమేశ్వరాలయం, బీరప్ప మహంకాళి ఆలయం కలదు.

రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాలో కవిగాయకులు,కళాకారులు, అవధానులు, నృత్యకళాకారులు, చిత్రకారులు, జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో కీర్తిని చాటారు. అవధానులు తిగుళ్ళ శ్రీహరిశర్మ,తిరుమల శ్రీనివాస చార్యులు,ఒగ్గుకథకులు మిద్దె రాములు, అగ్గిపెట్టెలో పట్టుచీరను నేసిన నల్ల పరందాములు, నల్ల విజయ్ లు, కళాకారులు సలీమ్, జానపద కళాకారులు సుద్దాల బాలయ్య, చిత్రకారుడు సంబారి నర్సయ్య, గాజుల ఉమాపతిగారు, పేరిణి నాట్యంలో దుంపెటి ప్రకాష్ గడ్డం దేవయ్యలున్నారు. జానపద కళాకారులు ఆకునూరి దేవయ్య, నామ్ దేవ్ జడల రమేశ్, కమ్మరి తిరుపతి, దేవత సుధాకర్, ప్రకృతి ప్రకాష్, కుంట శ్రీనివాస్, గుగ్గిల్ల జ్యోతి, వెంగల నాగరాజు,మాట్ల తిరుపతి మొదలగువారెందరో ఉన్నారు.

రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా కవులకు క్షేత్రము. ప్రాచీనకవులలో పంపకవి కన్నడకవి అయినప్పటికీ తెలుగులో జినపురాణం రాశాడనీ పండితుల అభిప్రాయం.జినపురాణం లభించలేదు. జినవల్లభుడు తెలుగు కంద పద్యాలు కురిక్యాల బొమ్మల గుట్టలో రాయించాడు. సోమదేవసూరి కథాసరిత్సాగరం,నీతిశాస్త్రముక్తావళి రాశారు.

వేములవాడ భీమకవి చాటుపద్యాలు రాశాడు. మల్లియ రేచన కవిజనాశ్రయం రాశాడు. శరభాంకకవి శరభాంకలింగం, చెన్నబసవ పురాణం, సోమనాథకవి చతుర్భుజాభిషేకం,ధృవచరిత్ర ,గంగాగౌరీ సంవాదం, మరుత్సందేశం, అత్తలూరిపాపకవి చెన్న బసవ పురాణం, సీతారామ యతీంద్రుల భజనకీర్తనలు,అచిరాఘవచార్యులు శ్రీనివాస ప్రసాదం రాశారు. ఆధునిక కవులలో సినారె,గూడూరి సీతారాం, జి.సురమౌళి, జి.రాములు,వడ్డేపల్లి కృష్ణ, ఎర్రోజు సత్యం,ఎస్.రాజమల్లయ్య, అచి వెంకటనరసింహాచార్యులు, పనస హనుమద్దాసు, మామిడిపల్లి సాంబశివశర్మ,, జింబో,డా.నలిమెల భాస్కర్, జూకంటి జగన్నాథం, బి.నర్సన్, చొప్పకట్ల చంద్రమౌళి ,సి.హెచ్ రాజలింగం, దూడం నాంపల్లి, వఝల శివకుమార్, జక్కని వెంకటరాజం,డా.పత్తిపాక మోహన్, సంకెపల్లి నాగేంద్రశర్మ, డా.జనపాల శంకరయ్య,పెద్దింటి అశోక్ కుమార్, గర్షకుర్తి శ్యామల, మడుపు రత్నాదేవి, కందేపి రాణిప్రసాద్, గరిపెల్లి అశోక్, వెంగళ లక్ష్మణ్, చైతన్య ప్రకాష్, దరువు యెల్లన్న, కె.దేవేందర్, పోరండ్ల మురళీధర్, దుంపెన రమేశ్,బార ధన్ రాజ్, మొదలగు వారున్నారు.

రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాలో తెలంగాణ రచయితలవేదిక,మానేరు రచయితల సంఘం,సిరిసిల్ల సాహితీ సమితి, తెలంగాణ రచయితల సంఘం, శబరీ సాహితీ కుటీరం, తెలంగాణ వివేక రచయితల సంఘం, దరువు, త్యాగం సాహితీ సంస్థ, రాజరాజేశ్వర కళాసాహితి, సృజనచైతన్య సాహితీ సమాఖ్య, మొదలగు సాహితీసంస్థలున్నాయి.

మానేరు, మూలవాగుల గలగలా చప్పుళ్ళలో జలజలా ప్రవహిస్తోంది సాహిత్యం.

-డాక్టర్ వాసరవేణి పర్శరాములు,
సెల్:9492193437

ఓ గురువా తెలిపెద నీ విలువ

నీలోన నాలోన ప్రతి ప్రాణి లోన
గుప్తముగ ఉండువాడు
అజ్ఞానం లుప్తం చేయువాడు
గుర్తుగవుండు గురువు వాడు.

బ్రహ్మ సృష్టి చేసిన నాడు
జీవికి ఎరుకై ఉన్న వాడు
లోన బ్రహ్మ గీసిన గీతలు
బయట గురువు బాటలు.

ఈ జగమంత గురువు
నరుడు కాడు గురువు
విజ్ఞానేశ్వరుడు గురువు

పున్నమి జాబిలి వెలుగై
భువనతలంబు వెలుగుల
పూలు పూయించువాడు
జన్మ జన్మల సుకృతం వాడు.చ

ఓ గురువా
నిన్ను ఎప్పుడూ మరువా
నా మది నిండా నీవు నిలువా
నిన్నెప్పుడు విడువక కొలువా
ఓ గురువా తెలుపెద నీ విలువా
(గురు పూర్ణిమ సందర్భంగా)

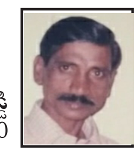

-పి.బక్కారెడ్డి
9705315250

తాత్విక జ్ఞానానికి గ్రంధాలయం 'నీహారిక గజల్లు'

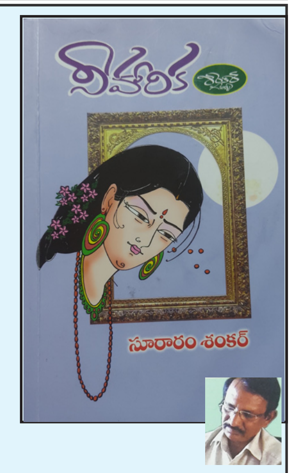

నీహారిక గజల్లు తెలుగు గజల్ రచనలకు చైతన్య పరిచేదిగా మార్గనిర్దేశనం చేస్తుందని చెప్పవచ్చు. ఎందుకంటే సూరారం శంకర్ గారు రచించిన ఈ నీహారిక గజల్ల సంపుటి అనేది ఎన్నో విలువలను సమాజానికి అందిస్తుంది. ప్రతి గజల్ ఒక జీవితం నుండి అనుభవాలలో నుండి జన్మించిన అక్షరాలు అవి. లోతుగా కవి చెప్పిన మాటలు అర్థం చేసుకుంటే ఎంతో స్వచ్ఛంగా భావ సౌందర్యంతో ప్రతి గజల్ కనిపిస్తుంది. ఎన్నో జీవితాలను మార్చే విధంగా ప్రతి గజల్ ని తాత్విక చింతనతో రాయటం కేవలం సూరారం శంకర్ గారికి చెల్లుతుంది. గజల్ రాసే వాళ్ళు తెలుగులో తక్కువ మందే ఉన్నారు అందులో తాత్వికంగా గజల్స్ రాసే వాళ్ళు కేవలం సూరారం శంకర్ గారు అని చెప్పవచ్చు. ప్రతి గజల్ ఎంతో అందంగా అద్భుతంగా ఉంటుంది. ప్రతి అక్షరాన్ని ఎంతో ప్రేమిస్తూ పొందుపరిచి అందించిన ప్రతి గజల్ అద్భుతమే.

ఇది వరకే సౌగంధిక, సౌపర్ణిక గజల్ సంపుటాలను వెలువరించారు. ఎంతో మంది గొప్ప కవుల చేత మన్నలను పొందింది. నీహారిక అనేది మూడవ గజల్ సంపుటి. 40 సంవత్సరాల ఈ సుదీర్ఘ ప్రయాణంలో అద్భుతమైన గజల్స్ మాత్రమే రాయడం గొప్ప విషయం. శంకర్ గారు ఎప్పుడు అనేవారు మనం రాసేవి సంఖ్య కాదు ముఖ్యం సరుకు ముఖ్యమని. నిజమే కదా ఎన్ని రాశామనేది కాదు రాసినవి ఎంత ప్రాచుర్యం పొందాయి సమాజాన్ని ఎంతవరకు ప్రభావితం చేశాయనేదే ముఖ్యం. ఆయన మనిషిని ప్రేమిస్తాడు. మనుషులను మారుస్తాడు. మనసులను హత్తుకుంటాడు. ఈయన ఎంతో మంది కవుల ప్రశంశలు పొందాడు. తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం నుండి " కీర్తి పురస్కారం" ని పొందాడు. ఆధునిక గజల్ కవులలో సూరారం శంకర్ గారు ప్రముఖులు.నీహారిక సంపుటిలో మొత్తం 68 గజల్స్ తో కూడుకుని గొప్పగా రచించబడ్డది. నీహారిక లో రాసినటువంటి గజల్ల గురించి చెప్పుకుంటే సమాజాన్ని ఎంతగానో చైతన్య పరుస్తాయి అని చెప్పవచ్చు. అందులోని కొన్ని గజల్లని పరిచయం చేసుకుంటే ఇలా ఉంటాయి.

**"నదులను చూసి, నడకలు నేర్చిన పయనం నాది
పికమును చూసి, స్వరములు కూర్చున కవనం నాది"**

నీహారిక లో ఈ గజల్ తో ప్రారంభించి కవి ఎంత గొప్పగా ప్రతి గజల్ లో ప్రయాణం చేశాడో అర్థం అవుతుంది. నడకను నదులను చూసి నేర్వడం మరియు పక్షిని చూసి స్వరములు రాయడం అనేది చెప్పిన తీరు వర్ణనాతీతం.

**"గజలంటే తుహీన కణం తాకినట్టు ఉండాలి
ఎదవాకిట ఆమని చిగురించినట్టు ఉండాలి"**

ఇలా మొదలైన గజల్ గురించి అందులో ఎంతో లీనమై జీవించి రాస్తే తప్ప ఇలా చెప్పలేరని అనిపిస్తుంది. గజల్ అనేది వెన్నెల్లో చల్లగా ఉన్నట్టు, శ్రోతకు హృదయాన్ని తాకినట్టు ఉండాలంటాడు. ఇంకా గుండె వాకిట్లో వసంతమై లేలేతగా చిగురించినట్టు ఉండాలనడం కవి గజల్స్ ని ఎంతగా ప్రేమించి రాస్తాడో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

**"నాకు తెలియని నేను ఒక కల, కలను కలిసిన అద్భుతం
నీకు తెలియని నేను ఒక శిల, శిలను తెలిసిన అద్భుతం"**

ఈ గజల్ గొప్ప తాత్వికమైన భావాలతో హృదయాలను చేరుతుంది. ఈ ఒక్క గజల్ తో ఒక గ్రంథాన్ని రచించవచ్చని మాత్రం చెప్పగలను. ఈ గజల్ ప్రధానంగా అంతరంగాన్ని తాకుతుంది. తనను తాను తెలుసుకున్న వాడు కలల ప్రపంచం లో ఉండిపోడు. కలను సాకారం చేసుకునే దిశలలో విజయాలను అద్భుతాలను సృష్టించగలడని ఈ గజల్ ద్వారా అద్భుతంగా చెప్పాడు.

సూరారం శంకర్ గారి ఆలోచనలు, భావాలు ఉన్నతస్థాయిలో ఉంటూ సమాజంలోని మార్పును కాంక్షిస్తూ మనిషి మనుగడకు జీవిత పరమార్థాలకు చెందినవిగా ఉంటాయి. సూరారం శంకర్ గారు ప్రతి గజల్ లో మమేకమై ప్రతి అక్షరాన్ని ఆస్వాదిస్తూ చక్కగా కూర్పు చేసి సమాజానికి అందించాడు. ఇంకా గొప్ప విషయం ఏంటంటే తన గజల్లకు తానే అనుగుణంగా బొమ్మలను వేసుకోవడం అనేది ఆయనకు ఉన్నటువంటి మరో అద్భుతమైన కళ. బొమ్మలు చూస్తే చాలు అక్షరాలు అందులో నాట్యం చేస్తున్నట్లు అనిపిస్తుంది.

-సమీక్షకులు
కల్లెం నవీన్ రెడ్డి
9963691692

ఇద్దరు

(కథ)

హలో !
హలో అర్జున్ !
హలో! హలో! లీలా వినిపిస్తుందా ?
yeah అర్జున్. వినిపిస్తుంది.
హలో..?
నాకేం వినిపించట్లేదు. తినేశావనే అనుకుంటున్నా. మెస్సేజ్ చేస్తా. బై .అని నిరాశగా వరుణ దేవుడికి అసలు కరుణ లేదుడనబీనీబి; అనుకుంటూ రెండు పాయింట్స్ సిగ్నల్ కోసం కింది ఫ్లోర్ వరకు వచ్చిన అర్జున్ వైఫై ఆన్ చేసుకుంటూ
పైకి ఎక్కాడు. డనబీనీబి;నో వైఫై . నో ఇంటర్నెట్. ఎడారి నయం ఈ హాస్టల్
కన్నా..అని గొణుక్కున్నాడు.
అమలా..? అమలా..?
హూ .. ఏంటే ?
నేను ప్రేమించినంత అర్జున్ నన్ను ప్రేమిస్తున్నాడు అంటావా ?
అది వాన్నడుగు. లేదా నిన్ను నువ్వే అడుక్కో. నా నిద్ర ఖరాబ్ చేయకు.
అసలే నా రాకుమారుడు కల్లోకి వచ్చే టైమ్ అంటూ అటు పక్కకు మరిలి దుప్పటి కప్పుకుంది.
అమల మాటలు లీలని ఆలోచనలో పడేశాయి. తన మనసు మాత్రం అర్జున్ విషయంలో చాలా పక్కాగా ఉంది. లీల సీతో కాదో తెలీదు కానీ, అర్జున్ మాత్రం రాముడే అన్న సంకేతాలు ఆమెను బలంగా తాకనారంభించాయి.
అవును.
నేను సీతనయితే ఖచ్చితంగా కాదు. అగ్నిప్రవేశానికి ఆస్కారమే లేదు."
అనుకుంటూ మెత్త మీద తల ఆన్చినది. ఏవేవో ఆలోచనాలలు తాకిన తీరంలా తాను నిద్రలోకి జారుకుంది.
నిద్రలేవగానే పక్కన చేతికి అందిన ఏదో కథల పుస్తకం తీసింది. అందులో అప్పుడెప్పుడో అర్జున్ దొంగచాటుగా పెట్టిన ఉత్తరం కంట పడింది.
మనసులో మళ్ళీ ఏవో ఆలోచనల సునామీ రేగింది. మంచి, చెడు, గతం, భవిష్యత్తు -- ఇలా ఎన్నో ఆలోచనలతో ఆమె ఈ లోకంలో లేదు. ఆ ఉత్తరంలో అర్జున్ మొదట ఆర్ట్స్ కాలేజీతో ప్రేమలో పడ్డాను. ఆతరువాతే నీతోడనబీనీబి; అని రాసిన మాటలు పదే పదే చదివి కలవరానికి గురవుతుంది.
అంటే నేను తనకు సెకండ్ priority నా?"
అయినా, అదో రాతి కట్టడం. నేను ఎందుకు ఇలా ఆలోచిస్తున్నాను?"
ఆ ఆర్కిటెక్చర్ కి. అక్కడి వాతావరణానికి ఆకర్షితుడై అలా అనుంటాడులే.
వేరే అమ్మాయిని ప్రేమించి ఉంటాడా ఇంతకు ముందు?"
అర్జున్ నేను అనుమానించడం ఏంటి? తప్పు అని మరలా తనకు తాను సర్ది చెప్పుకుంది.
మెన్ బంద్ అవుతుంది అని తన స్నేహితురాలు తెచ్చి పెట్టిన ఇడ్లీ టేబల్ మీద ఈగలకు ఆహారం ఔతుంది. టీ గ్లాస్ లీల మెదడు లాగే పొగలుకక్కు తుంది.
నేను అన్నీ ఆలోచించుకునే ప్రేమలోకి దిగాను. ఎందుకు ఇప్పుడు ఇదంతా ఆలోచిస్తున్నాను. నాకంటే అర్జున్ ఇంకెవరికి బాగా తెలుసు? ఈ ఆలోచనలు ఎందుకు వస్తున్నాయి? బహుశా! గాయంతో చీము నిండి ఉన్న నా మనసు మరో గాయానికి సిద్ధంగా లేదనేమో? మళ్ళీ నేను గాయపడాల్సి వస్తే మరణమే దానికి మలాం రాయాలి." అని కళ్ళు చేతులతో తుడుచుకుంటూ బెడ్ మీంచిలేచింది.
సాయంత్రం కలుద్దాం. ఏ ఆర్ట్స్ కాలేజ్ అని అర్జున్ నుంచి మెస్సేజ్.
"someother place" అని రిప్లయ్ ఇచ్చింది లీల.
"what is better place than a heaven"' అని అర్జున్ నుంచి రిప్లయ్.
"someother place"అని మళ్ళీ అదే రిప్లయ్ ఇచ్చింది లీల.
"what is better place than a heaven" అర్జున్ నుంచి కూడా మళ్ళీ అదే రిప్లయ్.
"@ 5pm" సెండ్ బటన్ నొక్కి, ఫోన్ పక్కన పడేసింది లీల.
లీల వచ్చేసరికి ఆర్ట్స్ కాలేజ్ ని ఏదో అద్భుతాన్ని చూస్తున్నట్లు , తీక్షణంగా చూస్తూ కూర్చున్నాడు అర్జున్. లీల రెండు సార్లు అని పలకరించినా పలకనంత లీనమై చూస్తున్నాడు. లీల భుజం తట్టి పలకరించింది.
తేరుకొని హే లీల. రా కూర్చో అన్నాడు. నేను నా మొదటి ప్రేయసిని చూస్తూ ప్రపంచాన్ని మర్చిపోయాను అని ఎవరో ఇంతకు ముందు తాగి పడేసిన కూల్ డ్రింక్ బాటిల్ ని పక్కకు పడేసి, లీలకు కూర్చోడానికి చోటిచ్చాడు.
కాసేపు ఏవో నాలుగు మాటలు మాట్లాడుకున్నారు. ఆ తరువాత కాసేపు మౌనం వారిరువురి మధ్య మూడో వ్యక్తై కూర్చుంది. ఉన్నట్టుండి అర్జున్ లీల, నీకు స్త్రీ వాద సాహిత్యం చాలా ఎక్కువగా నచ్చుతుంది కదాడనబీనీబి; అన్నాడు.
"so, you are a feminist." అని తేల్చేసినట్లు అన్నాడు. కార్ల్ మార్క్స్ గురించి చదివిన వాళ్ళు అందరూ కమ్యూనిస్ట్ లేనా ? అని క్షణం ఆలస్యం లేకుండా ప్రశ్నించింది లీల. తనకు కోపం వచ్చిందేమో అని కంగారు పడ్డాడు.
తాను బాధ పడిందేమో అని అర్జున్ కూడా బాధపడ్డాడు. అది గమనించిన లీల
చదివే పుస్తకాలను బట్టి అంత సులువుగా జడ్జ్మెంట్ పాస్ చేయకండి
సర్ అని నవ్వింది. ప్రశాంతమైన ఆర్ట్స్ కాలేజీ వాతావరణం లాంటి ఆమె
నవ్వును చూసి కాస్త కుదురుకొని, మందహాసంతో ఆమెకేసి చూశాడు. "by the way, i am a feminist" అని అర్జున్ పెదాల మీద ఎక్కువ సేపు నవ్వును ఉండనివ్వలేదు.
నువ్ నన్ను ఎందుకు ఇష్టపడ్డావు? ఈ ప్లాస్టిక్ ముఖం నీకు ఎలా నచ్చింది? అని అంతకు ముందు ఎన్నో సార్లు అడిగిన ప్రశ్నే మళ్ళీ అడిగింది. నీకు పుస్తకం తప్ప ఇంకో ప్రపంచం తెలీదు. ఏ అబ్బాయితో మాట్లాడవు. ఏ పని చేసినా సున్నితంగా చేస్తావ్. బట్టలు చాలా పద్ధతిగా వేసుకుంటావ్ ఇంకా చాలా మంచి గుణాలు ఉన్నాయ్ నీ దగ్గర అన్నాడు లీల కళ్ళల్లోకి చూడకుండా. ఆమెకు ఇది రొటీన్ సమాధానం లాగే అనిపించింది.
ప్లాస్టిక్ ముఖం ఏంటి లీల నువ్ చాలా అందంగా ఉంటావ్ చందమామ లాగ అని ఏదో కవితాత్మకంగా చెప్పబోయి ఆగిపోయాడు. లీలకు ప్లాస్టిక్ ముఖం అన్న ప్రశ్నకు సరైన సమాధానం దొరకలేదు. బహుశా!అతని ఆలోచన పై తెర దగ్గరే ఆగిపోయిందేమో? సముద్రం చూడటం అంటే నీళ్ళు, అలలు కాదు. అది భరించిన పిడుగు పాట్లు, అదిమిపట్టుకున్న అగ్నిపర్వతాలు కూడా చూడ గలగాలి అనింది తన చేతిలో ఉన్న ఏదో కవితా సంపుటిని పక్కకు పెట్టి.
హే ఈ వాక్యాలు నా డిగ్రీ క్లాస్మేట్ కవితలో చదివాను. ఆమె పేరు నాకు గుర్తు లేదు కానీ, నాకు ఆ కవిత బాగా గుర్తుంది. ఆ లైన్స్ నీ వరకు వచ్చాయి
అంటే గొప్ప కవితే కాదా!" అని గాలికి చెదిరిన జుట్టుని సరిచేసుకుంటూ లీలను చూస్తూ అన్నాడు. లీల ఏమీ మాట్లాడలేదు. డనబీనీబి;లీలా మీ సైన్స్ వాళ్ళు ల్యాబ్ లో ప్రయోగాలు ఎలా చేస్తారో ఏమో? ఆ యాసిడ్స్ చూస్తే నాకు చాలా భయము. నీకు భయం వేయదా? అని లీలను చూస్తూ అడిగాడు. లీల అలా నవ్వీ నవ్వక ఊరుకుంది.
ఏదో రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం స్త్రీల వస్త్రధారణ మీద ఆంక్షలు పెట్టిందట. నిండు వస్త్రాలు ధరించాలి, చీర కట్టుకుంటే కొంగు తలపైన వేసుకోవాలి ఇలాంటివి. దానికి విశ్వవిద్యాలయాల్లో అమ్మాయిలు అర్థనగ్న ప్రదర్శన చేశారట. అలా చేస్తారా ఎవరైనా? అని లీల తనకు మద్దతుగా మాట్లాడుతుంది అన్న నమ్మకంతో లీలకేసి చూశాడు. ఆమె ఏం అనలేదు. రెండు క్షణాల తరువాత ఆమె చున్నీ తీసి ఇద్దరి మధ్య దూరాన్ని కలిపే వంతెన లా పరిచి, ప్రశాంతంగా గాలి పీల్చుకుంది. లీల కేసి ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు అర్జున్. ఆమె చెవి దగ్గర, మెడ దగ్గర కాలిన మచ్చలు కనిపించాయి. పెద్దగా పట్టిచ్చుకోనట్లు తల ముందుకు తిప్పాడు.
లీల నుంచి ఏం సమాధానం రాకపోయే సరికి డనబీనీబి;నువ్వే చెప్పు లీల నువ్ అయితే
అలా చేస్తావా? చెప్పు? అన్నాడు. నువ్ ఆ సిగ్గులేని నిరసనలో పాల్గొంటావా చెప్పు ? అన్నాడు గొంతు సవరించుకొని.
నేను ఎప్పుడో బట్టలు విప్పివేయబడ్డాన్ని, ఇప్పుడు విప్పడానికి సిగ్గుపడను, భయపడను. నా విప్పిన బట్టలు మరొకరి గొంతుక అవుతుంది అంటే,అది మరో మార్పుకు జెండాలా ఎగురుతుంది అంటే రెండో ఆలోచన లేకుండా
అలాంటి నిరసనలో నేనూ పాల్గొంటా. ఆమె మునుపెన్నడూ లేనంత గంభీరంగా మాట్లాడింది. కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరుగుతున్నా గొంతు తడబడలేదు. స్పష్టత లోపించలేదు. అర్జున్ కాసేపు ఏం మాట్లాడలేదు. అకస్మాత్తుగా అతని
మనసులో ఏదో మెరుపు మెరిసినట్లు అనిపించింది. ఆ చున్నీ ఎడమ చేతిలో పట్టుకొని , ఉన్న కాస్త దూరాన్ని చెరిపేసి, ఆమె భుజం మీద చేయి వేసి ఆర్ట్స్ కాలేజీను చూస్తూ ఉండిపోయాడు.
అర్జున్ కి , ఇప్పుడు ఆర్ట్స్ కాలేజ్ ఆమెలా కనిపిస్తుంది.
తనకు తానుకొత్తగా కనిపిస్తున్నాడు.

-పట్లూరి నర్సింహారెడ్డి
9849150476

వాళ్ళకు వాళ్ళే సాటి

కొత్తగా చెప్పేదేముంది లెండి
వాళ్ళకు బాగా తెలిసిన విద్యే అది
చెప్పులేసిన చేతులతోనే
దండలేయించుకోవడం
తిట్టిన నోళ్ళతోనే పొగిడించుకోవడం
ఛీ కొట్టిన ముఖాలతోనే
పాదాభివందనం చేయించుకోవడం
వాళ్ళకు బ్రహ్మాండంగా తెలిసిన విద్యే
వాళ్లు ఏ పాఠశాలకు వెళ్ళే లేదేమో!
ఏ పాఠమూ ఒంటబట్టించుకోలేదేమో!.

అయినా బతుకు పాఠం
నేర్చుకున్నవాళ్లు
అనుభవ పాఠాలను నేర్చిన వాళ్ళనే
వాగ్దానాల వలల్లో బంధించే వాళ్లు
పుస్తక పాఠాలను వల్లెవేసినవాళ్ళను
లొంగదీసుకోవడం వాళ్ళకో లెక్కా!.

ఎగిరిపడే జనాలకొక
తాయిలాల సంచీ
అలసిపోయిన జీవితాలకొక భరోసావాక్యం
ఆకలిగొన్న
కడుపులకొక పులిహోరాపొట్లం
తడారిన గొంతులకొక లిక్కరుసీసా
చాచిన చేతులకొక చిరిగిన నోటు
స్పృహలేని యువతకొక
క్రికెటు కిట్టూ పీఠమెక్కడానికి
వాళ్లునేర్చిన
జీవిత పాఠాలు కదా! ఇవి.

అయినా పుస్తక
పాఠం ఎవరిక్కావాలిప్పుడు
కావాల్సిందల్లా బతుకుపాఠమే కదా!
పుస్తకపాఠాలను
నేర్చుకుంటే ఏముందిలే
మహాఅయితే జీతం
పుచ్చుకునేవాళ్ళవుతారు
బతుకుపాఠం నేర్చుకుంటేనే కదా!
జీతమిచ్చేస్థాయిలో వుంటారు
జీవితాలను శాసించే
స్థాయిలో వుంటారు
ఏదేమైనా సమాజపు పాఠశాలలో
వాళ్లు బెత్తం పట్టకుండానే
జీవితపు పాఠాలను నేర్పే గురువులు
వాళ్ళకు వాళ్ళే తప్ప ఇంకెవరుసాటి

- ఎన్.నరేశ్ చారి
9701334516

జ్ఞాన జ్యోతి అమ్మే కదా

పండుగ సంబురాన
అమ్మతో ఆటలు..!
దీపాల వెలుగుల్లోన
చిన్నారి నవ్వులు...!!

అమ్మ అక్కునుంటే
అన్ని ఒడిదుడుపే..!
అమ్మ ఆడిస్తుంటే
అంతా మన గెలుపే...!!

మంచి చెడును తెలిపి
మార్గదర్శిగా ఉండును..!
బతుకు దెరువు చెప్పి
బంగారు బాటేసును..!!

అంధకారం తొలిగెలా
జ్ఞానం వైపు నడిపించును..!
చీకట్లను పారద్రోలి
వెలుగులను నింపును..!!

మాతృమూర్తినెపుడు
మరిచివుండబోకుము..!
కలకాలం తోడై
ఆసరాగా నిలుపుము..!!

-పసుల శంకర్
9542181301

పుస్తక సమీక్ష

కదిలీ కదిలించే అగ్నిజ్వాల 'జ్వలిత'

- బి.ఎస్.రాములు
సామాజిక తత్వవేత్త
తొలి చైర్మన్, బీసీ కమిషన్, తెలంగాణ రాష్ట్రం
సెల్: 8331966987

సుప్రసిద్ధ రచయిత్రి జ్వలితగారికి ఈ కలం పేరు సార్థక నామధేయం. అసలు పేరు దెంచనాల విజయకుమారి. దెంచనాల బ్రహ్మయ్య, ఈశ్వరమ్మ దంపతులకు పెద్ద కిష్టాపురం నాటి ఖమ్మం జిల్లాలో 1959 మార్చి 11న జన్మించారు. రెండుదశాబ్దాలుగా జ్వలిత కృషిని చూస్తున్నాను. కొన్ని పుస్తకాలకు ముందుమాటలు కూడా రాసాను. తాము కదలకుండా రాసే వారు కొందరు. జ్వలిత తాను ముందు నడుస్తూ చుట్టూ సమాజాన్ని, సాహిత్య రంగాన్ని నడిపిస్తూ సాగుతున్న రచయిత్రి, సంఘ సంస్కర్త, సంకలనకర్త, సౌజన్య శీలి. వీరి సోదరుడు దెంచెన శ్రీనివాస్ వచన కవిత్వంలో, నాటకరంగంలో సుప్రసిద్ధులు.

జ్వలిత కృషి బహుముఖీనమైనది. కథలు, కవితలు రాయడంతో పాటు ఎన్నో సామాజిక అంశాలపై గొంతెత్తారు. వ్యాసాలు రాశారు. ఆదర్శ ఉపాధ్యాయినిగా, ప్రధనోపాధ్యాయులుగా ఎనలేని కృషిచేసి రిటరయ్యారు. 62 జన్మదినం మైలురాయిని అందుకున్నారు. వచన కవిత్వంలో 2007లో "కాలాన్ని జయిస్తూ నేను", 2008లో "మర్డర్ ప్రొలాంగేర్" (అనువాదం). 2009లో "సుదీర్ఘ హత్య", 2011లో "ఆత్మాన్వేషణ" కథల సంపుటి, 2012లో "అగ్నిలిపి", 2016లో సాహిత్య సామాజిక వ్యాసాలతో "జ్వలితావర్ణవాలు", 2019లో "సంగడి ముంత", రూపాంతరం అనే మరో కథల సంపుటిలో 2019లో వెలువరించారు.

వీరి సంపాదకత్వంలో 2007లో స్త్రీవాద కవిత్వంతో "పరివ్యాప్త" సంకలనం. తెలంగాణ స్త్రీల కవిత్వంతో 2010లో "గాయాలే గేయాలై" సంకలనం, విశ్వకర్మ కవుల కవిత్వంతో 2013లో "రుహుంజ" కవితా సంకలనం వెలువరించారు. అనేక కష్టాలకోర్చి మరుగున పడిన కథలను వెలికితీసి 2016లో 104 మంది ఖమ్మం జిల్లా కథా రచయితల కథలతో "ఖమ్మం కథలు" సంకలనం వెలువరించారు. ఖమ్మం బాల కవులతో "అక్షర పుష్పాలు", "భావ సౌంభాలు" సంపుటిని 2016లో వెలువరించారు. తాను రిటైరవుతున్న సందర్భంగా 2017లో "ఓరు" అనే సంచికను వెలువరించారు. 2019లో "పులిసింగిడి" పేరిట బతుకమ్మ కవిత్వం వెలువరించారు.

అంతేకాకుండా జెడి పబ్లికేషన్స్ ఆధ్వర్యంలో 126 మంది రచయితల డైరీ నుండి "కరోనా డైరీ" అనే సంకలనాన్ని 2020లో ప్రచురించారు. "గర్భికాతరువు" అనే పేరిట 104 మంది ఒక పేజీ కవితతో 2020లో సంకలనం ప్రచురించారు. పసిపిల్లలపై లైంగిక హింసను ఖండిస్తూ రాసిన లేఖలతో "లేఖా ప్రక్రియు" సాహిత్యంగా లేఖావలోకనం సంకలనం ప్రచురించారు.

ప్రస్తుతం "వృత్తికథలు" అనే సంకలనం కోసం కథలు స్వీకరించారు. వంద పుస్తకాలపై వంద సమీక్షలు కథా రచయిత్రుల సంకలనం పనిలో ఉన్నారు. ఇంకా "వంద పుస్తకాలు వంద సమీక్షలు" అనే పుస్తకం కూడా రూపకల్పన దశలో కొనసాగు తున్నది. "కథా రచయిత్రుల వీడియోలతో కథా సాగరం" అనే యుటూబ్ ఛానల్ నిర్వహిస్తు న్నారు. పొట్టిశ్రీరాములు విశ్వవి ద్యాలయం పురస్కారంతో పాటు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉత్తమ ఉపాధ్యా యిని పురస్కారం వంటి అనేక పురస్కారాలను అందుకున్నారు.

ఇలా విస్తారంగా రాసిన జ్వలిత కవితలలో, కథలలో, సంపాదకీయాల్లో తనదైన ప్రత్యేక శైలి శిల్పం ఎన్నుకొని రచన చేసిన నిరంతరం జ్వలించే అగ్నిజ్వాల. జ్వలిత రచనలు చేయడంతో పాటు సాంఘిక సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహించిన ధీశాలి.

నిజాన్ని నిర్భయంగా నిలువునా కాల్చే నిప్పుల గుండంలా మాటలో రచనలో, ఆచర ణలో చూపే జ్వలిత ఎవరికీ వెరవదు. ఎంతటి వారినైనా ప్రశ్నిస్తుంది నిలదీస్తుంది. జ్వలిత కృషి బహుముఖీనమైనది. ఖమ్మం జిల్లా రచయితల కథలను ఎన్నో కష్టాలకోర్చి సేకరించి సంకలం వేసి సాహిత్య చరిత్రకు తన వంతు తోడ్పాటును అందించారు

జ్వలిత కలిసి పనిచేసే క్రమంలో మహిళా రచయితల్లో కూడా వర్గాలు కులాలు ఉన్నాయి అని ప్రత్యేక భావాలు కులాల వారీగా కొనసాగుతున్నాయని గమనించారు .

బీసీ సామాజిక వర్గానికి చెందిన జ్వలిత అనేక మహిళా సంఘాలతో, మహిళా రచయితలతో కలిసి నడిచే క్రమంలో ఎన్నో పాఠాలు నేర్చుకున్నారు. ఇది కాదని తనదైన మార్గాన తాను సాగుతున్నా కనపడని కంచెలు ఎదుర్కొంటూ ఎదురీదుతున్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 1980లో స్త్రీవాదం ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. తెలంగాణాలోని సామాజిక ఉద్యమకారులు, పురుషులు స్త్రీవాదాన్ని విస్తృతంగా ప్రచారం చేశారు. ఒకరిద్దరు వ్యతిరేకించినప్పటికీ ఆ ప్రభావం ఆగలేదు. కారంచెడు, చుండూరు, మాదిగ దండోరా, అన్నింటికన్నా ముఖ్యంగా "దళిత రచయితల కళాకారుల మేధావుల ఐక్య వేదిక" కృషితో దళిత సాహిత్యంలో రెండవమలుపు ప్రారంభమైంది. ఆ క్రమంలో ఎందరో దళిత రచయిత్రులు ఎదుగుతూ వచ్చారు. జాజుల గౌరి, జూపాక సుభద్ర, గోవు శ్యామల, తాళ్ళపల్లి యాకమ్మ, శాంతిప్రబోధ వంటి ఎందరో మహిళావాద దృక్పథంతో దళిత సాహిత్యాన్ని సృష్టించారు.

బీసీ మహిళలు ఎందుకో అంత వేగంగా ముందుకు రాలేకపోయారు. కాస్త వెనుకబడినప్పటికీ వేగంగా ముందుకు సాగడంలో వారికి వారే సాటి అనిపించుకున్నారు. ముఖ్యంగా వరంగల్ నుండి అనిశెట్టి రజిత, ఖమ్మం నుండి జ్వలిత, కరీంనగర్ నుండి అడువాల సుజాత, నిజామాబాద్ నుండి డా॥ త్రివేణి, శ్రీపాద స్వాతి మొదలైనవారు ఎదుగుతూ వచ్చారు. మహిళా సాహిత్యానికి నాయకత్వం అందిస్తూ అనిశెట్టి రజిత, జ్వలిత అనేక కథా సంకలనాలను, కవితా సంకలనాలను వెలువరించారు. అప్పుడెప్పుడో 1994లో సుమతి అనే కవయిత్రి మహిళా దృష్టితో పాటల సంపుటి ప్రచురించారు. మళ్లీ మహిళలు పాటలు రాయడం గానీ, ప్రచురించడం గానీ బాగా తగ్గిపోయింది. పాటలు పాడడంలో, కళారూపాల్లో అరుణోదయ వినోదక్కతో పాటు పలువురు కళాకారులు ఎదిగారు. మధుప్రియ, అమ్ములు వంటి బాలికలు సుప్రసిద్ధులయ్యారు. తెలంగాణ ధూం ధాంలో ఎందరో మహిళలు గొప్ప కళాకారు లుగా తమ ప్రదర్శనలు ఇచ్చారు. రసమయి బాలకిషన్ నాయకత్వంలో సాగిన ధూం ధాంలో మహిళల పాత్ర ప్రత్యేకమైనది. గద్దర్ నిర్వహణలో కూడా అనేకమంది మహిళలు, కళాకారులుగా ప్రత్యేక కృషి చేశారు. కానీ పాటల రచయితలుగా మహిళలు ఎదగక పోవడం విచిత్రమే. 1985లోనే గుజరాత్‌లోని అహ్మదాబాద్‌లో ప్రొఫెసర్లు, లెక్చరర్లు వంటి విద్యావంతులైన మహిళలు మహిళావాదంతో పాటలు రాసి క్యాసెట్లు వేశారు. మహిళలు ఎందుకో పాటలు రాయడంలో సినిమారంగం లోను, సాహిత్యంలోను వెనుకబడి ఉన్నారు. జానపద పాటల్లో మాత్రం మహిళలదే పైచేయి. మహిళావాద పాటలు రాయడంలో జ్వలిత నాయకత్వం వహించి శిక్షణా తరగతులు నిర్వహించడం అవసరం. ఈ కర్తవ్యాన్ని కూడా స్వీకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

కవితలు అందరు రాస్తారు. కథలు కొందరే రాస్తారు. పాటలు కూడా కొందరే రాస్తున్నారు. మహిళల చేత పాటలు రాయించి సంకలనం తీసుకురావడం జ్వలితగారికే సాధ్యం. మహిళల్లో సంపాదకత్వం వహిస్తూ, ఇతర రచనలను అచ్చువేసేవారు అరుదు.

ఈ అరుదైన కర్తవ్యం నిర్వహిస్తున్న జ్వలిత సైకాలజీలో, తెలుగు సాహిత్యంలో పిహెచ్‌డి చేసిన విస్తృత అధ్యయనంతో కథలు, నవలలు రాయడం ఎంతో అవసరం. వారి భావ విస్తృతికి కథా నవల గొప్ప వాహికగా ఉంటాయి.

వారి కవిత్వంలోని ధర్మాగ్రహం, వస్తు విశ్లేషణ పరిశీలించినవారిగా జ్వలిత కథల కన్నా నవలలు రాయడం ఎంతో అవసరమని అప్పుడే వారిలోని సామర్థ్యాలు పూర్తిగా వెల్లడి అవుతాయని నా ప్రగాఢ విశ్వాసం. రిటైరైన విశ్రాంత కాలంలో దొరికిన తీరికగా ఒక స్కీం వేసుకొని నవలకు ఉపక్రమిస్తే మూడు నెలల్లోనే నవలను రాయడంతోపాటు ప్రింటుచేసి మనకందించే ధీశాలి జ్వలిత.

మహిళా రచయితలను ఒకచోటికి తీసుకురావడంతోపాటు వారి రచనలు సేకరించి సంకలనాలు వెలువరించిన వారిలో అనిశెట్టి రజిత, జ్వలితగారల కృషి. ప్రత్యేకంగా చెప్పు కోవాలి. కొందరికి ఎన్నో సంస్థల సహకారం అందగా వీరు అవేమీ అందకపోయినా సహాయ నిరాకరణ చేసినా కష్టాలెన్ని ఎదురైనా ముందుకే సాగారు.

జ్వలిత ఖమ్మం జిల్లా కథల సంకలనం తరువాత లేఖా సాహిత్య సంకలనం, కరోనా కాలం గురించిన అనుభవాల సంకలనం, గల్పికల సంకలనం ప్రచురించారు. ప్రస్తుతం కులవృత్తుల గురించిన కథలతో సంకలనం తెస్తున్నారు. ఇది ప్రధానంగా చేతిపనుల బహుజనుల కులవృత్తుల సంకలనం అని ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు. ఈ సంకలనం తెలుగు సాహిత్యం ఒక గొప్ప మలుపు. మెజారిటీ ప్రజలైన, సమస్త సంపద సృష్టికర్తలైన బహుజన, బీసీల సంస్కృతి, భాష, ఉత్పత్తి సంబంధాలు, మానవ సంబంధాలు ఈ కథాసంకలంలో ఒక్కచోటే రాశిపోసి అందిస్తున్నారు.

వీరికి ఎందరో మహిళా రచయితలు మేమున్నామంటూ వెనక దన్నుగా నిలిచారు. జ్వలిత సమకాలీన సమస్యలపై సంకలనాలను తేవడంతోపాటు మరుగున పడిన సాహిత్యాన్ని వెలికి తెస్తున్నారు. వీరి కృషి బలీయమైనది. శక్తివంతమైనది. ఆ శక్తి ఆసక్తి చారిత్రక కర్తవ్య దీక్ష వీరిని ముందుకు నడిపిస్తున్నది.

ఈ పుస్తకం వేసుకోవడమే కష్టమైన ఈ కాలంలో పలువురు నుండి రచనలు సేకరించి వేయడం చాలా కష్టమైన పని. అకాడమీలు, విశ్వ విద్యాలయాలు చేయాల్సిన పని. అయినా సంకల్ప బలంతో జ్వలిత ముందుకు సాగుతున్నారు. వీరి కృషి ఫలితంగా మహిళలు ఉత్సాహంగా రాస్తున్నారు. కొంత ఆలస్యమై నప్పటికీ ఇవ్వాళ తెలంగాణ బీసీ మహిళలు రచయితలు ఎదుగుతున్నారు. అనిశెట్టి రజిత, జ్వలిత, త్రివేణి, అడువాల సుజాత, మారోజు దేవేంద్ర, నీరజ, డాక్టర్ అన్నం దాస్ జ్యోతి, నాంపల్లి సుజాత మొదలైనవారు ఎదుగుతూ వస్తున్నారు. ఇలా జ్వలిత గారికి తోడుగా సాహిత్య వారసత్వం ఎదుగుతున్నది. మరో వైపు దళిత మహిళలు కూడా కొత్తగా ఎదుగుతూ రావడం ఒక మలుపును సూచిస్తున్నది. పత్రికలు చేయలేని పనిని జ్వలిత వంటి వారు చేస్తూ అన్ని వర్గాల మహిళలకు పెద్ద దిక్కుగా నిలుస్తున్నారు.

ఒక మహిళగా, విద్యావేత్తగా, సాహితీవేత్తగా సంకలన కర్తగా, సంపాదకురాలిగా, సంఘ సంస్కర్తగా జ్వలిత చేస్తున్న కృషి చరిత్రాత్మకమైనది. నిరుపమానమైనది. చరిత్రలో నిలిచిపోయే కృషి ప్రాధాన్యత గుర్తించడంవల్లే తాను రచనలు చేస్తూ, అనేక అంశాలపై సంకలనాలను, సంపాదకత్వం వహిస్తూ చేస్తున్న కృషి శ్లాఘనీయమైనది.

ఇక ప్రస్తుత కథల సంకలనం విషయానికి వద్దాం. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అనంతరామన్ కమిషన్ నివేదికను అనుసరించి జీవోఎంఎస్ నెం. 1793 విద్యాశాఖ తేదీ. 23 సెప్టెంబర్ 1970న ప్రస్తుత బీసీల లిస్ట్ ప్రకటించబడింది. అనంతరామన్ కమిషన్ బీసీలను ఏబిసీడీలుగా వర్గీకరించింది. బీసీ ఎ గ్రూపులో ఆదిమ తెగలు, విముక్త జాతులు, సంచార, అర్ధసంచార జాతులు మొదలైనవి చేర్చబడ్డాయి. బెస్త, గంగపుత్ర, గూండ్ల, బాలసంత, బందార, బుడబుక్కల, రజక, దాసరి, దొమ్మర, గంగిరెద్దుల, జంగం, జోగి, కాటిపాకల, కొర్వ, మేదరి, మొండివాండ్ల, నాయీబ్రాహ్మణ, నక్కల, పిచ్చిగుంట్ల, పాముల, పంబాల, దమ్మలివాండ్ల, వీరముష్టి, వాల్మీకి, బోయ, కంజరభట్ల, గూడల, రెడ్డిక, మొండపట్లు, నొక్కర్, పరికిముగ్గుల, దొప్పేవారి, శిక్కిలిగర్, జోగినందివారు, వడ్డె, మందుల, మెహతర్, కునపులి మొదలైన కులాలను బీసీ ఎ గ్రూపులో చేర్చారు.

బీసీ బి గ్రూపులో చేతివృత్తులవారు, ఆర్టిజన్స్‌ను చేర్చడం జరిగింది. అచ్చుకట్ల వాండ్లు, ఆర్య క్షత్రియ, నక్కాష్, దేవంగ, ఈడిగ, గౌడ, దూదేకుల, లద్దాఫ్, పింజారి, నూర్‌బాష, గాండ్ల, తెలుకల, జాండ్ర, కుమ్మర, కరికాల భక్తుల, కర్ణభక్తుల, కురుబ లేదా కురుమ, నాగవడ్డీలు, నీలకంఠి, పటకర్ (ఖత్రి) పెరిక బలిజ, పురగిరి క్షత్రియ, నెస్సి లేదా కుర్ని, పద్మశాలి (సాలి, సాలివాన్, పట్టుశాలి, సేనాపతులు, తొగటసాలి), శ్రీశయన (సెగిడి), స్వకులశాలి, తొగట, తొగటి లేదా తొగట వీరక్షత్రియ, విశ్వబ్రాహ్మణ (అవుసుల లేదా కంసాలి, కమ్మరి, కంచరి, వడ్ల లేదా వడ్రంగి, శిల్పులు).

బీసీ సి గ్రూపులో క్రైస్తవంలోకి మారిన హరిజనులు, వారి సంతానం చేర్చబడ్డారు.

బీసీ డి గ్రూపులో అగరు, ఆరె కటిక, అతగర, భట్రాజు, చిప్పోల్ల (మేర), గవర, గొడబ, హటకర్, జక్కుల, జింగర్, కాండ్ర, కోప్తి, కచ్చి, కాకావంతులు, గణిక, క్రిష్ణబలిజ (దాసరి, బుక్క), కొప్పుల వెలమ, మధుర, మాలి, ముదిరాజ్, ముత్రాసి, తెనుగోల్లు, మున్నూరు కాపు (తెలంగాణ), నాగావాసం (నాగవంశ), నెల్లి, పోలినాటి వెలమలు (శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలు). పూసల, పాస్సి, రంగరేజ లేదా భావసార క్షత్రియ, సాధు చెట్టి, సాతాని (చాత్తాద శ్రీవైష్ణవ), తమ్మళి, తూర్పు కాపులు, లేదా గాజుల కాపులు (శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలు. వారి స్త్రీలలో విడాకులు, పునర్వివాహాలు ఉన్నాయి. జీఓఎమ్మెస్ నం. 65, ఇ అండ్ ఎస్ డబ్ల్యు, తేదీ 18-2-1974)., ఉప్పర లేదా సగర, వంజర (వంజరి), యాదవ (గొల్ల).

బీసీ ఇ గ్రూపులో దాళ్వ సుబ్రహ్మణ్యం కమిషన్ 14 కులాలను చేర్చింది.

బి.ఎస్. రాములు కమిషన్ బీసీ ఎ గ్రూపులో, డి గ్రూపులో, 17 కులాలను చేర్చడం జరిగింది.

ఇందులో చాలామందికి బీసీల్లో గల కులాల పేర్లు కూడా తెలియవు. బీసీలు 52 శాతం జనాభా పై కులాలు అన్ని కలిస్తేనే బీసీలు.

ఇందులో వృత్తికులాలు, చేతివృత్తి కులాల గురించి ప్రత్యేకంగా ఇప్పటిదాకా వచ్చిన కథల నుండి జల్లెడపట్టి వందకు పైగా కథలను ఎంపిక చేసి చేతివృత్తి కులాల కథల సంపుటిని వెలువరించడం జరుగుతుంది. కొన్ని వందల కథల సంపుటాలను, కథా సంకలనాలను జల్లెడ పడితే సాహిత్యంలో సగానికి పైగా జనాభా గల బీసీ కులాల గురించి, చేతివృత్తి కులాలగురించి రాసింది బహు తక్కువ అని తేలింది. రాసిన కొన్ని కథలు, కొన్ని ప్రధాన కులాల గురించి రాసినవే ఎక్కువ. తాము ఏ కులంలో పుట్టారో, ఆ కులవృత్తి, చేతివృత్తుల గురించి కూడా రాయనివారు ఉన్నారంటే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది.

బ్రాహ్మణులు తాము తమ కులాల గురించి, సంస్కృతి గురించి బాగా రాసుకున్నారు. వాటికి మధ్య తరగతి సంస్కృతి అని కూడా ప్రాచుర్యం కల్పించారు. చేతివృత్తి కులాలు ప్రధానంగా ఉత్పత్తి కులాలు. ఆ తర్వాత సేవా కులాలు, చేతివృత్తి నైపుణ్యాలు వేల యేళ్లుగా భారతదేశ సంస్కృతి, నాగరికతను ఉన్నతీకరించాయి. రెండువేల యేళ్లకు పైగా సైన్స్ టెక్నాలజీ, అప్లయిడ్ సైన్స్‌ను ఆవిష్కరించింది. కనుగొన్నది. ఉత్పత్తి నైపుణ్యాల ఫలితంగా వచ్చింది. చేతివృత్తి కులాలే. చేతివృత్తి కులాల నైపుణ్యాలను ప్రాతిపదికగా చేసుకొని యంత్రయుగం పారిశ్రామికీకరణ ప్రారంభమైంది. వారు సృష్టించిన నైపుణ్యం, సైన్స్, టెక్నాలజీ, పారిశ్రామికీకరణ పొందిన తర్వాత మార్కెట్‌లోకి పారిశ్రామిక ఉత్పత్తులు వెల్లువలా వచ్చిపడి, చేతివృత్తులవారు ఉపాధి కోల్పోయారు. చేతివృత్తులపై 200 శాతం పన్ను విధించి ఆంగ్లేయ పాలకులు వాటిని అణచివేశారు. పర్యవసానంగా చేతివృత్తి కులాలవారు పారిశ్రామిక రంగంలో కార్మికులుగా, వలసలు పోవాల్సి వచ్చింది. ఈ పరిణామం 250 యేళ్ళుగా కొనసాగుతూ వస్తున్నది.

పారిశ్రామిక విప్లవం జెన్ని నూలు వడకం యంత్రంతో, ఆవిరి యంత్రంతో ప్రారంభమైంది. గత 200 యేళ్ళుగా చేతివృత్తి, శూద్ర కులాలు పడని పాట్లు లేవు. గ్రామీణ స్వయం పోషక ఆర్థిక వ్యవస్థ అని ప్రసిద్ధి చెందిన వ్యవస్థ కులవృత్తుల ఆధారిత ఉత్పత్తి, జీవన విధానం, పారిశ్రామిక ఉత్పత్తులతో, పారిశ్రామిక విప్లవంతో ఈ గ్రామీణ వ్యవస్థ శిథిలమవుతూ వస్తున్నది. వ్యవసాయంలో అనేక మార్పులు వచ్చాయి. వ్యవసాయ అభివృద్ధి కోసం కాలువలు, చెరువులు, కుంటలు, భారీ ప్రాజెక్టులు, భూగర్భజలాల వెలికితీత. గ్రీన్ రెవెల్యూషన్ మొదలగునవి జాతీయ స్థాయిలో, జాతీయ అభివృద్ధిలో భాగంగా పరిగణించబ డ్డాయి. ప్రాధాన్యత యివ్వబడ్డాయి. అదే సమ యంలో చేతివృత్తులు, సేవా వృత్తులు, జాతీయ అభివృద్ధిలో భాగంగా చూడబడలేదు. నిర్లక్ష్యానికి గురయ్యాయి. వారి ఉత్పత్తి, సేవలు మార్కెటింగ్ పట్ల 70 యేళ్ళుగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఉదాసీనత కనపరిచాయి. ఆయా వృత్తులవారు స్వయంగా సహకార సంఘాలు ఏర్పాటు చేసుకొని నిలదొక్కుకునే ప్రయత్నం చేశారు. కాలక్రమంలో అవి వృత్తి సంఘాలుగా కాకుండా, ఆయా కులాలు ఆధునిక అభివృద్ధి అందుకోవా లనే దిశగా మలుపు తిరిగాయి. ఇలా చేతి వృత్తులు అటు ప్రభుత్వాల చేత, ఇటు ఆయా కులాల మేధావులచేత, నాయకుల చేత కూడా జాతీయ స్థాయిలో, జాతీయ అభివృద్ధిలో భాగంగా చూడకుండా, ఉపాధి, రక్షణ, కులవృత్తుల రక్షణ పేరిట సానుభూతి దృక్పథంతో తప్ప, జాతీయ అభివృద్ధి దృష్టితో చూడడంలేదు. నేటికీ ఈ దుస్థితి కొనసాగుతున్నది.

1990ల నుండి ప్రయివేటీకరణ, ప్రపంచీకరణ, ఉదారీకరణ అనే దశలో మాజీ ప్రధాని పి.వి. నరసింహారావు సాఫ్ట్‌వేర్ తదితర రంగాలకు తలుపులు బార్లా తెరిచారు. ప్రపంచ మార్కెట్‌లో తలుపులు స్వాగతం పలికారు. మరోవైపు కులవృత్తులు, చేతివృత్తులు గిట్టుబాటు కాకుండా పోయాయి. వీటిపట్ల ప్రపంచీకరణ ప్రారంభ దశలోనే ఆలోచించి ఉండాల్సింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల్లో పాలసీ నిర్ణయాత్మక స్థానాల్లో బీసీలు ఎవరు లేకపోవడం వల్ల, ఆ దృష్టి లోపించింది. తద్వారా 35 యేళ్ళుగా చేతివృత్తులు, కులవృత్తులు మరింత శిథిలమవుతూ వచ్చాయి. వారి జీవితాలు శిథిలమ య్యాయి. మధ్య తరగతిగా ఎదగాలనుకునే ఆశలు, ఆధునిక అభివృద్ధి అందుకోవాలనుకునే ఆశ కొందరికే సఫలమైంది. అది కూడా రిజర్వేషన్ల ప్రకారం చూస్తే, 3 నుండి, 15 శాతం వరకు మాత్రమే అందుకోగలిగారు. జనాభా 52 శాతం కాగా, 15 శాతం మాత్రమే కాస్త మధ్య తరగతిగా ఎదిగారు. ఆధునికీకరణ వల్ల వ్యవసాయంతో పాటు అన్ని రంగాల్లో ప్రజలు వృత్తులను, కులవృత్తులను కోల్పోతు న్నారు.

పదిమంది చేసేపని ఒక యంత్రం చేస్తున్నది. యంత్రాలు మనుషుల వృత్తిని పోగొట్టాయి. రామ్‌మనోహర్ లోహియా, గాంధీజీ వంటివారు యంత్రాలు మనిషికి సహకరించాలే తప్ప, మనిషి ఉపాధిని తొలగించేదిగా ఉండకూడదు అన్నారు. ఇప్పుడు 250 యేళ్ళుగా సాగుతున్న సైన్స్, టెక్నాలజీ అభివృద్ధి యూరప్ అమెరికా దేశాల్లో ఆధిపత్య వాదానికి అనుకూలంగా ఆవిష్కరణలు, మార్కెటింగ్, ప్రపంచీకరణ కనొసాగుతున్నాయి. అందువల్ల రోజురోజుకూ చేతివృత్తులు, కులవృత్తులు శిథిలమవుతున్నాయి. వారి బతుకులు ఛిద్రమవుతున్నాయి.

మరోవైపు చెప్పుల దుకాణాలు, బట్టల దుకాణాలు, బట్టల మిల్లులు, కూరగాయల దుకాణాలు, మంగలి షాపులు, ఇస్త్రీ షాపులు, చేపల వేట మొదలైనవి కూడా భారీ కార్పొరేట్ సంస్థలు చొచ్చుకొని వచ్చాయి. ఆయా వృత్తులవారి ఉపాధిని కూలగొట్టాయి. వారు కూలీలుగా మారడం, అదనపు జనాభా పేరిట దుస్థితికి లోనవుతున్నారు. పారిశ్రామిక విప్లవం రాకముందు, లేకముందు ప్రపంచంలో నిరుద్యోగ సమస్య ఉండేది కాదు. కాయ, కసరు ఏరుకొని తిని, చేపలు పట్టి, వేటాడి ఏదో ఇంత పని చేసుకొని, వ్యవసాయం చేసుకొని బతికారు. దొరకని కాలంలో ఆకలితో చని పోయి ఉండవచ్చు. కానీ, నిరు ద్యోగ సమస్య అంటూ ఉండేది కాదు. పారిశ్రామికీకరణ యుగం లో అన్‌స్కిల్డ్, స్కిల్డ్, మానవ వనరులు పెరిగిపోతున్నాయి. ఇది మానవ సమాజం ఎదుర్కొం టున్న విపత్తు. ఇంతదాకా పారిశ్రామిక అభివృద్ధి మూడింట ఒకవంతు జనాభాకే అందగలు గుతున్నది. దాని ఉత్పత్తి విధానం, మార్కెటింగ్‌కు ఈ పరిమితి ఉన్నది. ఇంక ఎంత అభివృద్ధి సాధించిన మూడింట రెండువం తుల జనాభా అభివృద్ధి గీతకు వెలుపలే ఉండిపోతారు. ఇది మానవులు ఎదుర్కొంటున్న మహా ఉపద్రవం. అనేక అసాంఘిక కార్యకలాపాలతో ఆధిపత్యాలకు, అణచివేతలకు, అసమానతలకు ఈ సైన్స్ టెక్నాలజీలోనే మూలాలున్నాయి. అధిక జనాభా గల చైనా, ఇండియా వంటి దేశాలు జనాభాకు ఉపాధి కల్పించే విధంగా సైన్స్, టెక్నాలజీని పునర్నిర్మించుకోవాల్సి ఉన్నది. చేతి వృత్తి కులాల నైపుణ్యాలు ఆధుని కీకరణ పొంది అభివృద్ధి చెందు తాయి. చైనా ఈ విషయంలో విజయం సాధించింది. ప్రపం చాన్ని ఆక్రమించింది. మనం ఆ పని చేయలేకపోయాము. చేయాల్సి ఉన్నది.

శిథిలమవుతున్న కులవృ త్తులు, చేతివృత్తులు, వారి దయనీయ స్థితి గురించి, ప్రపంచీకరణ చేసిన పరిణామాల గురించి రాసింది తక్కువ. ఆయా రచయితలు బీసీ కులాల్లో పుట్టినవారు కూడా కులాల గురించి రాశారు తప్ప, ఆయా చేతివృత్తుల గురించి, వాటి నైపుణ్యాల గురించి, వాటి మార్కెట్ గురించి రాయలేకపోయారు. రెండు ప్రముఖ నవలలు బ్రాహ్మణులే రాయడం విశేషం. ఏమైనప్పటికీ ఇకనుంచైనా పైన పేర్కొన్న అన్ని బీసీ కులాల వృత్తి నైపుణ్యాల గురించి సమాజంలో వారు నిర్వహించిన, నిర్వహి స్తున్న, నిర్వహించవలసిన పాత్ర గురించి, ఉత్పత్తి నైపుణ్యాల గురించి కథలు, నవలలు రాయడం ఎంతో అవసరం. జల్లెడ పట్టి తెచ్చిన ఈ పుస్తకం సవగ్రం కాదు. ఇంకా ఎన్నో కథలు, ఎందరో రచయితలు దీని వెలుపలే ఉండిపోయారు. సరికొత్త చేతివృత్తి కథల సంకలనాలను యేటా ఒకటి తీసుకురావలసిన ఆవశ్యకతను ఈ సంకలనం గుర్తు చేస్తున్నది. రచయితల బాధ్యత చాలా పెద్దది. ఆ కర్తవ్యాలను స్వీకరించాలి. తాము పుట్టిపెరి గిన ఊర్లలో, తమ చుట్టూత ఉన్న గ్రామాల్లో ఆయా చేతివృత్తి కులాలు, కులవృత్తి కులాలు ఎలా బతుకుతు న్నాయో రెండుమూడు రోజులు అధ్యయ నం చేసినా తెలిసిపోతుంది. దయచేసి యువతరం ఈ కర్తవ్యాన్ని చేపట్టి చేతివృత్తులు, కులవృత్తులు, వాటి నైపుణ్యాలు సగర్వంగా తలెత్తుకునే విధంగా, వారి జీవితాలు, ఉత్పత్తులు జాతి అభివృద్ధిలో భాగంగా చూసే దృష్టికోణాన్ని ముం దుకు తేవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎన్నో కష్టాలు పడి స్వీకరించి ఒకచోట అందిస్తు న్న సంకలనకర్త, సంపాదకులు జ్వలితగారికి ఇందులోని కథలతో పాటు, తెలుగు సాహిత్యంలోని కథకులం దరికి కృతజ్ఞతలు చెప్పాల్సి ఉంది.

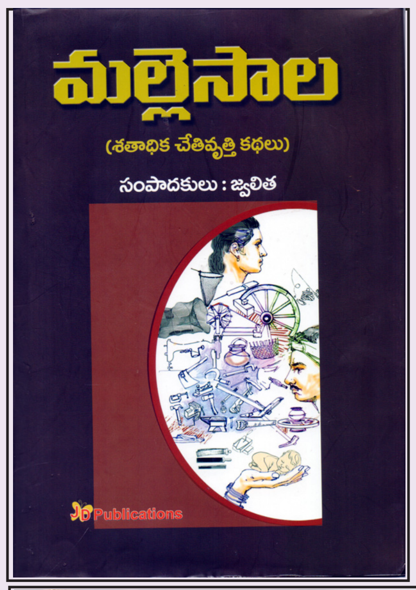

'మల్లెసాల' శతాధిక చేతివృత్తి కథల సంకలనం 15 మే 2022న రవీంద్ర భారతి కాన్ఫరెన్స్ హాల్‌లో తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ అధ్యక్షులు జూలూరి గౌరీశంకర్ గారు ఆవిష్కరించారు. ముఖ్య అతిథులుగా ప్రెస్ అకాడమీ చైర్మన్ అల్లం నారాయణగారు, తెలంగాణ తొలి బీసీ కమిషన్ చైర్మన్ బి.ఎస్. రాములుగారు పాల్గొన్నారు.

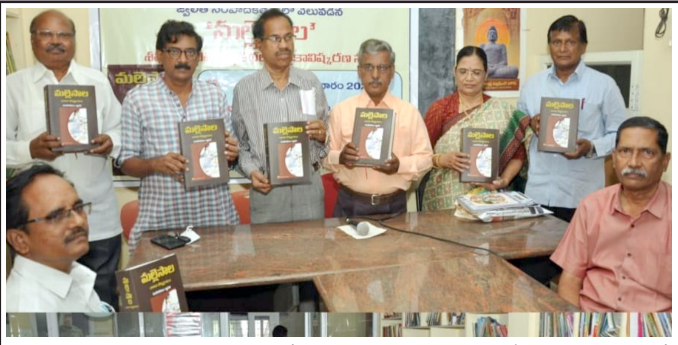

'మల్లెసాల' ఆవిష్కరణ సభ తిరుపతిలో 22 జూన్ 2022న గంధంనేని శివయ్య భవన్‌లో అరసం ఆధ్వర్యంలో జరిగింది. జిల్లేళ్ళ బాలాజీ అధ్యక్షతన సీనియర్ పాత్రికేయులు ఉమామహేశ్వరరావు గారు ఆవిష్కరించగా, కాసాని వెంకట్రామయ్య గారు సమీక్ష చేశారు.

29 మే 2022న ఖమ్మం పట్టణం మంచికంటి భవనంలో మల్లెసాల మొదటి పరిచయ సభ జరిగింది. డా. సీతారాం, డా॥నాళేశ్వరం శంకరం గార్లు సమీక్షించారు. ఆనందాచారిగారు, పోతగాని శ్రీనివాస్, కపిలరాం కుమార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నవంబర్ 26 2022న 'మల్లెసాల' పరిచయ సభ కరీంనగర్ ఫిలింభవన్ లో తెలంగాణా రచయితల వేదిక ఆధ్వర్యంలో కందుకూరి అంజయ్య అధ్యక్షతన జరిగింది, గాజోజు నాగభూషణం ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. డా॥నాళేశ్వరం శంకరం, బి.వి.ఎన్. స్వామి గార్లు సమీక్ష చేశారు. సీనియర్ కథకులు మలయశ్రీ, అన్నవరం దేవేంద్ర, బుర్రా వెంకటేశ్వర్లు మల్లెసాల కథకులు అనేకులు పాల్గొన్నారు.

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 687వ రోజు 'జారుడుబండ' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. 'జారుడుబండ' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా...

-సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
-డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

సంపెంగ నవ్వులు

పిల్లలు ఎగిరే సీతాకోకచిలుకలు
మనో దర్పణంలో ఆకాశ విహారాలు
ఎదిగేందుకు ఎదురీదే జలప్రవాహాలు
సాహసంలో పులకించే హనుమలు
చేయి కాలూ ఓ పట్టాన ఆగదు
చెట్టాపట్టాల్ ఇష్టమైన మనసు
ఒక్కచోట నిలవదు.
ఆటలన్నీ
చేతిలో తిరిగే తాటాకుల చక్రాలే
పాటలన్నీ
గాలికి గాంధర్వం నేర్పే స్వరాలే
నడకలో శీర్షాసనమే ఇష్టమంటారు
ఆటలో జారుడు బండే ముద్దంటారు
అలుపెరగని పరుగు వీరులు
నీటిలో ఈదే
జలకన్యల సోయగాలు
నేడు
బాల్యం బందీఖానాలోకి
జారని ధీరులేరి
ఆటస్థలాలు ఆకాశమేడల్లో
బంగారు పంజరం.
పాపం
వారి గుండె తలుపు తట్టే ధైర్యం
మనలో ఎవరికుంది
కోపతాపాలతో రూకల కాన్వెంట్
కాన్వాసుపై బాలల దినోత్సవం బందీ.
వారి నవ్వుల్లో
సంపెంగలు పూయించేందుకు
ఆటస్థలాలను
అంపశయ్యనుండి దింపుదామా
ప్రభుత్వాలు పాఠశాలలు
కోమాలోకి వెళ్ళాయి
రండి రండీ
గులాబీ పూల తోటలోని
బాలలతో ప్రభుతకు పబ్బతి పడదాం
ఈ బాలల ప్రపంచం
ఆటపాటల చదువుల లోకమని
నా దేశం
ధర్మచక్రమంత
ఉన్నతమని చాటుదాం.

- ఏడెల్లి రాములు

తస్మాత్ జాగ్రత్త

జారుడు బండ పిల్లల్లో
ఆనందాన్ని రేకెత్తిస్తోంది
పైనుండి జారుతున్నప్పుడు
ఆనంధాలకు అవధుండదు
పైకెక్కడానికి చేసే ప్రయత్నాలు
చూపరులను ఆకర్షణ
వెంటవచ్చిన వారికేమో
ఆందోళన
ప్రకృతి సిద్ధంగా తయారైన
జారుడుబండ ఇపుడు
ఆట వస్తువుగా అవతారమెత్తి
అంతటా దర్శనం
చిన్నపిల్లల పాఠశాలలో
ఉద్యాన వనాలలో
క్రీడా ప్రాంగణంలో
విన్యాసాలతో ఆనందం
జాగ్రత్తలు లేకపోతే దుఃఖం
జాగ్రత్త సుమా
ప్రమాదాలను పసిగడితే
ఆనందాల మాల
జీవితం మాత్రం
జారుడుబండ కారాదు
విలువలను జారవిడువరాదు
చూస్తుండగానే పైనుంచి
కిందికి జారుడుబండ తెస్తుంది
క్రమశిక్షణ లేకుంటే
జీవితం అంత తొందరలోనే
పతనం అవుతుంది
జారుడు బండ ఎక్కడానికి
ఎక్కువ సమయం పట్టినా
అధిక కష్టాలతో
అంతిమంగా విజయం
అందరి మన్ననలు పొందినట్లు
జీవితంలోను ఆటుపోట్లను
అలసటలేకుండా ఎదుర్కోవాలి
ఎత్తు పల్లాలు సహజంగా ఉన్నట్లు
కష్ట సుఖాలను
సుఃఖదుఃఖాలను
సమంగా తీసుకుని
అంతిమంగా
ఆనందమైన జీవితం గడపాలి
జారుడు బండ
జ్ఞానసంపదగా మారి
ఇసుక కంకరలాంటి సామాగ్రి
సునాయాసంగా కిందికి రవాణా చే
పైనుంచి కిందికి సునాయాసంగా చేర్చే
జారుడుబండ ఆనందాన్నిస్తే
జీవితంలో అంతే తొందరగా
విలువలు పతనమైతే
ఆర్థికంగా దిగజారితే
కష్టాలు
దుఃఖాలు.

-గుండం మోహన్ రెడ్డి

జీవితమే ఒక జారుడుబండ

జీవితం ఎత్తుపల్లాల మయం
ఒక్కోసారి
వైకుంఠ పాళీలో నిచ్చెనలా
విధి మనల్ని అగ్రస్థానంలో
నిలుపుతుంది
విధి వక్రిస్తే
మనల్ని జారుడుబండలా
అగాథంలోకి జారుస్తుంది!!.
బాల్యంలో
కింద రాయి పెట్టుకుని
జర్రున జారిన జ్ఞాపకం
గడ్డి వాముల మీద
వరిపొట్టు కుప్పల మీద
ఎగురుతూ దునుకుతూ
జారిన బాల్య జ్ఞాపకాలు
జారిపోతామన్న
భయం కూడా లేని బాల్యం!!.
ఎత్తునుండి పల్లానికి
కొండల మీదనుంచి
జారే జలపాతాలు
పచ్చని ప్రకృతితో విలసిల్లే
పల్లెటూళ్లలోనే
ఆ కొండలు
సహజమైన జారుడుబండలు
నగరాల్లో పార్కుల్లో
మనం చూసేవి
కృత్రిమ జారుడుబండలు!!.
జీవితమే ఒక జారుడు బండ
జరుగుతున్న జీవితంలో
కాలంతో పాటు
ఒడిదుడుకులు గమనిస్తూ
జాగరూకతతో జారాలి
లేకుంటే
జారుడుబండ మీద
పళ్ళు రాలినట్లు
జీవితం అష్టకష్టాలు మయం!!.
జాగ్రత్తగా జారాలి
అనుకున్న లక్ష్యం చేరాలి!!.

- పరిమి వెంకట సత్యమూర్తి

ఉత్థాన పతనాలు

జర్రున జారే జారుడుబండ
ఉత్థాన పతనాలు సమంగా
ఆస్వాదించే బాల్యానికి ఆనందమే!.
ఎక్కడంలో ఎరుక కలిగి
జారడంలో ఒడుపుతో మెలగితే
తగిలే దెబ్బలు తక్కువే
లేదంటే గాయాలు ఖాయమే!.
ఎంతో పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించి
ఆడంబరాలకు బానిసలై
చెడు వ్యసనాలకు లోనై
ఉన్నదంతా పోగొట్టుకుని అప్పులపాలై
పాతాళానికి జారే ప్రముఖులు
మనకు పరిచయమే!.
సమాజంలో తమ ఇమేజ్
గతి మారిందంటూ
కుటుంబంతో సహా ఆత్మహత్యలకు
పాల్పడే ఉదంతాలూ.
మనకు ప్రతి దినమూ
పేపర్లలో ప్రత్యక్షమే!.
జారేవైపునుండి ఎక్కే
పిల్లల సాహసం చూసి
కిందపడినా నవ్వుతూ
మట్టి దులుపుకుని లేచి
మళ్లీ మెట్లు ఎక్కే వారి
ప్రయత్నస్థైర్యం పరిశీలించి
దెబ్బలూ గాయాలూ
ఆటలో అరటిపండుగా
భావించే వారి మనస్తత్వాన్ని
గమనించి...
జీవితంలో సమస్యలకు జడిసే పెద్దలు
నేర్చుకోవాలి జీవిత పాఠం!
ఎత్తుపల్లాలు
జీవిత పయనంలో సహజమే
ఎంత ఎత్తుకు ఎదిగినా
అహంభావాన్ని వీడి
చివరకు నేలకు జారాల్సిందే
మట్టి పునాదిని చేరాల్సిందే!
అనే సత్యాన్ని చాటే జారుడుబండ!!!

- చంద్రకళ దీకొండ

సమ ప్రాధాన్యత

ఇప్పుడు
పార్కుల్లో పాఠశాలల్లో
పిల్లలకోసం జారుడుబండలు
గతంలో కొండలూ గుట్టలూ
ఎత్తైన ప్రదేశాలే
జారుడుబండలు
బస్తాసంచులతో
మందపాటి మెత్తలతో
జారేప్పుడు సంతోషమంతా
చిన్నారుల కళ్లలోనే
ఎక్కేప్పుడు కష్టమైనా
పిల్లలు కలిసిచేసే ట్రెక్కింగ్లో
రాబోయే సంతోషం ముందు
ఆకష్టం బలాదూరే
దానికోసమై వారు
ఊరు చివర కొండలవద్దకు
తల్లిదండ్రులు పిల్లలకోసం
బజార్లలో వెతుకులాట.
కాలం గడిచేకొద్దీ
జారుడు ప్రదేశం నున్నగా
బస్తాల అవసరమే లేకుండా.
నిజమే కదా!
మన పూర్వుల త్యాగాల ఫలితమే
మనం అనుభవిస్తున్న
ఇప్పుడు
పార్కుల్లో తిప్పి
ఆడించని తల్లిదండ్రులు
పాఠశాలల్లో ఆడడానికి
టైమివ్వని గురువులు
విధిగా బాలబాలికలు
పెంచుకుంటున్నారు
కాయపు బరువులు
దానికి తగ్గ పుస్తకాల మోతలు
చదువులకూ ఆటలకూ
సమ ప్రాధాన్యత ఇస్తేనే
మెదడు వికాసం
విజయం సాధ్యం.

-నాగిరెడ్డి అరుణ జ్యోతి

ఆశలమెట్లు- అవరోధాల కనికట్లు

వానచినుకు జారి
చిగురుటాకుపై పడి
ముత్యమై మెరుపు.
మదిలోని సద్భావన
ఆణిముత్యమై వెలుగులు
ఆటలో మురిసే కూనలు
జారుబండ పైన చకచక జారి
ఆహ్లాద ఆనందం అపురూపంగా
జారుబండ నేర్పు జీవ కళలు
నేర్చుకోజూస్తే
నేర్వగలిగినంత
పండు జారడంలో
ఫలముంది
మాట జారితే
మది ముక్కలు
నోరు జారితే
తీరని శత్రు బలగం
కలం జారితే కవితల వెల్లువ
కాలు జారితే
ఇల ఆవల
జీవనం కొలిమిలో మిళితం
జారు బండ దిగజారుస్తుంది
పాతాళానికి
మది ఎదగాలి
మహిలోన ఉన్నతికి
బండలెన్నో
ఉపయోగాలు మిన్న
ఏ బండ అయితేనేం
జాగరూకత లేక
తల పగులుతుంది
అందుకే
జారకుండా ఆగి గమనించాలి
తెలివిగా ఆడి
ఆటలో ఆనందం పొందాలి
పసిడి మనసులు
పరమానందం పొందాలి
లేతమనసులు మెచ్చే జారు బండ
ఏ జారుడైనా
జాగురూకత కావాలి
అప్పుడే కలుగుతుంది
ఆత్మజ్ఞానం.

-కె.కె.తాయారు

నాన్న- నేను - నా కొడుకు

నాకు గుర్తున్న
నా చిన్నప్పటి ముచ్చట్లు.
నాలో పిరికి తనాన్ని పోగొట్టేందుకు
నాన్న చేసిన తొలి ప్రయత్నం
జారుడు బండ పై కూర్చోపెట్టి
జాగ్రత్తగా జారమంటూ
ప్రోత్సహించడం!
బిక్క మొహం పెట్టిన నన్ను
ఊరడించడం!
జారడం నేర్చాక
విజయోత్సాహంతో నేను
ఫోజులివ్వడం!
ఆ తరువాత
జారుడు బండ దిగనని
మంకు పట్టడం!
విసుగుని అదిమిపట్టి
నాన్న నన్ను మాయ చేయడం !
అప్పటికీ మొండికేస్తే
చీకటి పడితే
బూచి వస్తుందని భయ పెట్టడం!
ఇలా ఒకదాని వెంట ఒకటి
సాగిపోయాయి
కొస మెరుపుగా ఇప్పుడు
నా కొడుకు నా స్థానంలో వున్నాడు.
అప్పుడు నాన్న
నా కోసం పడిన తిప్పలు
ఇప్పుడు
నేను పడుతున్నాను !.

- రామకృష్ణ చంద్రమౌళి

పేలిన తూటా

పసి ఛాయలు విడిచి
పరిపక్వత చెందని
వయసే ఓపెద్ద
జారుడు బండ.
నిరుద్యోగి కలగనే నీతి
ఉద్యోగం పొందినాక దిగజారే
లంచాల దారే
జారుడు బండ.
రాజకీయాల్లో
సిద్ధాంతాలకు నీళ్ళొదిలి
రంగులు మార్చేసే జారుడు బల్ల.
పార్కుల్లో జారుడు బల్ల జారినా
క్షణాల్లో తిరిగి పైకి చేరొచ్చు
ఆశయాలనొదిలి
స్వార్థ చింతనబల్లపై నుండి
జారితే అధఃపాతాళమే తప్ప
జీవితంలో మళ్ళీ పైకొచ్చే
మెట్లేవి కనిపించని జారుడుబండ
కాలుజారితే నిలదొక్కుకోవచ్చు
నోరు జారితే
పేలిన తూటాలా మారుతుంది.
నిన్నూ నీ పరపతినీ
కోలుకోకుండా చేస్తుంది..

- గుర్రాల వేంకటేశ్వర్లు

సాధన!

ఆరోహణ అవరోహణల సాధన
జీవిత జారుడుబండ !
జారిపోతున్న కాలం
రుగ్మతలు బాధల కష్టాల మెట్లు ఎక్కి
హమ్మయ్య అని ఊపిరి తీసేలోపే
జర్రుమని ఏలోకానికో
తిరిగిరాని పయనం!.
తూర్పు మెట్లు ఎక్కే
బాలసూరీడు
గబగబా ఎగబాకు
అలసి సొలసి
జర్రున పడమట వాలు!
ప్రకృతి జారుడుబండ.
బడి పార్కులో
పిల్లల కేరింతలు
ఎక్కలేక ఆపసోపాలు
అమ్మా నాన్నల అండదండలు
సంబరంతో చప్పట్లు!
జారాలంటే భయం!
పెద్దలున్నారనే ధైర్యం!
బాల్యంలో
ఆరోహణ అవరోహణ
సాధనతో జయం
ఉద్యోగం సంసారం
ఉరకలు వేసే ఉత్సాహం!
అలసి సొలసిన తనువు
బరువుగా జారు!
ఆధారం లేని ఒంటరి బతుకు
జారుడుబండ!.
ఉరుకులు పరుగుల
నగరజీవితాలు!
ఫ్లైఓవర్ జారుడుబండపై
ఏమాత్రం పట్టు తప్పినా
వాహనం బోల్తా కొట్టు!
జారు జీవితపు పట్టు
ఓమనిషీ!
సాధనలో దైవధ్యానం లో
ఎక్కు ఒక్కోమెట్టు!
పరమాత్మ పాదాల చెంత
పూవులా రాలిపో!
అని బోధించే జారుడు బండ!.

-ఎ.రాజ్యశ్రీ

కేరింత ఆటలు

పార్కుల్లో
రాతి గుట్టల్లో
జారుడు బండలు
కేరింతల ఆటలు
ఉల్లాసపు గెంతులు
ఆనాటి గురుతులు
రాళ్ళ మీద జారుడు బండలు
కోట రక్షకుల
వేగ రవాణా దారులు.

- జె.నరసింహారావు

జీవిత బోధిని

జారుడు బల్ల
పట్నానికే పరిమితం
పల్లెల్లో ప్రకృతి మధ్య
పరవశింపజేసే
బల్ల ప్రకృతితో
మమేకమయ్యే పిల్లలు
పట్నంలో జారుబండ
చూశాడొకడు
మదిలోతళుక్కుమన్న ఆలోచన
ఇలలో సాకారం
తోటి పిల్లల సహకారం
ఊరి చెరువు పక్కే
మట్టిని చదును చేసి
జర్రుజర్రున కేరింతలు
కొడుతూ జారే చెరువులోకి
అదే వారి జారుడు బల్ల
అవధుల్లేని ఆనందం
వారి సొంతం
సంతోషంతో వెలుగులు
విరజిమ్మే మోములతో
వారికి సాటెవ్వరు
కష్టేఫలి అనే జీవిత పాఠం
ఎవరూ చెప్పకుండానే
నేర్చుకున్నారు
అదే ఉన్నత భవిష్యత్తుకి
పునాది.

-మోటూరి శాంతకుమారి

నూకల ప్రభాకర్‌కు ఘంటసాల శతజయంతి జీవన సాఫల్య పురస్కారం

నూకల ప్రభాకర్‌ను సన్మానిస్తున్న జనార్ధనమూర్తి కేవీరావు తదితరులు.

త్యాగరాయ గానసభలో 'విన్నారా అలనాటి వేణుగానం' పేరుతో నిర్వహించిన గాన విభావరి మనోరంజకంగా సాగింది. డాక్టర్ కేవీ రావు, డాక్టర్ కె.శారద పర్యవేక్షణలో మంగళవారం రాత్రి ఘంటసాల గాన సభ నిర్వహించిన ఈ కార్యక్రమంలో నూకల ప్రభాకర్, అఖిల, ఇందునయని, ఇందిరాదేవి మధురమైన పాటలు ఆలపించారు. శతజయంతి సందర్భంగా నిర్వహించిన ఈ కార్యక్రమంలో భాగంగా నూకల ప్రభాకర్‌కు శతాబ్ది గాయకుడు పద్మశ్రీ ఘంటసాల శతజయంతి జీవన సాఫల్య పురస్కారాన్ని గానసభ అధ్యక్షుడు కళా జనార్ధనమూర్తి, అమెరికాకు చెందిన డాక్టర్ బాలరాజు, డాక్టర్ లోహిత్‌టూటు బహూకరించారు.

విశ్రాంత కవులు ఆధునిక టెక్నాలోజీని వినియోగించుకోవాలి!

-జిల్లా అదనపు పాలనాధికారి జి.వి.శ్యాంప్రసాద్ లాల్ !
-ఘనంగా పద్యకవి డా.బొద్దుల లక్ష్మయ్య అమృతోత్సవం

విశ్రాంత కవులు, రచయితలు నేటి ఆధునిక టెక్నాలోజీని వాడుకొని సమాజాన్ని జాగృతం చేసేలా తమ రచనలను పాఠకలోకానికి తెలియజేయ వచ్చునని, అలాంటి కోవలో ఎదిగిన ప్రముఖ పద్యకవులు డా.బొద్దుల లక్ష్మయ్యగారు ఒకరని, జిల్లా అదనపు పాలనాధికారి జి.వి.శ్యాం ప్రసాద్ లాల్ అన్నారు. అదివారం నగరంలోని ఆర్ టీ సీ వర్క్ షాప్ పక్కన గల శ్రీదేవి గార్డెన్స్ లో శరత్ సాహితీ కళా స్రవంతి ఆధ్వర్యంలో జరిగిన ప్రముఖ పద్యకవి డా.బొద్దుల లక్ష్మయ్య గారి అమృతోత్సవానికి ముఖ్య అతిథిగా హాజరయ్యారు. డా. లక్ష్మయ్య గారు ఫేస్ బుక్, వాట్సాప్‌లను వినియోగించుకొని గత దశాబ్దం నుండి వేలాది పద్యాలు రాసి లక్షలాది మంది అభిమానులని సంపాదించుకొన్నారని అన్నారు. తమ శ్రీమతి పేరున డా. బొద్దుల లక్ష్మయ్య గారు రాసిన శ్రద్ధతోడ వినుము రాజ్యలక్ష్మి అనే పంచశతి పద్యకావ్యాన్ని అదనపు పాలనాధికారి ఆవిష్కరించి, కవి దంపతులను సన్మానించారు.

డా. లక్ష్మయ్య గారు ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రలలోనే కాక, అంతర్జాతీయంగా తెలుగు పద్యకవితా ప్రియులకు తెలిసిన వారని, వారు సులభశైలిలో రాసిన పద్యాలను అంతర్జాలంలో చదివి ఆకర్షితుడ య్యానని అదనపు పాలనాధికారి శ్యాంప్రసాద్ లాల్ అన్నారు.

వారు తెలుగు భాషకు చేస్తున్న సేవ అనిర్వచనీయమని కొనియాడారు. డజన్ పద్యకావ్యాలు రాశారని, కరీంనగర్ లో మహిళా డిగ్రీ కళాశాలలో 2005లో తెలుగు ఉపన్యాసకులుగా పదవీ విరమణ పొందినప్పటి నుండి విశ్రాంత జీవితంలో అవిశ్రాంతంగా అధునిక టెక్నాలోజీ ని వినియోగించుకొంటూ వేలాది పద్యాలు రాస్తూ పోతున్నారని, సమాజానికి మార్గదర్శకంగా నిలుస్తు న్నారని అన్నారు.

అమృతోత్సవం సందర్భంగా డా.లక్ష్మయ్య దంపతులను శాలువా కప్పి, శరత్ సాహితీ కళాస్రవంతి అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు డా.సబ్బని లక్ష్మీనారాయణ, సంకేపల్లి నాగేంద్రశర్మలు ఘనంగా సన్మానించారు. డా.సబ్బని లక్ష్మీనారాయణ సన్మాన పత్ర పద్యాలు రాసి, కవి డా.బొద్దుల లక్ష్మయ్య దంపతులకు సమర్పించారు. ఈ కార్యక్రమానికి స్థానిక శ్రీరాజరాజేశ్వర డిగ్రీ కళాశాల ప్రిన్సిపల్ డా.కల్వకుంట రామక్రిష్ణ, తెలుగు ఉపన్యాసకులు డా.కె. మల్లారెడ్డి, డా.మట్టా సంపత్కుమార్ రెడ్డి, సీనియర్ సాహితీ వేత్త తుమ్మూరి రాంమోహనరావు, జి. రాజిరెడ్డి ప్రభృతులు ముఖ్య అతిధులుగా హాజరై, డా. బొద్దుల లక్ష్మయ్య దంపతుల సాహితీ విశేషాలను శ్లాఘించారు.

ప్రముఖ సాహితీ విమర్శకులు అన్నాడి గజేందర్ రెడ్డి పద్యకవిత్వ సమీక్ష చేశారు. ఈ కార్యక్రమానికి నగర ప్రముఖ వైద్యులు డా.దాసరి శ్రీనివాస్-డా.శ్రీదేవి దంపతులు, ఆయుర్వేద వైద్యులు డా.శ్రీనివాస్, రిటైర్డ్ అధికారులు పచ్చునూరి నర్సయ్య, ప్రముఖ సాహితీ వేత్తలు సముద్రాల వేణుగోపాలాచార్య, మాడిశెట్టి గోపాల్, డా.అడువాల సుజాత, నడిమెట్ల రామయ్య, ఎర్రోజు వెంకటేశ్వర్లు, గుండు రమణయ్య, మర్రిపల్లి మహేందర్ ప్రభృతులు హాజరయ్యారు.

స్వ. పాతూరి మాణిక్యమ్మ జాతీయ స్థాయి స్మారక సాహిత్య పురస్కారం

కవితా సంపుటులకు ఆహ్వానం

స్వ. పాతూరి మాణిక్యమ్మ స్మారక జాతీయ స్థాయి సాహిత్య పురస్కారం-2022 కొరకు కవితా సంపుటులను ఆహ్వానిస్తున్నాము. 2021లో ప్రచురింపబడిన వచన కవితా సంపుటులను మాత్రమే ఈపోటీకి పంపవలెను. ఎంపిక అయిన ఉత్తమ కవితా సంపుటికి 5,000/- నగదు బహుమతి అందించబడును. పరిశీలనా నిమిత్తం రెండు కవితా సంపుటులను డిసెంబర్ 2022 లోపల (31-12-2022) ఈ క్రింది చిరునామాకు పంపవలెను.

డా॥ పాతూరి అన్నపూర్ణ, 1156/28-1 ప్రశాంతినగర్, నవలాకుల గార్డెన్స్, నెల్లూరు-524 002. సెల్: 9490230939

ఆదివారం రవీంద్రభారతి సమావేశ మందిరంలో కూర చిదంబరం రచించిన "నానమ్మ చెప్పిన కథలు" పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న తెలంగాణ ప్రభుత్వ సాంస్కృతిక సలహాదారు డా॥ కె.వి.రమణాచారి. వేదికపై విహారి, జూలూరి గౌరీశంకర్, కూర చిదంబరం, డా॥ మామిడి హరికృష్ణ, తంగిరాల చక్రవర్తి. చొక్కాపు వెంకట రమణ,

ఈ నెల 24 మరియు 25న మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయం తెలుగుశాఖ నిర్వహించు ధర్మనిధి ఉపన్యాసాలు సందర్భంగా "ఆచార్య మాడభూషి సంపత్‌కుమార్ ధర్మనిధి ఉపన్యాసం" సందర్భంగా "సామాజిక దార్శనికుడు సంపత్‌కుమార్"అనే అంశం మీద కొండ్రెడ్డి వెంకటేశ్వర రెడ్డి కవి,విమర్శకులు ఉపన్యసించారు. కొండ్రెడ్డి రాసిన కవిత్వమై కురిసన కవి" పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఈ సభకు ఆచార్య విస్తాలి శంకరరావు అధ్యక్షత వహించారు. ఆచార్య బూదాటి వెంకటేశ్వర్లు తెలుగుశాఖ అధ్యక్షులు బెనరాస్ హిందూ విశ్వవిద్యాలయం వారణాశివారు పుస్తకావిష్కరణ చేశారు. ప్రొఫెసర్ జొన్నలగడ్డ వెంకటరమణ పుస్తక సమీక్ష చేశారు. ఈ సభలో కొండ్రెడ్డికి "మాఢభూషి సంపత్‌కుమార్" సాహితీ పురస్కారంతో సన్మానించారు. ఈ సభలో పలువురు పుర ప్రముఖులు అధ్యాపకులు హాజరై కొండ్రెడ్డిని ప్రశంసించారు.

కణిక

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న
(నేటినిజం ప్రతినిధి)

'బుధవారం బాద్షా'

పోటీ ఫలితాలు

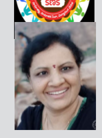

అడ్మిన్: **రమాదేవి కులకర్ణి**

నిర్వహణ: **శ్రీమతి సత్య నీలిమ వలిపే**

ఈ సమూహంలో చేరదలచినవారు 8985613123కి మెసేజ్ చేయవచ్చు.

(ప్రథమ)

సిపాయిలకు సలాం.!

నిర్భీతికి ప్రతిరూపాలు వారు..నిస్వార్థ, నిరుపమాన త్యాగానికి ప్రతీకలు వారు..రేయింబవళ్లూ..కష్టాలకు వెరవక..సమస్యలకు బెదరక..సవాళ్లకు వెనుదీయక..

మృత్యువుకూ భయపడక..తుపాకీ గుండుకు తమ గుండెను ఎదురొడ్డే ధీరులు..మన దేశ సైనికులు..

దేశ క్షేమమే ధ్యేయంగా..కఠోర పరిస్థితులను తట్టుకుని..సరిహద్దులను కాపాడే రక్షకులు వారు..

మాతృభూమిని పరిరక్షించి..ప్రజా శ్రేయస్సుకు పాటు పడే సమాజ హితులు వారు..విద్రోహ శక్తుల అదుపునకై విరామ మెరుగక పరిశ్రమిస్తారు వారు..

శత్రువులకు దీటైన సమాధానమిస్తూ..వేదనతో ఉద్రిక్తమయ్యే ప్రజలను సంయమనంతో శాంతిపజేస్తారు వారు.. సాయుధ శక్తులతో సమరం సాగించాల్సిన తరుణంలో మరో ఆలోచన లేక ప్రాణాలను తృణప్రాయంగా త్యాగం చేస్తారు వారు..

బృహత్తర బాధ్యతలో ప్రాణాలను త్యజిస్తూ..వారి కుటుంబానికి కన్నీరు మిగులుస్తున్నా..విధ్యుక్త విధి నిర్వహణలో అమరులై దేశానికి గర్వకారణంగా నిలుస్తున్నారు వారు..ఎందరో సహచరులకు, భావి తరాలకు స్ఫూర్తిదాయకంగా మెరుస్తున్నారు వారు..

మంచు కొండల్లో..కారడవుల్లో..ఎడారి దారుల్లో..ప్రమాదకర లోయల్లో..విధి నిర్వహణకై సాగిపోయే అలుపెరుగని బాటసారులు..

రణరంగంలో వెన్ను చూపక "కార్గిల్" యుద్ధంలో ప్రాణాలిచ్చిన త్యాగ ధనులు..నిరుపమాన సౌర్య ప్రతాపాలతో మన కోసం రుధిర తర్పణం చేసిన వీర సిపాయిలకు సలాం.!.

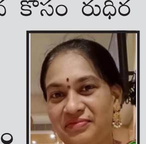

-గణేష్ బోణం
9553955798

అంకితభావం

గడ్డకట్టే చలిలోనూ
కరడుకట్టిన ఎండలోనూ
క్రమశిక్షణయుత సాధనతో
నడవడికలో అంకితభావంతో
గుండెనిండ దేశ భక్తి భావంతో.
నిస్వార్థపు దేశభక్తికి ప్రతిరూపాలై
ధర్మదేవతకి
మారు రూపులై అలరారుతూ
దేశమాత కన్నబిడ్డలై పొంగిపోతూ
ఉప్పొంగిన దేశభక్తిలో
మినిగి ప్రాణాలు ఒడ్డుతూ
అంకితభావపు
అంకురమ్ములు జవానులు.
కొండచరియల్లోని కార్గిల్ ప్రాంతము
శత్రు దేశపు చొరబాటుదారులు
ప్రవేశింపగా
గడ్డకట్టు చలిని
పట్టించుకొనక పోరాడుతూ
ఎందరెందరో ప్రాణాలను
సమిధలుచేస్తూ
విజయతీరాలకి చేరి
సగర్వముగ రెపరెపలాడిన
దేశ మువ్వన్నెల జెండా వెనుకున్న
జవానులకష్టాలు
మనమెరుగకనే జీవిస్తున్నాం
హాయిహాయిగా
ఆనందడోలికల్లో ఊగిసలాడుతూ.
బతుకంతా దేసానికి అర్పిస్తూనే
కుటుంబాన్ని వీడి మెసలుకుంటూ
ఇసుమంతైనా అధైర్యపడనిసాహసులు
అలుపెరుగక గస్తీ కాస్తూ
దేశ సేవలో తరించు సైనికులు...
అంకితభావమే
ఊపిరిగా జీవించే జవానులు.

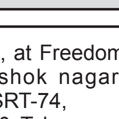

-ఉమామహేశ్వరి యాళ్ళ
విశాఖపట్టణం

Printed, Published and own ed by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telang ana. Published at SRT-74, Jaw ahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. **RNI No.52865/93.**
E-mail :netinijam93@gmail.com.